

Załącznik Nr 2 do uchwały Nr LXXXIV/629/2023
Rady Miejskiej w Kazimierzy Wielkiej
z dnia 27 września 2023 r.

**BIURO PLANOWANIA PRZESTRZENNEGO
ZWIĄZKU MIĘDZYGINNEGO
Spółka z o.o. w Kielcach**

25-004 Kielce, ul. Paderewskiego 31, tel./fax (041) 34-426-34

**Studium uwarunkowań i kierunków
zagospodarowania przestrzennego
miasta i gminy Kazimierza Wielka
województwo świętokrzyskie**

Kierunki zagospodarowania przestrzennego

wersja bazowa opracowania zatwierdzona uchwałą Nr LIV/421/2022
Rady Miejskiej w Kazimierzy Wielkiej z dnia 28 stycznia 2022 r.

WERSJA UJEDNOLICONA

korekty opracowania wprowadzone zmianą Nr 1 studium oznaczono kolorem czerwonym

„Tekst wprowadzony”

Kielce, grudzień 2021 r.

Łódź, wrzesień 2023 r.

Spis treści:

1. Wstęp.....	3
1.1. Informacje ogólne.....	3
1.2. Podstawa prawna opracowania.....	5
1.2.A. Podstawa prawna opracowania zmiany Nr 1 Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Kazimierza Wielka.....	6
1.3. Zespół autorski.....	6
1.3.A. Zespół autorski zmiany Nr 1 Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Kazimierza Wielka.....	6
1.4. Obszar i zakres opracowania.....	7
1.4.A. Obszar i zakres opracowania zmiany Nr 1 Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania Miasta i Gminy Kazimierza Wielka.....	11
1.5. Cele i zadania studium.....	13
1.5.A. Cele i zadania zmiany Nr 1 studium.....	13
1.6. Materiały wejściowe do opracowania.....	13
2. Cele rozwoju gminy Kazimierza Wielka.....	14
3. Kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy Kazimierza Wielka.....	19
3.1. Kierunki ochrony i kształtowania środowiska przyrodniczego.....	21
3.2. Kierunki ochrony i kształtowania środowiska kulturowego i krajobrazu.....	27
3.3. Kierunki rozwoju rolnictwa.....	32
3.4. Kierunki rozwoju leśnictwa.....	36
3.5. Kierunki rozwoju mieszkalnictwa i usług.....	37
3.6. Kierunki rozwoju funkcji uzdrowiskowych.....	45
3.7. Kierunki rozwoju turystyki i rekreacji.....	50
3.8. Kierunki rozwoju działalności gospodarczej i przemysłu.....	55
3.9. Kierunki rozwoju komunikacji.....	60
3.10. Kierunki rozwoju infrastruktury technicznej.....	65
3.10.1. Gospodarka wodna.....	65
3.10.2. Gospodarka ściekowa.....	66
3.10.3. Kanalizacja deszczowa.....	67
3.10.4. Ciepłownictwo.....	68
3.10.5. Gospodarka odpadami stałymi.....	69
3.10.6. Gazyfikacja.....	70
3.10.7. Elektroenergetyka.....	71
3.10.8. Energetyka odnawialna.....	73
3.10.9. Telekomunikacja.....	75
3.11. Kierunki rozwoju cmentarzy.....	76
3.12. Kierunki z zakresu obrony cywilnej.....	76

4. Obszary na których będą rozmieszczone inwestycje celu publicznego.....	77
5. Obszary zdegradowane i obszary rewitalizacji.....	78
6. Tereny wskazane do sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.....	80
7. Uzasadnienie przyjętych rozwiązań wraz z syntezą ustaleń studium.....	81

1. Wstęp

1.1. Informacje ogólne

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy jest jedynym dokumentem planistycznym określającym politykę przestrzenną gminy, w tym lokalne zasady zagospodarowania przestrzennego dla obszaru całej gminy. Studium nie jest aktem prawa miejscowego.

Obowiązek sporządzania studium, dla terenu każdej gminy, wprowadziła ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 1999 r. Nr 15, poz. 139 z późn. zm.).

Pierwsze Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Kazimierza Wielka, zostało opracowane na przełomie lat 1999/2000 i uchwalone Uchwałą Nr XIX/135/2000 Rady Miejskiej w Kazimierzy Wielkiej z dnia 28 września 2000 r. w sprawie uchwalenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Kazimierza Wielka. Pierwsze studium, zostało wykonane w Biurze Planowania Przestrzennego Związku Międzygminnego z siedzibą w Kielcach, przez zespół projektowy, którego głównym projektantem był mgr inż. arch. Zbigniew Janus.

Aktualnie, podstawę prawną określającą zasady sporządzania oraz zakres merytoryczny studium oraz jego zmiany określają:

Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 r. (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 741 z późn. zm.);

Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz. U. z 2004 r., Nr 118, poz. 1233).

Zmiana przepisów, wprowadzająca nową ustawę z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, stawiającą nowe wymogi merytoryczne i formalne dla tego dokumentu oraz rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, uszczegóławiające zakres obowiązującej problematyki, formę i zasady sporządzania studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, wzmocniły rolę studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego w hierarchii opracowań planistycznych.

Nowe zasady, dotyczące jednostki administracyjnej, poprzez wprowadzenie obowiązku respektowania zgodności przewidywanych rozwiązań zapisów studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, w sporządzanych na terenie gminy, wszystkich planach zagospodarowania przestrzennego, stały się podstawową komplikacją w przeznaczeniu terenów na różne cele inwestycyjne w planie zagospodarowania przestrzennego, bez wcześniejszych zmian zapisów studium.

W celu dostosowania dokumentu studium do wymagań wynikających ze zmienionej ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym i przepisów odrębnych oraz celem wprowadzenia istotnych zmian do zagospodarowaniu przestrzennym terenu miasta i gminy Kazimierza Wielka, do pierwotnego dokumentu studium, Rada Miejska w Kazimierzy Wielkiej, wprowadziła zmiany, uchwalone uchwałami:

- Uchwałą Nr XI/89/2011 Rady Miejskiej w Kazimierzy Wielkiej z dnia 30 sierpnia 2011 r., dotyczącą doprowadzenia do zgodności zapisów studium i przewidywanych zmian w planach miejscowych na terenie miasta i gminy Kazimierza Wielka;
- Uchwałą Nr XXXVIII/395/2013 Rady Miejskiej w Kazimierzy Wielkiej z dnia 26 listopada 2013 r., dotyczącą poszerzenia cmentarza grzebalnego w Kazimierzy Małej oraz rezygnacji z przeznaczenia gruntów pod przedsiębiorczość na terenie sołectw Kazimierza Mała i Łękawa;
- Uchwałą Nr LXVI/474/2018 Rady Miejskiej w Kazimierzy Wielkiej z dnia 11 czerwca 2018 r., dotyczącą wprowadzenia udokumentowanego złoża wód termalnych i leczniczych „Cudzynowice”, wprowadzenia złoża iłów krakowieckich „Odonów 1” oraz wprowadzenia obszarów ochrony uzdrowiskowej dla planowanego uzdrowiska Kazimierza Wielka.

Upływ czasu (1999-2020) oraz potrzeba dostosowania szeregu przepisów do standardów Unii Europejskiej, spowodowały również zmianę innych przepisów związanych integralnie z problematyką studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy. Ponadto rozwój gospodarczy, postęp technologiczny, dezaktualizacja w skali kraju i województwa planowanych rozwiązań gospodarczych oraz lokalne potrzeby zmian w sposobie zagospodarowania terenu gminy, sukcesywnie zgłaszane przez mieszkańców oraz właścicieli gruntów, mających na celu poszukiwanie nowych form aktywności społeczno – gospodarczej gminy, spowodowały, że Rada Miejska w Kazimierzy Wielkiej, podjęła Uchwałą Nr VII/43/2019 z dnia 18 marca 2019 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Kazimierza Wielka.

Podjęta i przeprowadzona procedura planistyczna dotyczyła opracowania pod tytułem: **Zmiana Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Kazimierza Wielka**, ze względu na potrzebę odróżnienia niniejszej zmiany studium od dokumentu obowiązującego w trakcie trwania procedury. Jednak w związku z tym, że **zmiana studium stanowi kompleksową zmianę poprzedniej edycji studium**, w dalszej części niniejszego tekstu oraz w części

graficznej opracowania funkcjonuje jako nowa edycja studium pod nazwą – **Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Kazimierza Wielka** (lub w wersji skróconej pod nazwą – studium).

1.2. Podstawa prawna opracowania

Zmiana Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Kazimierza Wielka, została wykonana na podstawie Warunków Wykonania Zlecenia, znak: II.6720.9.02.2019, z dnia 4 czerwca 2019 r., zawartych w dniu 6 czerwca 2019 r. w Kielcach, z późn. zm., pomiędzy Gminą Kazimierza Wielka a Biurem Planowania Przestrzennego Związku Międzygminnego Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Kielcach.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Kazimierza Wielka, zostało opracowane z uwzględnieniem następujących przepisów:

- Ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym,
- Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy,
- Ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym,
- Ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami,
- Ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych,
- Ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach,
- Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
- Ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska,
- Ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. o wprowadzeniu ustawy – Prawo ochrony środowiska, ustawy o odpadach oraz o zmianie niektórych ustaw,
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze,
- Ustawy z dnia 10 lipca 2008 r. o odpadach wydobywczych,
- Ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach,
- Ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami,
- Ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne,
- Ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych,
- Ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane,
- Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko,
- Ustawy z dnia 24 kwietnia 2015 r. o zmianie niektórych ustaw z związku ze wzmocnieniem narzędzi ochrony krajobrazu,
- Ustawy z dnia 3 listopada 2015 r. o rewitalizacji,

Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko,

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku,

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000, oraz innych aktów prawnych związanych z przedmiotem opracowania.

1.2.A. Podstawa prawna opracowania zmiany Nr 1 Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Kazimierza Wielka

Podstawę opracowania zmiany Nr 1 Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Kazimierza Wielka stanowi uchwała Nr LXVI/508/2022 Rady Miejskiej w Kazimierzy Wielkiej z dnia 28 października 2022 roku w sprawie: przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Kazimierza Wielka.

Podstawę prawną określającą zasady sporządzania studium określa, podobnie jak to miało miejsce w przypadku bazowej edycji opracowania zatwierdzonej uchwałą Nr LIV/421/2022 Rady Miejskiej w Kazimierzy Wielkiej z dnia 28 stycznia 2022 r., ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2022 r. poz. 503 z późn. zm.). Natomiast w przypadku przepisów wykonawczych w chwili opracowywania zmiany Nr studium obowiązuje Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 17 grudnia 2021 r. w sprawie zakresu projektu studium warunków i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz. U. z 2021 r., poz. 2405).

1.3. Zespół autorski

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Kazimierza Wielka, zostało opracowane w Biurze Planowania Przestrzennego Związku Międzygminnego Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Kielcach,

przez zespół autorski w składzie:

mgr Bożena Rumas – główny projektant na podstawie art. 5 pkt 5 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym

mgr Halina Piersiała

mgr inż. Małgorzata Bogdał

1.3.A. Zespół autorski zmiany Nr 1 Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Kazimierza Wielka

Zmiana Nr 1 Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Kazimierza Wielka, została opracowana przez:

VIVERE Łukasz Nitecki
ul. Sanicka 145
97-500 Radomsko

przez zespół autorski:

- mgr inż. arch. Łukasz Nitecki
- mgr Patrycja Bojanowska

1.4. Obszar i zakres opracowania

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Kazimierza Wielka, zgodnie z art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, zostało sporządzone dla obszaru gminy Kazimierza Wielka, w jej granicach administracyjnych.

Zgodnie z art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, burmistrz sporządza studium zawierające część tekstową i graficzną, uwzględniając ustalenia strategii rozwoju województwa i planu zagospodarowania przestrzennego województwa, a także strategii rozwoju ponadlokalnego, oraz strategii rozwoju gminy, o ile gmina dysponuje takim opracowaniem.

Ustalenia studium są wiążące dla organów gminy przy sporządzaniu planów miejscowych. Studium nie jest aktem prawa miejscowego.

Zgodnie z art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, w studium określa się uwarunkowania wynikające w szczególności z:

- dotychczasowego przeznaczenia, zagospodarowania i uzbrojenia terenu;
- stanu ładu przestrzennego i wymogów jego ochrony;
- diagnozy, o której mowa w art. 10a ust. 1 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, przygotowanej na potrzeby strategii rozwoju gminy,
- stanu środowiska, w tym stanu rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, wielkości i jakości zasobów wodnych oraz wymogów ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu, w tym kulturowego;
- stanu dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej;

rekomendacji i wniosków zawartych w audycie krajobrazowym lub określenia przez audyt krajobrazowy granic krajobrazów priorytetowych;

warunków i jakości życia mieszkańców, w tym ochrony ich zdrowia, oraz zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, zgodnie z uniwersalnym projektowaniem;

zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia;

potrzeb i możliwości rozwoju gminy, uwzględniających w szczególności:

- analizy ekonomiczne, środowiskowe i społeczne,
- prognozy demograficzne, w tym uwzględniające, tam gdzie to uzasadnione, migracje na obszarach funkcjonalnych w rozumieniu art.5 pkt 6a ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju,
- możliwości finansowania przez gminę wykonania sieci komunikacyjnej i infrastruktury technicznej, a także infrastruktury społecznej, służących realizacji zadań własnych gminy,
- bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę;

stanu prawnego gruntów;

występowania obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów odrębnych;

występowania obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych;

występowania udokumentowanych złóż kopalin, zasobów wód podziemnych oraz udokumentowanych kompleksów podziemnego składowania dwutlenku węgla;

występowania terenów górniczych wyznaczonych na podstawie przepisów odrębnych;

stanu systemów komunikacji i infrastruktury technicznej, w tym stopnia uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej, energetycznej oraz gospodarki odpadami;

zadań służących realizacji ponadlokalnych celów publicznych;

wymagań dotyczących ochrony przeciwpowodziowej.

Zgodnie z art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, w studium określa się w szczególności:

- uwzględniając bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę, o którym mowa w art. 10 ust. 1 pkt 7 lit d:
 - kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów, w tym wynikające z audytu krajobrazowego;
 - kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów, w tym tereny przeznaczone pod zabudowę oraz tereny wyłączone spod zabudowy;
- obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego i uzdrowisk;
- obszary i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej;

- kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej;
- obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym;
- obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, zgodnie z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego województwa;
- obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych, w tym obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości, a także obszary przestrzeni publicznej;
- obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, w tym obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne;
- kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej;
- obszary szczególnego zagrożenia powodzią oraz obszary osuwania się mas ziemnych;
- obiekty lub obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny;
- obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych oraz obowiązujące na nich ograniczenia prowadzenia działalności gospodarczej, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 maja 1999 r. o ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady,
- obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji;
- obszary zdegradowane;
- granice terenu zamkniętego i jego strefy ochronnej, w tym stref ochronnych wynikających z decyzji lokalizacyjnych wydanych przez Komisję Planowania przy Radzie Ministrów w związku z realizacją inwestycji w zakresie obronności i bezpieczeństwa państwa.

Zgodnie z art. 10 ust 2a ustawy w studium ustala się również rozmieszczenie urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW, a także ich stref ochronnych związanych z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu, jeżeli na obszarze gminy przewiduje się wyznaczenie takich obszarów.

Zgodnie art. 10 ust 3a ustawy, jeżeli na terenie gminy przewiduje się lokalizację obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m², w studium określa się obszary, na których mogą być one sytuowane. Lokalizacja tych obiektów może nastąpić wyłącznie na podstawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Zgodnie z art. 10 ust. 5 ustawy w studium na podstawie dokonanego bilansu terenów przeznaczonych pod zabudowę określa się m.in. zapotrzebowanie na nową zabudowę, uwzględniając:

- perspektywę nie dłuższą niż 30 lat;
- niepewność procesów rozwojowych wyrażającą się możliwością zwiększenia zapotrzebowania w stosunku do wyników analiz nie więcej niż o 30%.

Zgodnie z § 4 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, projekt studium powinien zawierać:

część określającą uwarunkowania, o których mowa w art. 10 ust. 1 ustawy, przedstawioną w formie tekstowej i graficznej;

część tekstową zawierającą ustalenia określające kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy, o których mowa w art. 10 ust. 2 ustawy;

rysunek przedstawiający w formie graficznej ustalenia, określające kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy, a także granice obszarów, o których mowa w art. 10 ust. 2 ustawy;

uzasadnienie zawierające objaśnienia przyjętych rozwiązań oraz syntezę ustaleń projektu studium.

W projekcie studium, zgodnie z § 4 ust. 2 rozporządzenia, należy określić wpływ uwarunkowań, o których mowa w art. 10 ust. 1 ustawy, na ustalenie kierunków dotychczas zasad zagospodarowania przestrzennego gminy, o których mowa w art. 10 ust. 2 ustawy.

Funkcjonujące dotychczas studium uwzględniało część powyższej problematyki wynikającej z wcześniejszych uwarunkowań ustawowych, wymagało jednak aktualizacji danych oraz uzupełnienia o nowe zapisy oraz poszerzenia problematyki koniecznej do uwzględnienia w studium, co spowodowało potrzebę opracowania nowego studium, jako odrębnego dokumentu, podlegającego w całości zmianie, po przeprowadzeniu procedury planistycznej i uchwaleniu.

W oparciu o powyższe wytyczne, poparte uaktualnionymi danymi wejściowymi sporządzono nowy dokument planistyczny i wprowadzono nowe zapisy do Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Kazimierza Wielka, w części tekstowej i graficznej, dotyczące w szczególności:

uwarunkowań zewnętrznych wynikających z uchwalonego planu zagospodarowania przestrzennego województwa świętokrzyskiego,

uwarunkowań przyrodniczych wynikających ze zmiany przepisów w zakresie ochrony środowiska,

uwarunkowań rozwoju wynikających z postępu w uzbrojeniu terenu objętego studium w podstawowe urządzenia techniczne,

zmiany klasyfikacji układu komunikacyjnego,

nowych potrzeb terenowych zgłoszonych w ramach wniosków do zmiany studium i planów miejscowych,

potrzeb uzupełnienia zapisów studium o problematykę wynikającą z aktualnej ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym,

potrzeb uzupełnienia tekstu studium o uzasadnienie przyjętych rozwiązań oraz syntezę ustaleń projektu studium;

potrzeby uzupełnienia dokumentu o bilans terenu.

Część zapisów poprzedniego studium zachowało swoją aktualność i zostało wykorzystane podczas redakcji niniejszego studium.

Opracowanie nowego studium zostało poprzedzone „Opracowaniem ekofizjograficznym do Zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Kazimierza Wielka”, oceniającym stan i funkcjonowanie środowiska przyrodniczo-kulturowego terenu gminy Kazimierza Wielka, stanowiącym uwarunkowania przyrodniczo-kulturowe rozwoju gminy.

Studium składa się z **części tekstowej**, podzielonej na dwie części; pierwszą, zawierającą kompleksową ocenę stanu miasta i gminy, potrzeby i możliwości rozwoju, bariery i predyspozycje rozwoju; drugą zawierającą cele rozwoju i kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy, uzasadnienie przyjętych rozwiązań wraz z syntezą ustaleń studium oraz z **części graficznej**, składającej się z dwóch odrębnych rysunków obrazujących uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego oraz kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy.

Część tekstowa studium składa się z następujących załączników:

- tekstu: „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Kazimierza Wielka, województwo świętokrzyskie. Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego”,
- tekstu: „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Kazimierza Wielka, województwo świętokrzyskie. Kierunki zagospodarowania przestrzennego”.

Część graficzna studium składa się z następujących załączników:

rysunku: „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Kazimierza Wielka. Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego”, w skali 1:10 000;

rysunku: „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Kazimierza Wielka. Kierunki zagospodarowania przestrzennego”, w skali 1:10 000.

Projekt studium, został poddany procedurze strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, określonej w Ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

1.4.A. Obszar i zakres opracowania zmiany Nr 1 Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania Miasta i Gminy Kazimierza Wielka

Zmiana Nr 1 Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Kazimierza Wielka ma charakter miejscowy odnosząc się do fragmentu obrębu ewidencyjnego Wojciechów, o powierzchni 0,8760 ha.

Podstawę prawną określającą zasady sporządzania studium określa, podobnie jak to miało miejsce w przypadku bazowej edycji opracowania zatwierdzonej uchwałą Nr LIV/421/2022 Rady Miejskiej w Kazimierzy Wielkiej z dnia 28 stycznia 2022 r., ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o

planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U.z 2022 r. poz. 503 z późn. zm.).

Należy zaznaczyć, iż w okresie od zatwierdzenia studium do chwili obecnej ww. ustawa nie podlegała istotnym zmianom, tym samym jedyną rozbieżnością pomiędzy zawartością opracowania a aktualnie obowiązującymi przepisami jest wartość graniczna mocy odnawialnych źródeł energii, których lokalizacja wymaga oznaczenia w studium.

Odmienne jest natomiast w przypadku rozporządzenia określającego zakres merytoryczny opracowania – w chwili opracowania zmiany studium Nr 1 obowiązuje Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 17 grudnia 2021 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz. U. z 2021 r., poz. 2405).

Należy jednak zwrócić uwagę, iż nowe regulacje dotyczące zakresu studium nie wprowadzają znaczących zmian w kwestii zawartości opracowania, odnosząc się w szczególności sposobu dokumentowania trybu proceduralnego, tym samym obowiązująca edycja opracowania, nie wymaga uzupełnienia stanowiąc pełnowartościowy dokument mogący podlegać zmianie.

Uwzględniając powyższe oraz treść art. 9 ust. 3a ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, zgodnie z którym „zmiana studium dla części obszaru gminy wymaga dokonania, zarówno w części tekstowej jak i graficznej studium, zmian w odniesieniu do wszystkich treści, które w wyniku wprowadzonej zmiany przestają być aktualne, w szczególności zmian w zakresie określonym w art. 10 ust. 1” wskazuje się, iż zmiana Nr 1 studium:

zachowuje dotychczasowy kształt opracowania,

wprowadza korektę w zakresie przeznaczenia terenu wyłącznie w granicach obszaru objętego zmianą,

z uwagi na określony uchwałą intencyjną zakres, nie aktualizuje danych demograficznych, społecznych i infrastrukturalnych odnoszących się w założeniu do całego obszaru gminy,

z uwagi na kwalifikację projektowanego przeznaczenia terenu – infrastruktura techniczna, nie ma wpływu na dotychczasowe ustalenia odnoszące się zapotrzebowania na nową zabudowę oraz bilansu terenów,

Ponadto uwzględniając, iż obszar objęty zmianą Nr 1 studium położony jest:

poza obszarem ochrony uzdrowiskowej Kazimierza Wielka,

poza obszarami występowania udokumentowanych złóż kopalin i wód podziemnych,

poza terenami zagrożonymi osuwaniem się mas ziemnych,

poza obszarami podlegającymi ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,

poza obszarami i terenami górnictwami,

poza obszarami objętymi formami ochrony zabytków oraz ujętymi w gminnej ewidencji zabytków,

poza obszarami szczególnego zagrożenia powodzią,

w celu zachowania ciągłości tekstu oraz spójności jego ustaleń stanowiących de facto ujednoliconą charakterystykę oraz zbiór ustaleń dla całego obszaru gminy, pominięto przedmiotowe wskazania w

odniesieniu do obszaru objętego zmianą, ograniczając się wyłącznie do adnotacji informujących o strukturach lub zjawiskach występujących w granicach rozpatrywanego obszaru lub mających na niego bezpośredni wpływ. W przypadku braku szczegółowego wyodrębnienia oznaczeń lub treści właściwych dla obszaru objętego zmianą studium ich charakterystykę, opis i zakres ustaleń należy odczytywać z podstawowej części opracowania.

Wyróżnienie wprowadzonych zmian wskazano zarówno w części tekstowej opracowania, jak i na przynależnych mu załącznikach graficznych.

1.5. Cele i zadania studium

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy sporządza się dla obszaru całej gminy. Jest najważniejszym dokumentem planistycznym określającym kierunki polityki przestrzennej na terenie gminy, w tym lokalne zasady zagospodarowania przestrzennego, kształtowane i prowadzone przez samorząd gminny. Ustalenia studium są wiążące dla organów gminy przy sporządzaniu planów miejscowych. Studium nie jest aktem prawa miejscowego.

Podstawowymi zadaniami studium są:

- rozpoznanie aktualnej sytuacji gminy, istniejących uwarunkowań oraz problemów związanych z jej rozwojem,
- sformułowania kierunków zagospodarowania przestrzennego i zasad polityki przestrzennej gminy, w tym zasad ochrony interesu publicznego,
- stworzenie podstaw do koordynacji planów miejscowych (*wymóg zgodności planów ze studium*),
- stworzenie materiałów służących promocji gminy.

1.5.A. Cele i zadania zmiany Nr 1 studium

Zgodnie z uzasadnieniem do uchwały intencyjnej celem zmiany Nr 1 Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Kazimierza Wielka jest „umożliwienie przedsięwzięcia polegającego na budowie stacji elektroenergetycznej SN/WN pełniącej funkcję Głównego Punktu Odbiorczego (GPO) wraz z infrastrukturą towarzyszącą” jako miejsca wprowadzenia do sieci elektroenergetycznej energii wytworzonej w ramach elektrowni wiatrowych usytuowanych na terenie gminy Bejsce.

1.6. Materiały wejściowe do opracowania

1. Inwentaryzacja urbanistyczna do Zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Kazimierza Wielka, wykonana w Biurze Planowania Przestrzennego Związku Międzygminnego Spółka z o.o. w Kielcach.
2. Opracowanie ekofizjograficzne do Zmiany Studium uwarunkowań i kierunków

zagospodarowania miasta i gminy Kazimierza Wielka, wykonane w Biurze Planowania Przestrzennego Związku Międzygminnego Spółka z o.o. w Kielcach.

3. Analiza dostępnych dokumentów i materiałów dotyczących sposobu zagospodarowania terenu udostępnionych przez Urząd Miasta i Gminy w Kazimierzy Wielkiej oraz wykonanych przez zespół projektowy Biura Planowania Przestrzennego Związku Międzygminnego Spółka z o.o. w Kielcach.
4. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Kazimierza Wielka, uchwalone Uchwałą Nr XIX/135/2000 Rady Miejskiej w Kazimierzy Wielkiej z dnia 28 września 2000 r. w sprawie uchwalenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Kazimierza Wielka, wykonane w Biurze Planowania Przestrzennego Związku Międzygminnego z siedzibą w Kielcach, przez zespół projektowy, którego głównym projektantem był mgr inż. arch. Zbigniew Janus.
5. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Świętokrzyskiego, przyjęty przez Sejmik Województwa Świętokrzyskiego Uchwałą Nr XLVIII/833/14 z dnia 22 września 2014 r. w sprawie uchwalenia zmiany Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Świętokrzyskiego zwanej dalej Planem Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Świętokrzyskiego (Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego z 2014 r., poz. 2870).
6. Strategia Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+, przyjęta przez Sejmik Województwa Świętokrzyskiego Uchwałą Nr XXX/406/21 z dnia 29 marca 2021 r. w sprawie przyjęcia aktualizacji Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+.
7. Program ochrony środowiska dla województwa świętokrzyskiego na lata 2015-2020 z perspektywą do 2025 roku, przyjęty Uchwałą Nr XX/290/16 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 5 lutego 2016 r.
8. „Plan gospodarki odpadami dla województwa świętokrzyskiego” 2016 – 2022 przyjęty Uchwałą Nr XXV/356/16 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 27 lipca 2016 r.
9. Aktualizacja Programu ochrony powietrza (POP) dla województwa świętokrzyskiego wraz z planem działań krótkoterminowych, przyjęta Uchwałą Nr XVII/248/15 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 27 listopada 2015 r. (Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego z 2015 r., poz. 3890).
- Do weryfikacji ustaleń zmiany Nr 1 Studium posłużył Program ochrony powietrza dla województwa świętokrzyskiego wraz z planem działań krótkoterminowych, przyjęty Uchwałą Nr XXII/291/20 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 29 czerwca 2020 r. (Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego z 2020 r., poz. 2615).
10. Wnioski do studium wniesione w wyniku ogłoszenia o przystąpieniu do zmiany studium.
11. Roczniki Statystyczne Województwa Świętokrzyskiego, Urząd Statystyczny w Kielcach.

2. Cele rozwoju gminy Kazimierza Wielka

Głównym celem rozwoju miasta i gminy Kazimierza Wielka, jest:

osiągnięcie wszechstronnego, zrównoważonego i stabilnego rozwoju, zaspokajającego bieżące potrzeby mieszkańców, tworzącego warunki wzrostu poziomu życia mieszkańców i przyszłych pokoleń, przy zachowaniu wartości środowiska naturalnego i kulturowego gminy, stanowiącego bazę dla rozwoju gminy jako ośrodka lecznictwa uzdrowiskowego, rekreacji i wypoczynku dla mieszkańców gminy, powiatu i kraju oraz bazę dla produkcji ekologicznej żywności dla mieszkańców regionu i kraju.

W rozwoju gminy należy zachować właściwe relacje między celami szczegółowymi:

- ekonomicznymi i społecznymi, ze szczególnym uwzględnieniem utworzenia podstawy rozwoju ekonomicznego i socjalnego mieszkańców,
- przyrodniczymi, kulturowymi i przestrzennymi, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeby zachowania i przywrócenia wartości przyrodniczych i kulturowych.

Cele przestrzenne:

- Osiągnięcie harmonijnego wszechstronnego i trwałego rozwoju przestrzennego gminy, zapewniającego zaspokojenie bieżących potrzeb oraz warunków umożliwiających wzrost poziomu życia mieszkańców, a także zaspokojenia potrzeb dla następnych pokoleń.
- Stworzenie warunków dla realizacji na terenie gminy, nowego kierunku rozwojowego związanego z lecznictwem uzdrowiskowym, utworzenie i zapewnienie warunków funkcjonowania obszarów ochrony uzdrowiskowej Kazimierza Wielka.
- Ochrona wysokiej jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej i racjonalne jej zagospodarowanie.
- Podnoszenie ładu przestrzennego gminy przy równoczesnym zachowaniu walorów przyrodniczych i kulturowych, estetycznych i krajobrazowych.
- Wyeliminowanie konfliktów wynikających z różnych sposobów użytkowania obszarów.
- Racjonalne wykorzystanie obszarów istniejącego zainwestowania osiedleńczego przez intensywne zagospodarowanie obszarów wolnych niezainwestowanych.
- Zagospodarowanie na cele nierolnicze gruntów nieekonomicznych w użytkowaniu rolniczym.
- Stwarzanie warunków dla efektywnego rozwoju rolnictwa i gospodarki żywnościowej na obszarze gminy wraz z umożliwieniem rozwoju wielofunkcyjnego na wybranych obszarach gminy.

Cele ekonomiczne:

- Dążność do stworzenia optymalnych warunków do wielostronnego rozwoju gospodarczego i przestrzennego gminy, zapewniającego obniżenie istniejącego bezrobocia oraz wzrostu zamożności mieszkańców.
- Wskazanie nowych obszarów pod realizację zabudowy wielofunkcyjnej, mieszkaniowej, zagrodowej i usługowej.
- Przygotowanie obszarów inwestycyjnych pod działalność gospodarczą i usługową (przedsiębiorczość).
- Wskazanie oferty terenowej dla potencjalnych inwestorów z zewnątrz.
- Poprawa efektywności funkcjonowania rolnictwa poprzez poprawę warunków produkcji rolnej – zmianę struktury agrarnej oraz dążność do tworzenia większych obszarowo gospodarstw rodzinnych.
- Zapewnienie wszechstronnego rozwoju usług zarówno na terenach miejskich jak i wiejskich.
- Rozwój lokalnego przetwórstwa płodów rolnych oraz obsługi zbytu i zaopatrzenia.
- Sukcesywny rozwój nowych małych i średnich zakładów produkcyjno-usługowych dla zapewnienia miejsc pracy w zawodach pozarolniczych.

Cele przyrodnicze:

- Ochrona i racjonalne kształtowanie środowiska przyrodniczego.
- Zachowanie najcenniejszych wartości obszaru oraz przywracanie utraconych walorów w zagospodarowaniu zgodnych z zasadami zrównoważonego rozwoju.
- Zahamowanie procesów degradacji środowiska.
- Ochrona gruntów ornych wysokich klas bonitacyjnych, w tym pochodzenia organicznego.
- Racjonalna gospodarka zasobami istniejącymi, jak: wody powierzchniowe, lasy, zadrzewienia śródpolne, gleby, ochrona obszarów otwartych.
- Racjonalne wykorzystanie zasobów wód termalnych i leczniczych udokumentowanych na terenie gminy.
- Zapewnienie prawidłowego funkcjonowania ciągu ekologicznego doliny rzeki Nidzicy i innych wspomagających ciągów ekologicznych.
- Zahamowanie degradacji gleb na obszarach podatnych na erozję.
- Ochrona kompleksów leśnych i zespołów śródpolnych krzewów z murawami kserotermicznymi oraz zespołów torfowiskowych pełniących funkcje glebochronne, siedliskowe i krajobrazowe.

Cele kulturowe:

- Zachowanie wartościowych zasobów dziedzictwa kulturowego – szczególnie w zakresie obiektów archeologicznych wpisanych do rejestru zabytków oraz obiektów zabytkowych wpisanych do rejestru zabytków województwa świętokrzyskiego.

- Dalsze rozpoznanie i popularyzacja odkrytych obiektów archeologicznych, stanowiących unikatowe dziedzictwo w skali kraju i Europy.
- Minimalizacja występujących zagrożeń istniejących zasobów dziedzictwa kulturowego i czynników wywołujących te zagrożenia.
- Kształtowanie wartości środowiska kulturowego, między innymi w zakresie form zabudowy elementów układów przestrzennych w nawiązaniu do tradycji.
- Uporządkowanie historycznej struktury miasta Kazimierza Wielka.
- Zachowanie otwartych przestrzeni o cennych walorach krajobrazu przyrodniczo-kulturowego dla zachowania ważniejszych panoram miasta.

Cele gospodarki rolniczej i leśnej:

- Dostosowanie zagospodarowania rolniczej przestrzeni produkcyjnej do prowadzenia gospodarstw o wyspecjalizowanej linii produkcyjnej, z jednoczesnym respektowaniem wymagań ładu przestrzennego i zasad ekologii.
- Pokrycie potrzeb budowlanych w rolnictwie, ze szczególnym uwzględnieniem inwestycji ukierunkowanych na lokalne przetwórstwo warzywno-owocowe.
- Zapewnienie korzystnych warunków przestrzennych dla rozwoju wielofunkcyjnego.
- Ochrona najcenniejszych zasobów gleb i zapobieganie ich degradacji.
- Przystosowanie funkcji rolniczej do wprowadzenia ekologicznych metod produkcji.
- Podniesienie konkurencyjności inwestycyjnej obszarów wiejskich.
- Zachowanie występujących obszarów leśnych.
- Regulacja istniejącej granicy rolno-leśnej, uwzględniająca pokrycie potrzeb zalesieniowych przy jednoczesnym zachowaniu cennych siedlisk nieleśnych.
- Wydatne zwiększenie zadrzewień i zakrzewień, zwłaszcza na terenach narażonych na erozję.
- Umożliwienie wykorzystania większych kompleksów lasów państwowych, dla potrzeb rekreacji i agroturystyki.

Cele społeczne:

- Racjonalne rozwiązanie zabudowy sołectw, z uwzględnieniem gospodarki wodnej, odprowadzenia ścieków i ich oczyszczania, utylizacji odpadów stałych, urządzenia i kształtowania terenów zieleni.
- Stworzenie warunków do poprawy jakości życia mieszkańców gminy oraz zmniejszanie bezrobocia.
- Zapewnienie mieszkańcom gminy dogodnego dostępu komunikacyjnego i pieszego do miejsc pracy oraz do usług na obszarze gminy.

- Tworzenie rezerw terenowych pod realizację nowej zabudowy wielofunkcyjnej, mieszkaniowej i zagrodowej, usług socjalnych i komercyjnych oraz modernizacji istniejącej zabudowy mieszkaniowej i usługowej.
- Tworzenie rezerw terenowych pod realizację obiektów i urządzeń przedsiębiorczości zapewniających nowe miejsca pracy w zawodach rolniczych i pozarolniczych w celu likwidacji ukrytego bezrobocia agrarnego.
- Inicjowanie i wspieranie różnych form samoorganizacji społeczności lokalnych działających na rzecz samoobrony obywatelskiej, bezpieczeństwa publicznego, szkolenia zawodowego, doradztwa rolniczego oraz handlowego zapewniającego zbytnie produktów rolnych (np. zespoły producenckie).
- Dążność do wyrównania dysproporcji wewnętrznych gminy do wyższych standardów.
- Podniesienie poziomu życia mieszkańców gminy, poprzez rozbudowę urządzeń infrastruktury technicznej i infrastruktury społecznej.

Cele rozwoju komunikacji:

- Poprawa i modernizacja układu komunikacji drogowej na obszarze miasta i gminy Kazimierza Wielka.
- Zakończenie realizacji obwodnicy miejskiej, umożliwiającej wyprowadzenie ruchu tranzytowego z centralnej części miasta na jej obrzeża.
- Zmniejszenie uciążliwości komunikacji drogowej na obszarach zurbanizowanych poprzez realizację cichej nawierzchni lub zastosowanie ekranów akustycznych.
- Poprawa powiązań drogowych wewnątrzgminnych i międzygminnych.
- Poprawa dostępności terenów usługowych i działalności gospodarczej poprzez realizację parkingów.

Cele rozwoju infrastruktury technicznej:

- Ze względu na brak własnych, zasobów wód podziemnych – słodkich, nadających się do celów konsumpcyjno-bytowych, należy utrzymać dobrą jakość sieci wodociągowej, transportującej wodę z ujęć podziemnych i powierzchniowych, położonych poza terenem gminy.
- Zapewnienie realizacji sieci wodociągowej w centralnej i południowo – zachodniej części gminy, w sołectwach obecnie niezwodociągowanych.
- Zapewnienie wody dla celów przedsiębiorczości i przetwórstwa rolno-spożywczego.
- Poprawa standardu życia ludności poprzez wykonanie zbiorczego systemu kanalizacji na obszarze gminy lub wykonaniu przydomowych oczyszczalni ścieków.
- Rozbudowa sieci kanalizacji deszczowej na obszarze całego miasta oraz budowa kanalizacji deszczowej w większych miejscowościach, o zwartej zabudowie.
- Oczyszczanie odprowadzanych wód opadowych.

- Prowadzenie gospodarki odpadami zgodnie z rejonizacją – „Rejon 5” gospodarki odpadami województwa świętokrzyskiego.
- Utrzymywanie czystości na obszarze miasta i gminy.
- Prowadzenie segregacji odpadów i ich odzysku (recykling).
- Likwidacja dzikich wysypisk śmieci.
- Budowa na terenie gminy stacji redukcyjnej gazu i doprowadzenie gazu sieciowego do poszczególnych odbiorców na terenie miasta i gminy.
- Możliwość wykorzystania wód geotermalnych do ogrzewania obiektów usługowych i mieszkalnych.
- Zmniejszenie emisji pyłów i gazów z obecnie pracujących kotłowni poprzez ich systematyczną modernizację lub zastosowanie paliw uznanych za niskoemisyjne lub ekologiczne.
- Zagwarantowanie ciągłości dostawy energii elektrycznej o właściwych parametrach zasilania oraz w ilości zapewniającej pokrycie potrzeb miasta i gminy.
- Zapewnienie powszechnego dostępu do nowoczesnych systemów teleinformatycznych i multimedialnych w granicach gminy.
- **Umożliwienie realizacji Głównego Punktu Odbiorczego (GPO) wraz z infrastrukturą towarzyszącą w ramach obszaru objętego zmianą Nr 1 studium jako miejsca wprowadzenia do sieci elektroenergetycznej energii wytworzonej w ramach elektrowni wiatrowych usytuowanych na terenie gminy Bejsce.**

3. Kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy Kazimierza Wielka

Zarówno dawny, jak i obecny rozwój gminy, uwarunkowany jest jej położeniem w południowej części województwa świętokrzyskiego, charakteryzującej się wysokimi preferencjami dla rozwoju rolnictwa, wynikającymi z bardzo korzystnych warunków przyrodniczo-glebowych oraz z położenia gminy w strefie żywicielskiej aglomeracji śląskiej i krakowskiej. Dobre gleby sprzyjają rozwojowi rolnictwa w gminie, ale jednocześnie stanowią ograniczenie dla rozwoju wielofunkcyjnego, gdyż większość gleb na terenie gminy podlega ścisłej ochronie prawnej. Dalszy rozwój tych terenów powinien zostać ukierunkowany na intensyfikację produkcji rolnej wraz z zapewnieniem pełnej obsługi rolnictwa.

Obecnie, dzięki udokumentowaniu w granicach gminy zasobów wód termalnych i leczniczych oraz dzięki potwierdzeniu leczniczych właściwości klimatu gminy, pojawiła się nowa możliwość rozwoju gminy, oparta na komplementarnej obsłudze przyszłego uzdrowiska Kazimierza Wielka. Prezes Rady Ministrów, Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 31 maja 2019 r., nadał status „Obszaru Ochrony Uzdrowiskowej Kazimierza Wielka”, w granicach miasta Kazimierza Wielka oraz w granicach sołectw: Cudzynowice, Donosy i Słonowice.

Rozwój gminy, w granicach wyodrębnionych Decyzją Nr 84 Ministra Zdrowia z dnia 31 lipca 2018 r., stref ochrony uzdrowiskowej „A”, „B” i „C”, obejmujących teren miasta Kazimierza Wielka

i tereny sołectw: Cudzynowice, Donosy i Słonowice, podlega ograniczeniom lokalizacyjnym, obowiązującym w poszczególnych strefach, niezbędnym dla zachowania walorów uzdrowiskowych tego terenu. Obiekty budowlane uzdrowiska powstaną w strefie „A” ochrony uzdrowiskowej.

Walory środowiska przyrodniczego, charakteryzujące się małą powierzchnią lasów oraz niewielkim nasyceniem obiektami zabytkowymi, nie sprzyjają rozwojowi turystyki w granicach gminy. Gmina predysponowana jest natomiast do rozwoju agroturystyki, opartej na pobytach w gospodarstwach oferujących zdrową żywność, kontakt ze zwierzętami oraz ładne wyzyny krajobrazy. Walory turystyczno-wypoczynkowe gminy, wzbogacają zbiorniki wodne „Kazimierza Wielka” i „Donosy – Słonowice”, stawy oraz rzeki i liczne ciekły wodne, otoczone zielenią łąk i pastwisk.

Teren miasta Kazimierza Wielka jak i tereny sołectw Odonów, Donosy, Wojciechów i Cudzynowice, odznacza się dużą koncentracją usług publicznych i komercyjnych, dostępnych dla ogółu mieszkańców gminy jak i powiatu kazimierskiego. Część usług na terenie miasta powstała na bazie terenów po dawnej Cukrowni „Łubna”.

Niektóre z działających dotychczas na terenie miasta i gminy zakładów zakończyły działalność. Na bazie zlikwidowanych zakładów oraz w innych miejscach do tego wyznaczonych powstawały nowe zakłady nastawione głównie na specjalistyczną produkcję: sprzętu drogowego, materiałów budowlanych, mebli, farb, wyrobów tytoniowych. Liczne obiekty prowadzą działalność magazynową, sprzedaż hurtową oraz detaliczną. Prowadzone jest szerokie spektrum usług dla ludności, reprezentowane m.in. przez: usługi medyczne, kulturalne, oświatowe i finansowe; salony urody; obsługę motoryzacji; produkcję i sprzedaż żywności oraz drobne warsztaty usługowe.

Wyodrębnione zostały następujące obszary funkcjonalne,

odnoszące się do stref polityki przestrzennej obejmującej cały obszar gminy, różniące się funkcją, charakterem i zainwestowaniem. Zasięgi obszarów funkcjonalnych zostały przedstawione na rys. 1.

Strefa I – lecznictwa uzdrowiskowego

Strefa obejmuje ustanowiony Obszar Ochrony Uzdrowiskowej Kazimierza Wielka, obejmujący teren miasta Kazimierza Wielka oraz tereny sołectw: Cudzynowice, Słonowice, Donosy. Strefa wskazana jest do rozwoju lecznictwa uzdrowiskowego w granicach strefy „A” oraz do powstania komplementarnej obsługi przyszłego uzdrowiska Kazimierza Wielka, w tym rozwoju turystyki pobytowej i wypoczynkowej.

Gospodarczy rozwój strefy, w tym rozwój działalności gospodarczej i działalności produkcyjnej, w zakresie funkcji niezwiązanych z obsługą przyszłego uzdrowiska, podlega ograniczeniom lokalizacyjnym, obowiązującym w poszczególnych strefach ochrony uzdrowiskowej „A”, „B” i „C”, niezbędnym dla zachowania walorów uzdrowiskowych tego terenu.

Strefa II – urbanizującego się obszaru wielofunkcyjnego rozwoju

W granicach strefy zostały wyróżnione następujące obszary wielofunkcyjnego rozwoju:

- **Strefa II a** – obejmuje tereny sołectw Odonów, Wojciechów, Kazimierz Małą, Jakuszowice, odznaczające się bliskim położeniem w stosunku do miasta Kazimierza Wielka oraz większym nasyceniem aktywności gospodarczej i usług ogólnie dostępnych; strefa przewidywana jest do dalszego powstawania nowych pozarolniczych miejsc pracy, rozwoju mieszkalnictwa, usług i działalności gospodarczej oraz do kontynuowania produkcji rolniczej.
- **Strefa II b** – obejmuje tereny sołectw Kamyszów, Hołdowiec, Gabułów i Cło odznaczające się relatywnie słabszymi warunkami rozwoju rolnictwa, ze względu na przewagę gleb w IV klasie bonitacyjnej. Strefa predysponowana do rozwoju pozarolniczych funkcji gospodarczych, do dalszego intensyfikowania produkcji rolniczej, do rozwoju zabudowy wielofunkcyjnej, w tym do powstawania gospodarstw agroturystycznych.
- **Strefa II c** – obejmuje tereny sołectw Kamieńczyce i Wielgus, stanowiące lokalne centra rozwoju w południowo-zachodniej i południowej części gminy, odznaczające się większym nasyceniem usług i działalności gospodarczej, przewidywane do rozwoju wielofunkcyjnego, w tym powstawania nowych pozarolniczych miejsc pracy, oraz do dalszego intensyfikowania produkcji rolniczej i powstawania zabudowy wielofunkcyjnej.

Strefa III – osadniczo-rolna

Strefa obejmuje pozostałe sołectwa gminy, odznaczające się wybitnymi warunkami dla rozwoju i intensyfikacji produkcji rolniczej i rozwoju przetwórstwa rolno-spożywczego, z dopuszczeniem pozarolniczych działalności gospodarczych oraz rozwoju zabudowy wielofunkcyjnej, w tym do powstawania gospodarstw agroturystycznych.

3.1. Kierunki ochrony i kształtowania środowiska przyrodniczego

Środowisko przyrodnicze, zgodnie art. 5 pkt 20 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, jest to krajobraz wraz z tworami przyrody nieożywionej oraz naturalnymi i przekształconymi siedliskami przyrodniczymi z występującymi na nich roślinami, zwierzętami i grzybami.

Ochrona środowiska, zgodnie z art. 3 pkt 13 Ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska – polega na podjęciu lub zaniechaniu działań umożliwiających zachowanie lub przywracanie równowagi przyrodniczej.

Ochrona środowiska polega w szczególności na:

- racjonalnym kształtowaniu środowiska i gospodarowaniu zasobami przyrodniczymi zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju,
- przeciwdziałaniu zanieczyszczeniom,
- przywracaniu do stanu właściwego elementów przyrodniczych.

Racjonalne kształtowanie środowiska i gospodarowanie zasobami środowiska zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju oznacza, że nie każde kształtowanie środowiska jest pożądane, a jest nim tylko takie, które jest racjonalne. Kształtowanie środowiska musi być zgodne z zasadą zrównoważonego rozwoju, która została zawarta w art. 3 pkt 50 ustawy dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, które stanowi, iż zrównoważonym rozwojem jest rozwój społeczno-gospodarczy, w którym następuje proces integrowania działań politycznych, gospodarczych i społecznych, z zachowaniem równowagi przyrodniczej oraz trwałości podstawowych procesów przyrodniczych, w celu zagwarantowania możliwości zaspokajania podstawowych potrzeb poszczególnych społeczności lub obywateli zarówno współczesnego pokolenia, jak i przyszłych pokoleń.

Przez zanieczyszczenie rozumieć należy emisję, która jest szkodliwa dla zdrowia ludzi lub stanu środowiska, powoduje szkodę w dobrach materialnych, pogarsza walory estetyczne środowiska lub koliduje z innymi, uzasadnionymi sposobami korzystania ze środowiska.

Przywracanie do stanu właściwego elementów przyrodniczych, oznacza takie zachowanie, które prowadzi do osiągnięcia restytucji najwłaściwszej, co niekoniecznie oznacza przywrócenie do stanu takiego, jaki występował bezpośrednio przed naruszeniem środowiska, ale raczej do takiego, jaki jest zgodny z obowiązującym prawem w czasie dokonywania restytucji.

Kształtowanie środowiska, to świadome i planowe zmiany w środowisku przyrodniczym, zmierzające do gospodarczego wykorzystania ekosystemów (dla celów np. rolniczych, turystycznych itd.) lub przywracanie ekologicznej funkcji ekosystemów i krajobrazów (renaturyzacja, renaturalizacja). Dla osiągnięcia założonych celów ochrony, wszelkie działania gospodarcze muszą być podporządkowane zapewnieniu ochrony i racjonalnego kształtowania środowiska, stanowiącego dobro ogólnonarodowe.

Kierunki rozwoju gminy Kazimierza Wielka, muszą być podporządkowane dążeniom do utrzymania obecnego modelu funkcjonowania przyrody i podejmowaniu działań proekologicznych zmierzających do zahamowania degradacji wszystkich aspektów środowiska przyrodniczego.

W granicach gminy Kazimierza Wielka **nie ma ustanowionych prawnych form ochrony przyrody**. W granicach gminy należy respektować ochronę gatunkową roślin, zwierząt i grzybów, podlegających ochronie z mocy art. 6 ust. 1 pkt 10 ustawy o ochronie przyrody.

Z terenem gminy Kazimierza Wielka, od strony wschodniej, graniczy fragment Koszycko – Opatowieckiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (granica sołectwa Zagórzycze), a od strony południowo – wschodniej, graniczy fragment Koszyckiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (granica sołectw Donatkowice i Zysławice).

Znajdujące się na terenie gminy obiekty cenne przyrodniczo, które dotychczas nie są chronione prawnie, zgodnie z art. 44 ustawy o ochronie przyrody, Rada Miejska w Kazimierzu Wielkiej, może objąć ochroną w formie użytków ekologicznych, stanowisk dokumentacyjnych, zespołów przyrodniczo-krajobrazowych i pomników przyrody.

Najwyższą wartość przyrodniczą w granicach gminy, posiada dolina rzeki Nidzicy, stanowiąca **główny ciąg ekologiczny** gminy oraz doliny rzek Małoszówki, Jawornika i Łękawy, stanowiące **wspomagające ciągi ekologiczne**, zapewniające możliwość swobodnej migracji gatunków w granicach dolin rzek. Główny ciąg ekologiczny rzeki Nidzicy, w pobliżu doliny rzeki Wisły, łączy się z korytarzem ekologicznym Puszczy Niepołomickiej.

Dla ciągów ekologicznych można sformułować następujące zalecenia dotyczące zagospodarowania:

- preferowanie rozwoju trwałych użytków zielonych na terenach bezpośrednio przylegających do rzek,
- działania mające na celu likwidowanie i nie wprowadzanie do środowiska barier poprzecznych ograniczających przepływ powietrza i wód,
- ochrony i uzupełnienia biologicznej obudowy rzek (zadrzewienia przywodne).

W granicach gminy, należy objąć ochroną, **zasoby wód powierzchniowych**, niezbędnych każdemu organizmowi i warunkujących zachowanie siedlisk przyrodniczych zależnych od zasobów wód. Występujące w granicach gminy wody powierzchniowe nie stanowią bazy zaopatrzenia w wodę pitną, ale stanowią zasób wód możliwych do zagospodarowania dla potrzeb obecnych i przyszłych pokoleń mieszkańców.

Ochrona wód powierzchniowych powinna polegać przede wszystkim na zabezpieczeniu wód przed zagrożeniami wynikającymi z odprowadzenia niewłaściwie oczyszczonych lub nieoczyszczonych ścieków pochodzenia komunalnego, przemysłowego, czy stanowiących spływ powierzchniowy z terenów dróg publicznych i utwardzonych zanieczyszczonych terenów. Zagrożenie mogą stanowić również spływy zanieczyszczeń z terenów pól uprawnych, przylegających do wód.

W celu ochrony wód powierzchniowych, zaleca się pozostawienie istniejącej naturalnej biologicznej obudowy wszystkich rzek, cieków i zbiorników wodnych, a w miejscach gdzie pola orne bezpośrednio graniczą z terenami wód, zaleca się utworzenie pasa trwałej roślinności w postaci muraw lub krzewów, chroniących wody przed spływem zanieczyszczeń.

Podstawową sieć wodną, na terenie gminy Kazimierza Wielka, tworzy rzeka Nidzica wraz z prawobrzeżnymi dopływami Małoszówką i Jawornikiem, których zlewnia obejmuje większość terenu gminy. Południowo- zachodnie rejony gminy odwadniane są przez niewielkie rzeki Strugę i Łękawę, uchodzące do rzeki Jagielnicy (Kantorówki), położonej na terenie gminy Proszowice, stanowiącej dopływ rzeki Szreniawy.

W granicach gminy Kazimierza Wielka zlokalizowane są zbiorniki małej retencji wód powierzchniowych, „Kazimierza Wielka” i „Donosy – Słonowice”, wybudowane w zlewni rzeki Małoszówki oraz zbiornik wodny – staw w Kazimierzy Małej, wybudowany w pobliżu nurtu rzeki Nidzicy. Wykonane są również niewielkie stawy/oczka wodne w Cle, Chruszczynie Wielkiej,

Donosach, Kazimierzy Małej, Odonowie, Plechowie, Podolanach, Sieradzicach, Wymysławie i Zagórzycach.

Zbiorniki należy zachować i chronić przed zanieczyszczeniem. Zbiorniki pełnią funkcje retencyjne, gospodarcze, turystyczne, przyrodnicze i krajobrazowe. Stanowią dopełnienie funkcji uzdrowiskowo-turystycznej regionu.

W granicach gminy dopuszcza się lokalizację potencjalnych nowych zbiorników małej retencji wodnej, stawów hodowlanych, oczek wodnych o charakterze rekreacyjno-wypoczynkowym, spełniające wymagania wynikające z przepisów odrębnych.

Wszelkie inwestycje wiążące się z wykonywaniem, odbudową, rozbudową, przebudową, rozbiórką lub likwidacją urządzeń wodnych (np. tereny objęte melioracjami) oraz obejmujące powierzchniowe wody płynące i grunty nimi pokryte, muszą być realizowane zgodnie z obowiązującymi przepisami ustawy Prawo wodne.

Zgodnie z art. 232 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne zakazuje się grodzenia nieruchomości przyległych do publicznych śródlądowych wód powierzchniowych w odległości mniejszej niż 1,5 m od linii brzegu, a także zakazywania lub uniemożliwiania przechodzenia przez ten obszar. Właściciel nieruchomości przyległej do publicznych śródlądowych wód powierzchniowych, zgodnie z art. 233 ust. 1, jest obowiązany umożliwić dostęp do wód na potrzeby wykonywania robót związanych z utrzymaniem wód oraz dla ustawiania znaków żeglugowych lub hydrologiczno-meteorologicznych urządzeń pomiarowych.

Utrzymywanie publicznych śródlądowych wód powierzchniowych, zgodnie z art. 227 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne, polega na zachowaniu stanu dna lub brzegów oraz na remoncie lub konserwacji istniejących budowli regulacyjnych.

Utrzymywanie wód ma na celu zapewnienie:

ochrony przed powodzią lub usuwania skutków powodzi,
spływu lodu oraz przeciwdziałania powstawaniu niekorzystnych zjawisk lodowych,
warunków umożliwiających korzystanie z wód, w tym utrzymywania zwierciadła wody na poziomie umożliwiającym funkcjonowanie urządzeń wodnych, obiektów mostowych, rurociągów, linii energetycznych, linii telekomunikacyjnych oraz innych urządzeń,
warunków eksploatacyjnych śródlądowych dróg wodnych określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 42 ust. 4 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o żegludze śródlądowej,
działania urządzeń wodnych, w szczególności ich odpowiedniego stanu technicznego i funkcjonalnego,
i nie powinno uniemożliwić osiągnięcia celów środowiskowych, określonych dla jednolitych części wód powierzchniowych i jednolitych części wód podziemnych, w ustawie z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne, przy uwzględnieniu dopuszczalności nieosiągnięcia celów środowiskowych, uwzględnionych w tej ustawie.

Niewielka część terenu gminy Kazimierza Wielka, w granicach części sołectwa Podolany, znajduje się w **obszarze szczególnego zagrożenia powodzią** wyznaczonego zgodnie z obowiązującymi mapami zagrożenia powodziowego. W granicach gminy znajduje się fragment obszaru szczególnego zagrożenia powodzią, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi Q 1 % (raz na 100 lat). Obszar został przedstawiony na rysunku kierunków zagospodarowania przestrzennego.

Pozostały teren zlewni rzeki Nidzicy, został oceniony pod względem **zagrożenia powodziowego** w opracowaniu pn. „Analiza zagrożenia powodziowego i programu inwestycyjnego w zlewni Nidzicy”, wykonanym przez BCE Biornsen Konsulting Engineers w 2015 roku.. Na rysunku zostały wskazane tereny zagrożone zalaniem wodą o prawdopodobieństwie Q1% (raz na 100 lat). Tereny wskazane w opracowaniu **nie stanowią obszarów szczególnego zagrożenia powodzią**, w rozumieniu ustawy Prawo wodne.

Zgodnie z art. 165 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne, ochronę przed powodzią realizuje się w szczególności przez:

- 1) kształtowanie zagospodarowania przestrzennego dolin rzecznych lub terenów zalewowych, w szczególności obszarów szczególnego zagrożenia powodzią;
- 2) racjonalne retencjonowanie wód oraz użytkowanie budowli przeciwpowodziowych, a także sterowanie przepływami wód;
- 3) zapewnienie funkcjonowania systemu wczesnego ostrzegania przed niebezpiecznymi zjawiskami zachodzącymi w atmosferze i hydrosferze oraz prognozowanie powodzi;
- 4) zachowanie, tworzenie i odtwarzanie systemów retencji wód;
- 5) budowę, przebudowę i utrzymywanie budowli przeciwpowodziowych;
- 6) prowadzenie akcji lodołamania;
- 7) prowadzenie polityki informacyjnej w zakresie ochrony przed powodzią oraz ograniczania jej skutków.

W granicach gminy Kazimierza Wielka, w dolinie rzeki Nidzicy, obowiązuje **„Plan zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły”**, przyjęty Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. Teren gminy leży w Regionie wodnym Górnej Wisły.

Zapobieganie ewentualnym, charakterystycznym dla terenów dolin, okresowym podtopieniom wiosennym i związanym z deszczami nawalnymi należy zapewnić poprzez sukcesywną dbałość o przepustowość istniejących i projektowanych rowów odwadniających grunty rolne oraz systemy komunikacyjne, poprzez częstą konserwację, bieżące ich wykaszanie, zabezpieczanie skarp, udrażnianie itp.

Cele środowiskowe dla ochrony wód, wyznacza Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie **Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły**

(Dz. U. z 28 listopada 2016 r., poz. 1911 z późn. zm.), stanowiące aktualizację dotychczasowego Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły, zatwierdzonego przez Prezesa Rady Ministrów, na posiedzeniu Rady Ministrów w dniu 22 lutego 2011 r. (M.P. 2011 Nr 49, poz. 549), uwzględniające Ramową Dyrektywę Wodną 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r., ustanawiającą ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej.

W odniesieniu do wód powierzchniowych Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły przewiduje m.in.: dla jednolitych części wód powierzchniowych obligatoryjny warunek nie pogarszania ich stanu. Docelowo przewiduje osiągnięcie co najmniej dobrego potencjału ekologicznego. Podstawowym celem ochrony, jest utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu ochrony dla wszystkich cennych siedlisk i gatunków zależnych od jakości i ilości zasilających je wód, przy zachowaniu istniejących cieków, starorzeczy i zbiorników wodnych (stawy hodowlane).

W odniesieniu do wód podziemnych Plan ten przewiduje ograniczenie dopływu zanieczyszczeń do wód podziemnych, zapobieganie pogarszaniu się stanu wszystkich części wód podziemnych, zapobieganie wzrostowi stężeń zanieczyszczeń powstałych w skutek działalności człowieka.

Teren gminy Kazimierza Wielka, **pozbawiony jest użytkowych poziomów wodonośnych zwykłych wód podziemnych**. Na terenie gminy nie występują Główne Zbiorniki Wód Podziemnych, przydane dla zaopatrzenia w wodę dla celów konsumpcyjnych i bytowych. W rejonie gminy, woda pitna występuje jedynie lokalnie, pod lessami, w czwartorzędowych piaskach i żwirach, nietworzących ciągłego i użytkowego poziomu wodonośnego. Starsze osady neogenu również nie tworzą większych poziomów wodonośnych i wody dostępne są jedynie w soczewkach i ławicach piasków i piaskowców w obrębie utworów ilastych.

Ze względu na brak dostępu, na terenie gminy, do dobrych jakościowo wód podziemnych, woda dla celów bytowych, transportowana jest na teren gminy z ujęć wód podziemnych położonych poza granicami gminy – „Płużki” w gminie Słaboszów, „Mękarzowice” w gminie Czarnocin, „Pałecznicza” w gminie Pałecznicza. Ze względu na niedobór wód na terenie powiatu kazimierskiego część terenu gminy zasilana jest z ujęć wód powierzchniowych również zlokalizowanych poza terenem gminy – z potoku Ścieklec z ujęcia „Opatkowice” w gminie Proszowice oraz z rzeki Nidy z ujęcia „Nida 2000” w gminie Nowy Korczyn. Na terenie gminy, funkcjonuje jedynie lokalne ujęcie wód podziemnych „Łękawa” oraz wykonane są indywidualne studnie narażone na braki wody. Obecnie centralno – południowa część gminy pozbawiona jest dostępu do sieci wodociągowej. Zasilenie tej części gminy planowane jest za pomocą wodociągu czerpiącego wodę z ujęcia powierzchniowego „Nida 2000”.

Na terenie gminy nie występują strefy ochronne ujęć wód.

Na terenie Niecki Miechowskiej, w rejonie Kazimierzy Wielkiej, w utworach geologicznych pochodzących z okresu kredy, w piętrze cenomanu, w piaskowcach glaukonitowych, znajduje się

późnokredowy poziom wodonośny perspektywiczny pod względem właściwości kolektorskich i pozyskiwania wód geotermalnych. Wody poziomu cenomańskiego nawiercono w miejscowości Cudzynowice. Ujmowane wody występują pod wysokim ciśnieniem w warstwie wodonośnej, co ogranicza zasilanie z innych poziomów, przez co ich zasoby można uznać za nieodnawialne.

Zasoby statyczne wód termalnych, występujących w poziomie wodonośnym cenomanu w okolicy Cudzynowic są w **chwili obecnej niemożliwe do określenia**. Jest to spowodowane brakiem informacji o poziomym rozprzestrzenieniu struktur w której wody występują i jej granicach poziomych, a także brakiem informacji z innych wierceń. Można jednak przyjąć, iż zasoby te mogą być wysokie, ze względu na znaczną miąższość piasków i piaskowców cenomanu. Geneza tych wód jest związana z morskimi wodami sedymentacyjnymi miocenu, rozcieńczonymi przez wody infiltracyjne ługujące gipsy.

Woda pobierana z ujęcia „Cudzynowice GT-1”, stanowi wodę termalną, 1,5%, wodę mineralną typu chlorkowo – siarczanowo – sodowego, siarczkowej i jodkowej. Zasoby eksploatacyjne otworu GT-1 ustalono na $Q = 82 \text{ m}^3/\text{h}$ i $Q = 1968 \text{ m}^3/\text{d}$. Woda posiada właściwości lecznicze, potwierdzone decyzją Nr HU-2/WL/2016 Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego Państwowego Zakładu Higieny w Warszawie z dnia 19 września 2016 r.

Poziom wód cenomanu, jest bardzo dobrze chroniony przed przenikaniem zanieczyszczeń z powierzchni terenu. Strop warstwy wodonośnej występuje na poziomie 667,0 m, bezpośrednio nad nim zalegają nieprzepuszczalne margle i ropy, stanowiące doskonałą izolację poziomu wód leczniczych i termalnych. Dotarcie potencjalnych zanieczyszczeń z powierzchni terenu jest praktycznie niemożliwe. W związku z powyższym nie planuje się wyznaczenia terenu ochrony pośredniej ujęcia. Zabezpieczenie będzie realizowane poprzez teren ochrony bezpośredniej ujęcia, ogrodzonej, na planie kwadratu o boku 10,0 m.

Kolejny otwór, „**Cudzynowice GT-2**”, prowadzący do poziomu wodonośnego cenomanu, wybudowano na terenie miasta Kazimierza Wielka. Jest to otwór chłonny służący do ponownego zatłaczania wykorzystanych wód termalnych. Aktualnie trwają badania hydrogeologiczne otworu, mające na celu określenie wydajności otworu „Cudzynowice GT-2” oraz dokonywana jest ocena możliwości zatłaczania wód z istniejącego i eksploatowanego otworu „Cudzynowice GT-1”. Wykonano również rurociąg tłoczny, łączący otwory „Cudzynowice GT-1” i „Cudzynowice GT-2”.

Marszałek Województwa Świętokrzyskiego, na terenie gminy Kazimierza Wielka, wydał decyzje na wykonanie kolejnych otworów, w cenomańskiej warstwie wodonośnej, których zadaniem jest rozpoznanie tych wód i późniejsze wykorzystanie do celów balneoterapeutycznych, rekreacyjnych i grzewczych. Wydane decyzje:

- z dnia 15.12.2016 r., znak: OWS.V.7430.12.2016, zatwierdzająca „Projekt robót geologicznych na wykonanie otworu hydrogeologiczno-rozpoznawczego dla udokumentowania wód termalnych i leczniczych w miejscowości Odonów, gmina Kazimierza Wielka”, projekt przewiduje wykonanie otworu „Odonów GT-1”, na terenie sołectwa Łyczaków,

- z dnia 11.08.2017 r., znak: OWŚ.V.7430.6.2017, zatwierdzająca „Projekt robót geologicznych dla rozpoznania i udokumentowania zasobów wód termalnych w rejonie miejscowości Kazimierza Wielka, gmina Kazimierza Wielka”, projekt przewiduje wykonanie otworu „Kazimierza Wielka GT-1”, na terenie sołectwa Słonowice, w pobliżu istniejącego zbiornika wodnego.

3.2. Kierunki ochrony i kształtowania środowiska kulturowego i krajobrazu

Teren gminy Kazimierza Wielka, jest niezwykle zasobny pod względem dorobku środowiska kulturowego występującego w jej granicach. Obiekty zabytkowe stanowią dorobek społeczności lokalnej poprzednich pokoleń i świadectwo minionych epok, zdarzeń, których zachowanie leży w interesie społecznym, ze względu na posiadaną wartość historyczną, artystyczną lub naukową. Obiekty zabytkowe ponoszą również atrakcyjność turystyczno – wypoczynkową regionu.

Ochronie i opiece podlegają:

- zabytki nieruchome (będące dziełami architektury i budownictwa, parkami, cmentarzami, miejscami upamiętniającymi wydarzenia historyczne),
- zabytki ruchome (będące dziełami sztuki, numizmatami, pamiątkami historycznymi, pieczęciami, odznakami),
- zabytki archeologiczne (będące pozostałościami terenowymi pradziejowego i historycznego osadnictwa, cmentarzyskami, relikami działalności gospodarczej, religijnej i artystycznej).

Wykaz nieruchomości zespołów i obiektów zabytkowych, zlokalizowanych na terenie gminy Kazimierza Wielka, wpisanych do rejestru zabytków lub widniejących w ewidencji zabytków, został przedstawiony w części uwarunkowań rozwoju gminy (pkt. 2.5.3) i przedstawiony na załącznikach graficznych do niniejszego studium. Wymienione obiekty podlegają ochronie konserwatorskiej w rozumieniu art. 6 ust.1 pkt 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Wszelkie prace podejmowane przy obiekcie i w jego otoczeniu ekspozycyjnym, wyznaczonym w decyzji o wpisie do rejestru zabytków, wymagają uzgodnienia ze Świętokrzyskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków w Kielcach.

Spośród występujących obiektów zabytkowych, szczególnie cenne i unikatowe są zespoły kościołów parafialnych w Cudzynowicach (p.w. Wszystkich Świętych) i w Gorzkowie (p.w. św. Małgorzaty), obejmujące drewniane kościoły i dzwonnice z XVIII w; XVII w. kościół p.w. Podwyższenia Krzyża Świętego w Kazimierzy Wielkiej oraz pozostałości zespołów dworskich w poszczególnych miejscowościach.

Wykaz zabytków archeologicznych, wpisanych do rejestru zabytków archeologicznych oraz ogólny opis innych stanowisk archeologicznych, wpisanych do ewidencji zabytków archeologicznych, zlokalizowanych na terenie gminy Kazimierza Wielka, został przedstawiony w części uwarunkowań rozwoju gminy (pkt 2.5.2) i przedstawiony na załącznikach graficznych do niniejszego studium.

Wymienione obiekty podlegają ochronie konserwatorskiej w rozumieniu art. 6 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

Szczególnie cenne, spośród występujących zabytków archeologicznych, jest Osada obronna z okresu neolitu i cmentarzysko w Słonowicach (po zmianie granic administracyjnych zlokalizowane na terenie miasta Kazimierza Wielka), będące unikatowym w skali Europy obiektem o charakterze kultowo-grobowym z IV tys. p.n.e. Cenne są również liczne Kopce pradziejowe (kurhany) i Osada Książęca w Jakuszowicach. Obiekty te posiadają strefę ochrony zabytku archeologicznego, wyznaczoną w odległości 100,00 m od granic wpisu do rejestru zabytków.

Wszelka działalność inwestycyjna w obrębie obiektów archeologicznych wpisanych do rejestru zabytków (wraz ze strefą ochronną) jak i pozostałych stanowisk archeologicznych, ujętych w wojewódzkiej i gminnej ewidencji zabytków, podlega uzgodnieniu ze Świętokrzyskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków i jest podporządkowana ŚWKZ. Przypadkowe znaleziska, mające cechy zabytku archeologicznego, zgodnie z ustawą z dnia z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, wymagają zabezpieczenia i powiadomienia organów samorządowych i Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Kielcach.

Gminna Ewidencja Zabytków Gminy Kazimierza Wielka, opracowana i przyjęta, Zarządzeniem Nr 120/2019 Burmistrza Miasta i Gminy Kazimierza Wielka z dnia 18 lipca 2019 r., zgodnie z art. 21 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, stanowi podstawę do sporządzania kompleksowego programu opieki nad zabytkami występującymi na terenie gminy. „Program opieki nad zabytkami gminy Kazimierza Wielka. 2021-2024”, został przyjęty Uchwałą Nr XXXIX/313/2021 Rady Miejskiej w Kazimierzy Wielkiej z dnia 12 marca 2021 r., w sprawie przyjęcia Gminnego programu opieki nad zabytkami gminy Kazimierza Wielka na lata 2021-2024 (Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego poz. 1074 z dnia 22 marca 2021 r.).

Głównym zadaniem z zakresu ochrony przestrzeni kulturowej, zgodnie z wytycznymi z planu zagospodarowania przestrzennego województwa świętokrzyskiego, powinno być zabezpieczanie obiektów i zespołów zabytkowych, w tym dziedzictwa archeologicznego przed degradacją oraz sukcesywna renowacja, rewitalizacja oraz racjonalne ich udostępnienie drogą pełnego wykorzystania instrumentów prawnych i finansowych przewidzianych w obowiązujących przepisach prawnych i programach.

Poza ochroną istniejących zabytków niezwykle ważne jest, by realizowana w ich pobliżu zabudowa kontynuowała tradycje regionalne i była harmonijnie wkomponowana w przestrzeń kulturową.

Gmina może odgrywać istotną rolę w działaniach związanych z rozpoznaniem zasobów dziedzictwa kulturowego, szczególnie w zakresie historycznych układów ruralistycznych, tradycyjnej zabudowy wiejskiej, wartościowych elementów małej architektury sakralnej (krzyże, figury i kapliczki), miejsc historycznych, związanych z ważnymi wydarzeniami, w tym militarnymi, wartościowych elementów dóbr kultury współczesnej. Obiekty te należy zachować i objąć ochroną.

Zabytki należy racjonalnie udostępniać oraz objąć sukcesywną renowacją, rewitalizacją, przy pełnym wykorzystaniu dostępnych instrumentów prawnych i finansowych, przewidzianych w obowiązujących przepisach prawnych i programach ochrony zabytków. Funkcjonowanie środowiska kulturowego, w tym jakość życia mieszkańców, można poprawić np. poprzez rewaloryzację czy przekształcanie zasobów zabytkowych na cele rozwoju funkcji rekreacyjno-turystycznej lub usługowej o charakterze ogólnodostępnym.

W granicach gminy należy kształtować nowe wartości środowiska kulturowego np. w zakresie formy zabudowy, elementów kompozycji układów przestrzennych czy atrakcyjności krajobrazu, poprzez wypracowanie zespołu cech architektonicznych, charakterystycznych dla terenu gminy i popularyzację ich stosowania w budownictwie na terenie gminy.

Zgodnie z „Koncepcją Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030”, dotyczącą gospodarowania krajobrazem oraz z Europejską Konwencją Krajobrazową, szczególnej dbałości wymaga przestrzeń o cechach symbolicznych, świadczących o tożsamości i rozpoznawalności miejsca w skali kontynentu, kraju czy regionu. Niezbędne jest rozpoznanie i zachowanie charakterystycznych krajobrazów przyrodniczych i historycznych oraz związanych z nimi elementów symbolicznych o charakterze dóbr materialnych lub stanowiących część niematerialną dziedzictwa kultury, a także rozwój współczesnych krajobrazów kulturowych.

Kontynuacja działań ochrony dóbr kultury, polega, w szczególności na:

- uwzględnieniu zasad ochrony obiektów i zespołów zabytkowych, wynikających z decyzji ustanawiających wpis do rejestru lub ewidencji zabytków, mających na celu zachowanie zabytków w możliwie pierwotnej formie,
- zachowaniu wymagań w zakresie wartości historycznych, kompozycyjnych i estetycznych obiektów,
- zabezpieczeniu obiektów i zespołów zabytkowych, w tym dziedzictwa archeologicznego przed degradacją,
- ochronie obiektów archeologicznych wpisanych do rejestru zabytków przed trwałym zagospodarowaniem,
- obowiązku dokonywania uzgodnień ze Świętokrzyskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków, w obrębie stref ochrony archeologicznej, prowadzenie każdej działalności inwestycyjnej, na etapie planowania i projektowania, w celu określenia uwarunkowań wynikających z konieczności ochrony zabytków archeologicznych oraz prowadzić rozpoznanie i dokumentowanie struktur i nawarstwień naruszalnych, poprzez badania wyprzedzające i nadzory archeologiczne na koszt inwestora,
- zachowaniu i objęciu ochroną kapliczki, krzyże przydrożne, miejsca pamięci narodowej, pomniki, cmentarze historyczne i grzebalne,
- sukcesywnym poprawianiu stanu środowiska kulturowego i jego funkcjonowania, w tym jakość

życia mieszkańców np. poprzez rewaloryzację czy przekształcanie zasobów zabytkowych na cele rozwoju funkcji rekreacyjno-turystycznej lub usługowej o charakterze ogólnodostępnym, kształtowaniu nowych wartości środowiska kulturowego np. w zakresie formy zabudowy, elementów kompozycji układów przestrzennych czy atrakcyjności krajobrazu, poprzez wypracowanie zespołu cech architektonicznych, charakterystycznych dla terenu gminy i popularyzację ich stosowania w budownictwie na terenie gminy, minimalizowaniu występujących zagrożeń dla istniejących wartości zasobów dziedzictwa kulturowego i czynników wywołujących te zagrożenia, np. stworzenia warunków do wykorzystywania na cele usługowe obiektów wymagających opieki konserwatorskiej, uwzględnieniu w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, szczegółowych wymagań ochronnych dla obszarów środowiska kulturowego, wskazujących na potrzebę zachowania wartości historycznych obiektów architektury i układów urbanistycznych, zgodnie z decyzjami wpisowymi do rejestru dóbr kultury.

W trakcie opracowywania zmiany Nr 1 studium nie obowiązuje **Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 przyjęta uchwałą nr 239 Rady Ministrów z dnia 13 grudnia 2011 r. Dokumentem określającym podstawowe uwarunkowania, cele i kierunki rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym w odniesieniu do obszaru objętego zmianą będzie średniookresowa strategia rozwoju kraju.**

Podstawowe znaczenie dla kształtowania i ochrony krajobrazu określa ustawa z dnia 24 kwietnia 2015 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze wzmocnieniem narzędzi ochrony krajobrazu. Ustawa reguluje szereg zagadnień związanych z ochroną krajobrazu poprzez wprowadzenie zmian do wielu ustaw, w tym do ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, ustawy o ochronie przyrody oraz ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym wprowadza pojęcia krajobrazu i krajobrazu priorytetowego.

Dla terenu województwa świętokrzyskiego dotychczas nie został opracowany audyt krajobrazowy, o którym mowa w art. 38 i art. 38a ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, w związku z tym nie określa się zasad ochrony i kształtowania krajobrazu wynikających z takiego audytu. W przyszłości, po sporządzeniu przez Zarząd Województwa audytu krajobrazowego, gmina powinna uwzględnić przy kształtowaniu krajobrazu, rekomendacje i wnioski zawarte w tym dokumencie.

W Planie zagospodarowania przestrzennego województwa świętokrzyskiego, wymienionych jest wiele zagrożeń krajobrazu tj. m.in.: prowadzenie krótkowzrocznej, proinwestycyjnej polityki przestrzennej w gminach, nieuwzględniającej konsekwencji w postaci nieodwracalnych zmian w krajobrazie.

Efekty niewłaściwej polityki przestrzennej bywają widoczne m.in. w postaci:

chaotycznej zabudowy, wkraczającej w miejsca eksponowane krajobrazowo, zaburzającej linie ciągów widokowych, realizowanej bez uwzględnienia walorów krajobrazowych, przyrodniczych (zabudowa dolin rzecznych) i kulturowych (obudowa otoczenia zabytków i ich przedpola widokowego);

kosmopolitycznej zabudowy, pozbawionej cech wynikających z tradycji regionu, zróżnicowanej architektonicznie, materiałowo, skalowo, z detalami i kolorami stwarzającymi dysonans w przestrzeni;

zmian w krajobrazie wywołanych budową infrastruktury: komunikacyjnej (nasypów, estakad, wiaduktów itp.), telekomunikacyjnej (masztów telefonii komórkowej), energetycznej (naziemnych linii przesyłowych, elektrowni wiatrowych, kominów ciepłowniczych), przeciwpowodziowej (tam, dużych zbiorników retencyjnych itd.);

powiększającego się ubytku przestrzeni otwartych na rzecz zabudowy, w tym także likwidacji zadrzewień i zakrzewień śródpolnych oraz oczek wodnych;

reklam różnej wielkości i kształtu, lokalizowanych bez żadnych reguł, często zasłaniających wgląd w atrakcyjny krajobraz.

Podstawowymi kierunkami ochrony krajobrazu na terenie gminy Kazimierza Wielka są:

- ograniczanie wysokości nowych obiektów oraz określanie ich lokalizacji, gabarytów, kształtu dachów i kolorystyki, do wielkości określonych w niniejszym studium, dzięki czemu możliwe będzie zachowanie i wzbogacenie cennych walorów krajobrazowo-kulturowych na terenie gminy;
- zachowania w niezmienionej formie krajobrazu w granicach Obszaru Ochrony Uzdrawiskowej Kazimierza Wielka oraz szczególna dbałość o estetykę terenów w granicach obszaru;
- zahamowanie oddrzewiania krajobrazu oraz ochrona i zwiększenie ilości zadrzewień (nie dotyczy to terenów ekspozycji widokowej i terenów gleb chronionych) oraz skupisk roślinności o różnych funkcjach;
- zachowanie w obrębie terenów rolnych elementów różnicujących krajobraz np.: zadrzewień, oczek wodnych, skarp, wąwozów;
- tworzenie i ochrona w większych miejscowościach systemu terenów zielonych;
- przeciwdziałanie nieuzasadnionemu zajmowaniu terenów otwartych pod zabudowę, w warunkach, w których jest ona możliwa w obrębie terenów już zainwestowanych;
- kształtowanie właściwych postaw wśród mieszkańców.

3.3. Kierunki rozwoju rolnictwa

Głównym kierunkiem zagospodarowania rolnej przestrzeni produkcyjnej będzie doskonalenie i intensyfikacja produkcji rolniczej, z równoczesnym respektowaniem zasad ekorozwoju, a zwłaszcza ochrony najcenniejszych zasobów gleb. W warunkach gminy Kazimierza Wielka, dostosowanie to, będzie polegać, na wzmożonej ochronie gruntów, o najwyższej przydatności rolniczej klas

bonitacyjnych I – IIIb, w tym szczególnie zwartych masywów tych gruntów, predysponowanych do organizacji towarowej produkcji rolniczej w większych obszarowo gospodarstwach.

Obszary te, wraz z towarzyszącymi im masywami gleb klasy IVa i IVb, uzyskałyby priorytet w zakresie wymiany gruntów pod kątem powiększenia areału działek rolniczych. Powinny również zostać wyłączone z zabudowy nierolniczej, a także drobnotowarowej zabudowy zagrodowej nie wykazującej tendencji rozwojowej. Istotnym kierunkiem uzupełniającym działania ochronne na tych obszarach byłoby zapobieganie rozdrabnianiu struktury agrarnej i własnościowej oraz tworzenie warunków przestrzennych do organizacji większych obszarowo gospodarstw kreujących pożądane zmiany agrarne.

Z drugiej strony, polityka ochronna winna umożliwić wprowadzenie na obszary zarezerwowane dotychczas dla zabudowy zagrodowej rozwoju wielofunkcyjnego, a szczególnie drobnych funkcji gospodarczych o charakterze nierolniczym, które wspomagałyby budżet rodzin wiejskich i umożliwiały zwiększenie miejsc pracy poza rolnictwem. Rozwój wielofunkcyjny powinien być koncentrowany wokół miasta Kazimierza Wielka oraz w północnej części gminy charakteryzującej się nieco słabszymi warunkami glebowymi.

Działalność przestrzenną w rolnictwie należy podporządkować zasadom ekorozwoju, które oprócz wspomnianej już ochrony gleb dotyczyłyby:

- preferowania rozwoju proekologicznych sposobów produkcji rolniczej (produkcja zintegrowana, ekologiczna, agroturystyka);
- zapobiegania degradacji gleb na skutek erozji wodnej;
- wprowadzenia zalesień na terenach zdegradowanych i nieopłacalnych w użytkowaniu rolniczym;
- zwiększenia zadrzewień i zakrzewień ochronnych, a zwłaszcza: glebochronnych, wiatrochronnych oraz stanowiących obudowę biologiczną rzek i cieków wodnych, chroniących wody powierzchniowe przed zanieczyszczeniami pochodzenia rolniczego;
- ochrony obszarów o najwyższych walorach przyrodniczych i kulturowych przed degradacją krajobrazu naturalnego.

Występujące w granicach terenów rolnych, urządzenia melioracji wodnych podlegają ochronie.

Zasadą lokalizacji ekstensywnych elementów **zabudowy produkcyjnej**, jak: siedlisk drobnotowarowych gospodarstw indywidualnych (nie zwiększających w sposób znaczący produkcji i areału), zabudowy zagrodowej z usługami lub przetwórstwem rolno-spożywczym bazującym na własnych surowcach, będzie koncentracja tych elementów w większych ośrodkach osadniczych - sołectwach, na obszarach przewidywanych w niniejszym studium pod zabudowę wielofunkcyjną. Obszary te skupiałyby jednocześnie wiejską działalność gospodarczą (o charakterze nieuciążliwym), usługi publiczne oraz towarzyszącą im zabudowę mieszkaniową.

Wskazane jest, aby część omawianych obszarów przekształciła się w lokalne ośrodki usługowo-mieszkaniowe, ukierunkowane na bezpośrednią obsługę wsi i rolnictwa. Z uwagi na konieczność ochrony rolniczej przestrzeni produkcyjnej dla potrzeb produkcji rolniczej oraz wysokie koszty uzbrojenia terenów, zabudowa wielofunkcyjna powinna być kształtowana oszczędnie, z uwzględnieniem realnych potrzeb budowlanych.

Rozwojowe funkcje rolnicze, jak gospodarstwa wysokotowarowe, agroturystyczne oraz gospodarstwa podejmujące usługi lub przetwórstwo rolnicze wymagające izolacji przestrzennej mogłyby być lokalizowane poza obszarami koncentracji zabudowy wielofunkcyjnej, wśród własnych rozlogów na terenach nie posiadających ograniczeń funkcjonalnych i prawnych.

Zabudowa zagrodowa, związana z prowadzeniem gospodarstwa rolno-hodowlanego, lokalizowana poza terenami wyznaczonymi w niniejszym studium pod zabudowę wielofunkcyjną, dotycząca wyłącznie gospodarstw, których powierzchnia gospodarstwa rolnego przekracza średnią powierzchnię gospodarstwa rolnego w gminie, może zostać zlokalizowana przy spełnieniu wymagań określonych w przepisach odrębnych. Do rozwojowych funkcji należy zaliczyć również gospodarstwa rybackie, istniejące i planowane.

Gabaryty obiektów lokalizowanych w ramach siedlisk rolniczych powinny być uwarunkowane specyfiką gospodarstwa rolnego i jego programem użytkowym, oraz zasadami lokalizacji zabudowy jednorodzinnej w przypadku realizacji budynku mieszkalnego w zabudowie zagrodowej i zasadami lokalizacji obiektów produkcyjno-składowych i magazynowych w przypadku części gospodarczej zabudowy zagrodowej.

Głównym kierunkiem polityki przestrzennej w dziedzinie otoczenia rolnictwa powinno być tworzenie warunków do organizacji systemu produkcji i zbytu surowców rolniczych, który umożliwiłby trwałe i efektywne powiązanie producentów z zakładami zajmującymi się przetwórstwem i komercjalizacją produktów rolnych. W sytuacji znacznego rozdrobnienia rolnictwa najbardziej pożądanym kierunkiem działania byłaby organizacja grup producenckich i ich związków, które następnie wiązałyby się z pozostałymi ogniwami systemu na zasadzie „agrobiznesu”, to jest powiązania finansowego wszystkich podmiotów w drodze akcjonariatu. W systemie „agrobiznesu” przedstawiciele producentów mieliby wpływ na decyzje gospodarcze podejmowane w poszczególnych jego ogniwach, a należące do tej struktury placówki otoczenia rolnictwa miałyby szansę uzyskać akceptację środowiska wiejskiego. Zorganizowany rynek żywnościowy, może zostać objęty programami pomocowymi, finansowanymi m.in. z Unii Europejskiej.

Należy jednak podkreślić, że powyższe preferencje nie mogą obejmować pozarolniczych funkcji gospodarczych, w tym także zabudowy mieszkaniowej.

Zgodnie ze wskazaniem kierunkowym określonym w ramach obszaru objętego zmianą Nr 1 studium również projektowany Główny Punkt Odbiorczy (GPO) usytuowany został w granicach gruntów rolnych klasy I-III. Za dopuszczeniem przedmiotowej inwestycji w ramach gruntów rolnych podlegających ochronie przemawia kwalifikacja infrastrukturalna przedmiotowego przedsięwzięcia

oraz lokalizacja napowietrznej linii elektroenergetycznej 110 kV umożliwiająca wpięcie i funkcjonowanie projektowanej struktury w ramach systemu elektroenergetycznego.

Powyższe przesłanki nie zmieniają jednak faktu, iż w celu zatwierdzenia określonej lokalizacji w drodze planu miejscowego niezbędne jest uzyskanie zgody na zmianę przeznaczenia na cele nierolnicze.

Ważnym instrumentem osiągnięcia celów przestrzennych w rolnictwie i jego otoczeniu będzie aktywna polityka samorządu w zakresie **gospodarki gruntami**. Podstawą tej polityki będą zasoby gruntów komunalnych, które w warunkach gminy powinny być sukcesywnie tworzone w różnych atrakcyjnych miejscach na obszarach położonych w zasięgu zbiorczych systemów infrastruktury technicznej i komunikacyjnej.

Zasoby te powinny być, w szczególności koncentrowane na obszarach przewidzianych do realizacji celów publicznych, a zwłaszcza usług publicznych i budownictwa komunalnego oraz na obszarach korzystnych do lokalizacji funkcji usługowo-produkcyjnych w sąsiedztwie istniejącej zabudowy. Przedmiotowe obszary, po opracowaniu planów miejscowych i uzbrojeniu terenów, stanowiłyby ofertę gminy, skierowaną do inwestorów zainteresowanych realizacją programów strategicznych w gospodarce żywnościowej, a także przedsięwzięć dających większą ilość miejsc pracy. Oferta obszarów powinna obejmować także niezagospodarowane tereny dawnych baz usług rolniczych, grunty przekazywane gminie w zarząd lub użytkowanie, a także wypadające z sektora indywidualnego, działki rolne położone na obszarach nadających się pod zabudowę.

Omawiane zasoby terenów, powinny stanowić instrument aktywnego sterowania rozwojem przestrzennym gminy i mogą zapewnić w perspektywie stały dopływ środków finansowych, zarówno ze sprzedaży gruntów jak i późniejszych podatków od nieruchomości. Grunty planowane w studium pod zabudowę inną niż rolnicza, w części o niskich klasach bonitacyjnych (IV, V, VI), zgodnie z ustawą z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych, nie będą wymagały uzyskania zgody na zmianę przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze. Pozostałe tereny, zlokalizowane w granicach gruntów objętych ochroną prawną, mogą zostać uruchomione po uzyskaniu zgody na zmianę przeznaczenia gruntów na cele nierolnicze lub nieleśne, którą gmina może uzyskać na etapie sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, dla danego terenu.

Zagospodarowanie gruntów w granicach sołectw Cudzynowice, Donosy i Słonowice oraz gruntów rolnych położonych w granicach miasta Kazimierza Wielka, ze względu na położenie w granicach Obszaru Ochrony Uzdrowiskowej Kazimierza Wielka, wymaga uwzględnienia ograniczeń lokalizacyjnych związanych z gospodarką rolniczą, wynikających z obowiązujących przepisów prawa w szczególności Ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz gminach uzdrowiskowych.

Rolnictwo jest dominującą funkcją gminy. Żyzne, wykształcone z lessów gleby sprzyjają intensywnej produkcji rolniczej. Często jednak, nieprawidłowo ukształtowane pola na zboczach oraz nieprawidłowo wykonana orka wzdłuż osi zbocza prowadzi do silnej erozji wodnej. W celu zahamowania procesu degradacji gleb na stromych stokach, należy dążyć do zwiększenia udziału powierzchni zajętych przez roślinność darniową (np. murawy kserotermiczne) i wielogatunkowe zarośla krzewiaste, a w dalszej perspektywie, należy zadbać o odnowienie formacji leśnych. Należy jednak podkreślić, że procesy zmierzające do poprawy warunków środowiskowych i zatrzymania erozji, muszą odbywać się stopniowo i przy zachowaniu właściwych proporcji zbiorowisk murawowych, zaroślowych i zadrzewień. Wskazane jest, aby sporządzić plan rekultywacji użytków rolnych najbardziej zagrożonych erozją, który powinien być tworzony przy udziale przyrodników, biologów i ekologów.

3.4. Kierunki rozwoju leśnictwa

Ze względu na wysoką przydatność rolniczą gleb oraz mały areał terenów jednoznacznie predysponowanych do zalesienia, przewiduje się, że rozwój obszarowy funkcji leśnej będzie stanowił niewielki fragment terenu w sołectwie Gunów Wilków co nie spowoduje istotnych zmian w strukturze funkcjonalno-przestrzennej gminy, z uwagi na jego położenie, na obszarze predysponowanym do wystąpienia ruchów masowych.

Głównym kierunkiem rozwoju przestrzennego lasów będzie powszechna i ciągła ochrona istniejących zasobów leśnych, zmierzająca do ich utrzymania, a także sukcesywnego uzupełniania zasobów, zwłaszcza pod względem jakościowym. Dlatego należy zadbać o przebudowę drzewostanów jednogatunkowych na mieszane wraz z poprawą struktury wiekowej drzewostanów oraz zwiększeniem różnorodności genetycznej i gatunkowej sprzyjającej trwałości i odporności lasów.

Większość lasów położonych w granicach gminy pełni funkcje glebochronne i wodochronne. Lasy pełnią funkcje gospodarcze poprzez produkcję drewna oraz innych surowców i produktów. Wymagane jest prowadzenie racjonalnej gospodarki leśnej oraz zapobieganie degradacji i zaśmiecania terenów leśnych.

Ewentualne przeznaczenie fragmentów lasów na cele inwestycyjne może nastąpić tylko w szczególnie uzasadnionych przypadkach i po spełnieniu wymogów określonych w przepisach odrębnych, w zakresie ochrony gruntów rolnych i leśnych.

Z uwagi na mało korzystne warunki udostępniania lasów na cele turystyczne (niewielki areał kompleksów leśnych, wysoki stopień zwarcia drzewostanów, strome stoki) nie przewiduje się szerszego zagospodarowania tych obszarów na cele turystyczne. Nie wyklucza to jednak ograniczonego udostępnienie większych kompleksów lasów, zwłaszcza w obrębie Lasów Państwowych, na cele turystyki pieszej, głównie dla potrzeb agroturystyki i wypoczynku.

Preferencjami zalesieniowymi objęte są obszary położone w obrębie granicy rolno-leśnej, wskazanej na planszy kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kazimierza Wielka.

Zalesienia gruntów w obrębie tej granicy mogą być realizowane w drodze decyzji o warunkach zabudowy na zalesienie. Przy wyznaczaniu terenów do zalesienia należy uwzględnić następujące zasady:

- przeznaczania na cele leśne terenów nie mniejszych niż 1 ha (optimum 5 ha);
- kształtowania (przywracania) leśnych ciągów ekologicznych;
- wyrównywania linii brzegowej lasu i koncentracji rozproszonych terenów leśnych w większe kompleksy;
- zapewnienia ochrony przeciwpożarowej;
- eliminowania kolizji funkcji leśnej z innymi funkcjami terenu.

Na wniosek właściciela lub zarządzającego gruntem, granica rolno-leśna może dodatkowo objąć tereny:

- położone w bezpośrednim sąsiedztwie lasów istniejących na terenach predysponowanych do zalesień, ze względów przyrodniczych i funkcjonalnych;
- pełniące funkcje ochronne z uwagi na przeznaczenie (np. tereny wokół obiektów uciążliwych);
- położone w bezpośrednim sąsiedztwie granicy rolno-leśnej, pod warunkiem, że ich zalesienie nie spowoduje kolizji z funkcjami obszarów sąsiadujących;
- podlegające nasilonej erozji wodnej (o ile zalesienie tych gruntów jest uzasadnione względami gospodarczymi).

3.5. Kierunki rozwoju mieszkalnictwa i usług

Teren gminy Kazimierza Wielka podzielony jest na 42 sołectwa i miasto Kazimierza Wielka. Uwzględniając warunki środowiska naturalnego i kulturowego obszaru gminy Kazimierza Wielka, uwarunkowań i ograniczeń wynikających z położenia części gminy w granicach Obszaru Ochrony Uzdrawiskowej Kazimierza Wielka, stanu istniejącego zainwestowania, istniejącej i projektowanej infrastruktury technicznej oraz potrzeb inwestycyjnych i gospodarczych miasta i sołectw, zostały określone funkcje wykorzystania terenów na obszarze miasta oraz gminy.

Na obszarze **miasta**, wskazuje się następujące tereny/strefy zainwestowania osadniczego:

- tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej z usługami podstawowymi,
- teren potencjalnej zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej lub/i pensjonatowo-wypoczynkowej, z usługami podstawowymi,
- tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z usługami podstawowymi,
- tereny zabudowy wielofunkcyjnej (zagrodowej lub/i mieszkaniowej jednorodzinnej), z usługami podstawowymi,
- tereny koncentracji zabudowy usługowej,
- teren potencjalnego centrum usługowego,

- tereny usług: oświaty, kultury, sportu, rekreacji i wypoczynku,
- teren usług lecznictwa uzdrowiskowego i ochrony zdrowia w strefie „A” ochrony uzdrowiskowej.

Na powyższych obszarach przewiduje się:

- budowę nowych obiektów budowlanych na działkach nie zainwestowanych a przewidzianych pod zabudowę;
- rozbudowę, przebudowę, modernizację i uzupełnienie nowymi obiektami budowlanymi, na działkach zainwestowanych;
- wymianę istniejących obiektów, będących w złym stanie technicznym, co ma znaczący wpływ na poprawę wartości krajobrazowych oraz na porządkowanie zabudowy;
- uzupełnienie zabudową wolnych działek pomiędzy istniejącą zabudową (zabudowa plombowa i uzupełniająca);
- sukcesywne przenoszenie istniejącej zabudowy zrealizowanej na terenach o niekorzystnych warunkach fizjograficznych na nowe obszary wyznaczone w niniejszym studium.

Na obszarze **solectw** wskazuje się następujące tereny/strefy zainwestowania osadniczego:

- tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej z usługami podstawowymi,
- tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z usługami podstawowymi,
- teren potencjalnej zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej lub/i pensjonatowo-wypoczynkowej, z usługami podstawowymi,
- tereny zabudowy wielofunkcyjnej (zagrodowej lub/i mieszkaniowej jednorodzinnej), z usługami podstawowymi,
- tereny potencjalnego rozwoju zabudowy wielofunkcyjnej (zagrodowej lub/i mieszkaniowej jednorodzinnej), z usługami podstawowymi,
- teren potencjalnej zabudowy pensjonatowo - wypoczynkowej, z usługami podstawowymi,
- tereny zabudowy usługowej,
- tereny zabudowy usługowo - mieszkaniowej,
- tereny potencjalnego rozwoju zabudowy usługowej,
- tereny usług: oświaty, kultury, sportu, rekreacji i wypoczynku.

Na powyższych obszarach przewiduje się:

- budowę nowych obiektów budowlanych na działkach nie zainwestowanych a przewidzianych pod zabudowę;
- rozbudowę istniejących siedlisk w głąb posiadanych działek;
- wymianę istniejących obiektów budowlanych, będących w złym stanie technicznym, co ma znaczący wpływ na poprawę wartości krajobrazowych;

- rozbudowę, przebudowę, modernizację i uzupełnienia nowymi obiektami budowlanymi istniejących siedlisk;
- uzupełnienie zabudową wolnych działek pomiędzy istniejącą zabudową (zabudowa uzupełniająca);
- sukcesywne przenoszenie istniejących siedlisk zrealizowanych na obszarze o niekorzystnych warunkach fizjograficznych na nowe obszary wyznaczone w niniejszym studium;
- kolejność inwestowania uzależnia się od istniejącego lub projektowanego uzbrojenia terenu.

Miasto i gmina

Zabudowa na terenie miasta oraz w obrębie poszczególnych jednostek administracyjnych gminy, ukształtowana historycznie, lokalizowana była przeważnie przy głównych ciągach komunikacyjnych.

Teren miasta ma charakter zwartej zabudowy, na którym występuje zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, wielorodzinna i w niewielkiej części zabudowa wielofunkcyjna (zagrodowa/mieszkaniowa jednorodzinna) z usługami podstawowymi oraz zabudowa usługowa o różnorodnej działalności gospodarczej związanej z usługami komercyjnymi oraz usługami publicznymi. W granicach miasta wyodrębnia się teren usług potencjalnego centrum usługowego o szerokim spektrum usług ogólnodostępnych; znaczna część tego terenu stanowi obszar historycznego zespołu cukrowni „Łubna”; przy zagospodarowaniu należy uwzględnić potrzebę utrzymania dominującego charakteru historycznej zabudowy; nową zabudowę w granicach tego terenu ograniczyć do dwóch kondygnacji nadziemnych o wysokości nie przekraczającej 7,5 m.

Na terenie 42 sołectw w zdecydowanej większości występuje zabudowa zagrodowa, rozproszona, spowodowana głównie lokalizacjami siedlisk rolniczych w obrębie areałów znajdujących się we władaniu właścicieli gospodarstw rolnych i indywidualnych działek. W mniejszym zakresie występuje zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna oraz sporadycznie zabudowa wielorodzinna. Występująca na terenie sołectw zabudowa usługowa ma charakter różnorodnej działalności gospodarczej oraz usług publicznych.

Zabudowa usługowa wraz z częściami mieszkalnymi, na terenie ustanowionych stref „B” i „C” ochrony uzdrowiskowej, wymaga uwzględnienia ograniczeń lokalizacyjnych, określonych w ustawie z dnia 28 lipca 2005 r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych.

Istniejącą zabudowę rozproszoną należy uznać za możliwą do przebudowy, rozbudowy, odbudowy i zabudowy nowymi obiektami, jeżeli z uwarunkowań nie wynikają zakazy uniemożliwiające jej utrwalanie. Część zabudowy rozproszonej może stanowić podstawę do rozwoju funkcji rekreacyjnych/letniskowych, agroturystyki, wykorzystujących istniejące zabudowania.

Dalsza lokalizacja zabudowy na terenie poszczególnych sołectw powinna rozwijać się w pierwszej kolejności w obrębie istniejących zespołów osadniczych. Większość wsi, o charakterze ulicowym, nie posiada czytelnie określonych obszarów centralnych.

W dalszej kolejności powinny być uaktywniane obszary wielofunkcyjne, usytuowane w najbliższym sąsiedztwie istniejącej zabudowy, następnie pozostałe tereny potencjalnego rozwoju zabudowy wielofunkcyjnej, wskazane na rysunku studium.

Kolejność lokalizacji zabudowy powinna być uzależniona od stopnia uzbrojenia terenu/działek. Tereny posiadające pełne uzbrojenie lub przewidziane do szybkiego uzbrojenia, w pierwszej kolejności powinny być uruchamiane pod zabudowę.

Obszary istniejącej zabudowy i potencjalnego rozwoju osadnictwa, należy traktować jako obszary potencjalnego rozwoju usług podstawowych, nieuciążliwych, obsługujących tereny mieszkalnictwa.

Należy ograniczać lokalizację nowej zabudowy, poza terenami wskazanymi w studium, w obrębie dolin rzecznych, objętych korytarzami i ciągami ekologicznymi oraz dążyć do koncentracji zabudowy i przeciwdziałać jej rozpraszaniu.

Dalszy rozwój osadnictwa na terenie miasta i poszczególnych sołectw gminy musi być podporządkowany w szczególności następującym celom:

- dążeniu do tworzenia ładu przestrzennego lub jego poprawy,
- ochronie środowiska przyrodniczego oraz dóbr kultury,
- dążeniu do poprawy jakości życia mieszkańców,
- ekonomicznemu wykorzystaniu terenu.

Dla zapewnienia ładu przestrzennego, podnoszącego jakość życia mieszkańców oraz zapewnienia właściwego kształtowania krajobrazu miasta i gminy, w szczególności w związku z potrzebą poprawy jakości przestrzeni w obrębie „Obszaru Ochrony Uzdrawiskowej Kazimierza Wielka”, należy wprowadzić wymóg stosowania estetycznej formy architektonicznej obiektów budownictwa mieszkaniowego, usługowego i gospodarczego oraz elementów zagospodarowania terenów inwestycji podnoszących atrakcyjność obszaru uzdrowiska i jego sąsiedztwa, uwzględniając jednocześnie wymóg zachowania i uzupełniania zabudowy terenami zieleni niezbędnymi dla utrzymania walorów uzdrowiskowych obszaru uzdrowiska.

Dla niewielkiej części terenów, studium wskazuje opracowanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, określających zasady lokalizacji zabudowy w obrębie tych terenów, gwarantujące podział terenów na ekonomicznie uzasadnione działki oraz zapewniający dojazd do nowopowstałych działek budowlanych.

Za zasadne uznaje się potrzebę wypracowania formy architektoniczno-przestrzennej lub zespołu cech przestrzennych, identyfikujących się z elementami historycznej zabudowy, jako elementów powtarzalnych, do wielokrotnego zastosowania, w przypadku lokalizacji obiektów w sąsiedztwie istniejących obiektów zabytkowych, w pozostałych przypadkach nowoczesna forma architektoniczno-przestrzenna powinna współgrać z najbliższym otoczeniem oraz funkcją lokalizowanych obiektów.

Istniejące na obrzeżach wyznaczonych terenów urządzenia melioracyjne wymagają ochrony przed ich uszkodzeniem lub zniszczeniem, w związku z tym wszelkie projekty budowlane przewidziane do realizacji w granicach tych terenów, kolidujące z istniejącymi urządzeniami melioracyjnymi należy uzgadniać z administratorem tych urządzeń.

Na fragmentach terenów istniejącej zabudowy, zabudowanych obiektami kubaturowymi, zlokalizowanych w terenach objętych informacją o zagrożeniu powodziowym, **nie przewiduje się realizacji nowej zabudowy.**

Architektura budynków lokalizowanych **na terenie miasta i gminy** - w szczególności na obszarze stref „B” i „C” ochrony uzdrowiskowej - powinna posiadać poprawną formę zharmonizowaną z otoczeniem, nawiązywać charakterem, skalą i detalami wzorów regionalnych, zalecana zwarta bryła budynku – dążyć do stosowania materiałów miejscowego pochodzenia.

Zalecane następujące wymagania dotyczące architektury budynków:

- wysokość budynków mieszkalnych, wielorodzinnych ograniczyć do czterech kondygnacji nadziemnych z możliwością wykorzystania poddasza na cele mieszkalne w czwartej kondygnacji;
- wysokość budynków mieszkalnych, jednorodzinnych i mieszkalnych w zabudowie zagrodowej ograniczyć do dwóch kondygnacji nadziemnych, z możliwością wykorzystania poddasza na cele mieszkalne w drugiej kondygnacji;
- wysokość budynków usługowo-mieszkalnych do dwóch kondygnacji nadziemnych;
- wysokość budynków pensjonatowych do trzech kondygnacji nadziemnych z możliwością wykorzystania poddasza na cele mieszkalne w trzeciej kondygnacji;
- wysokość budynków gospodarczych, garaży w zabudowie mieszkaniowej, jednorodzinnej do jednej kondygnacji nadziemnej;
- wysokość budynków gospodarczych, produkcyjnych, składowych, garaży w zabudowie zagrodowej, zaleca się ograniczyć do jednej kondygnacji nadziemnej z ewentualnym użytkowym poddaszem w drugiej kondygnacji;
- wysokość budynków usług lecznictwa uzdrowiskowego i ochrony zdrowia, usług sanatoryjnych i turystyki lokalizowanych na obszarze strefy „A” ochrony uzdrowiskowej, do pięciu kondygnacji nadziemnych, z możliwością zastosowania użytkowych poddaszy w piątej kondygnacji;
- wysokość budynków usługowych, pensjonatowych i hoteli, lokalizowanych na obszarze strefy „B” i „C” ochrony uzdrowiskowej, ograniczyć do czterech kondygnacji nadziemnych, z możliwością zastosowania użytkowych poddaszy w czwartej kondygnacji;
- wysokość budynków usług sportu, rekreacji i wypoczynku do dwóch kondygnacji nadziemnych, z możliwością zastosowania użytkowych poddaszy w drugiej kondygnacji;
- wysokość budynków usługowych i mieszkalno-usługowych, należy ograniczyć do czterech kondygnacji nadziemnych w wysokościach dostosowanych do funkcji obiektów, a produkcyjno-usługowych do dwóch kondygnacji nadziemnych;

- wysokość budynków na terenach zieleni parku uzdrowiskowego do jednej kondygnacji nadziemnej;
- zastosowanie podpiwniczeń budynków w wysokości definiowanej w obowiązujących przepisach, uzależnione jest warunkami gruntowo-wodnymi terenu;
- wysokość innych obiektów i urządzeń budowlanych nie wymienionych wyżej, do wysokości wynikającej z funkcji i technologii;
- niedopuszczalne jest stosowanie form i detali deformujących architekturę obiektu.

Parametry przestrzenne siedlisk rolniczych powinny być uwarunkowane specyfiką gospodarstwa rolnego i jego programem.

Zaleca się stosowanie dachów dwuspadowych lub wielospadowych, o nachyleniu połaci dachowej 20°-45°, z możliwością zastosowania naczółków i przyczółków oraz poszerzonych okapów (50-70 cm); dopuszcza się stosowanie dachów o mniejszym niż określone wyżej, nachyleniu połaci dachowej, w tym dachów płaskich oraz dachów o wyraźnej asymetrii połaci, przykryć szklanych i innych urozmaicających przestrzeń, pod warunkiem zharmonizowania formy z otoczeniem.

Pokrycie dachów - materiałami dostępnymi na rynku.

Kolorystykę dachów w nawiązaniu do barw komponujących się z otoczeniem.

Należy zapewnić dbałość o estetykę wykończenia elewacji, stosowanie spójnych materiałów wykończeniowych, zarówno w bryłach budynków, ogrodzeniach i elementach małej architektury towarzyszącej zabudowie oraz stosowanie stonowanej kolorystyki, z dopuszczeniem pojedynczych elementów kontrastowych wynikających z barw lub logo firmy.

Gabaryty obiektów lokalizowanych w ramach siedlisk rolniczych, powinny być uwarunkowane specyfiką gospodarstwa rolnego i dostosowane do jego programu użytkowego oraz zasadami lokalizacji budynków mieszkalnych w zabudowie zagrodowej i zasadami lokalizacji obiektów gospodarczych, produkcyjno- magazynowo-składowych, hodowlanych i usługowych w przypadku części gospodarczej zabudowy zagrodowej.

Na terenach zagród rolniczych zaleca się wprowadzanie zieleni urządzonej przy budynkach produkcyjnych, hodowlanych i usługowych, w celu poprawienia walorów krajobrazowych.

Sposób zagospodarowania poszczególnych działek powinien uwzględniać potrzebę zastosowania spójnego wyrazu architektonicznego obiektów budowlanych i małej architektury oraz ogrodzeń, w tym poprzez wprowadzanie materiałów kamiennych i drewna do prac wykończeniowych w elewacjach, ogrodzeniach i małej architekturze.

Zabrania się stosowania pełnych ogrodzeń betonowych, prefabrykowanych od strony dróg i placów publicznych oraz terenów przestrzeni publicznej.

Zagospodarowanie terenów potencjalnego rozwoju wielofunkcyjnego powinno mieć na celu ujednoczenie standardów wykorzystania przestrzeni poprzez stosowanie:

Minimalnych wskaźników wielkości działek budowlanych:

- dla zabudowy mieszkaniowej, jednorodzinnej:
 - w zabudowie szeregowej – 450 m² powierzchni działki,
 - w zabudowie bliźniaczej – 700 m² powierzchni działki,
 - w zabudowie wolnostojącej – 800 m² powierzchni działki,
- dla zabudowy pensjonatowej – 1500 m² powierzchni działki;
- dla zabudowy usługowej, wielkości działek należy dostosować do programu inwestycji, uwzględniającego obowiązek zapewnienia miejsc parkingowych dla potencjalnych klientów i dostawców, w tym posiadających kartę parkingową oraz zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, w wielkości dostosowanej do programu inwestycji, uwzględniającego oszczędne gospodarowanie przestrzenią oraz zapewniające niezbędną ilość terenów zieleni i sprawnej komunikacji wewnętrznej;
- wielkość działek w zabudowie zagrodowej powinna być uzależniona od programu gospodarstwa rolniczego, podobnie jak wielkości działek usługowych czy produkcyjnych;
- fronty działek usługowych wraz z ciągami dróg ogólnodostępnych i ciągi piesze powinny stanowić potencjalne obszary przestrzeni publicznych, wymagające wypracowania spójnego wyrazu architektonicznego, identyfikującego teren przestrzeni publicznych miasta i gminy Kazimierza Wielka.

Maksymalnych wskaźników powierzchni zabudowy:

- w strefie „A” ochrony uzdrowiskowej nie więcej niż 30%;
- w strefie „B” ochrony uzdrowiskowej nie więcej niż 40%,
- w strefie „C” ochrony uzdrowiskowej nie więcej niż 50%,
- tereny poza strefami ochrony uzdrowiskowej:
 - dla zabudowy wielorodzinnej – max 60% pow. działki;
 - dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej – max 40% pow. działki;
 - dla zabudowy rekreacji indywidualnej/letniskowej – max 30% pow. działki;
 - dla zabudowy zagrodowej – max 70% pow. działki,
 - dla zabudowy usługowej – max 50% pow. działki z uwzględnieniem potrzeby zmniejszenia powierzchni zabudowy do max 40% pow. działki w sytuacji funkcji wymagających zwiększonego udziału zieleni w programie inwestycji jak np. szkoły, tereny sportu, rekreacji i wypoczynku, itp.;
 - dla zabudowy mieszkalno-usługowej – max 60% pow. działki.

W zagospodarowaniu działek lub terenów inwestycji należy stosować **powierzchnie biologicznie czynne**, nie mniejsze niż określone poniżej:

- w strefie „A” ochrony uzdrowiskowej nie mniej niż 65%; bilansowane w obrębie całej strefy ochrony uzdrowiskowej;
- w strefie „B” ochrony uzdrowiskowej, nie mniej niż 50%; bilansowane w obrębie całej strefy ochrony uzdrowiskowej;
- w strefie „C” ochrony uzdrowiskowej, nie mniej niż 45%, bilansowane w obrębie całej strefy ochrony uzdrowiskowej;
- tereny poza strefami ochrony uzdrowiskowej:
 - dla zabudowy wielorodzinnej – min. 30% pow. działki;
 - dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej – min. 30% pow. działki;
 - dla zabudowy rekreacji indywidualnej/letniskowej – min. 50% pow. działki;
 - dla zabudowy zagrodowej – min. 30% pow. działki;
 - dla zabudowy usługowej – min. 30% pow. działki z uwzględnieniem potrzeby zwiększenia powierzchni biologicznie czynnej do min. 70% pow. działki w sytuacji funkcji wymagających zwiększonego udziału zieleni w programie inwestycji jak np. tereny sportu, rekreacji i wypoczynku, itp.;
 - dla zabudowy mieszkalno-usługowej – min. 30% pow. działki, w tym również w formie zieleni urządzonej t.j. mobilne gazony z zielenią, kompozycje z elementami wody itp.

W przypadku terenów zabudowanych, posiadających niższy wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej, niż określony powyżej, dopuszcza się pozostawienie istniejącej powierzchni biologicznie czynnej w wielkości dotychczasowej. Uszczegółowienie powierzchni biologicznie czynnej i jej dostosowania do obowiązujących wymogów, nastąpi w miejscowych planach.

Wskazane parametry mają charakter ogólny do doprecyzowania na etapie sporządzania planu miejscowego, uwzględniającego specyfikę i uwarunkowania poszczególnych terenów.

Na terenie miasta i w poszczególnych sołectwach gminy Kazimierza Wielka **nie przewiduje się lokalizacji obiektów usługowych wymagających szczególnego wskazania w studium, o powierzchni sprzedaży przekraczającej 2 000 m²**. Potencjalnym obszarem takiej lokalizacji mogą być tereny koncentracji usług oraz tereny działalności gospodarczej, z wyłączeniem lokalizacji określonych w ustawie z dnia 28 lipca 2005 r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz gminach uzdrowiskowych. Lokalizacja obiektów wielkopowierzchniowych w rozumieniu aktualnych przepisów wymaga opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, którego granice, w obrębie powyższych terenów zostaną uściślone w uchwale inicjującej sporządzenie planu miejscowego.

W granicach miasta Kazimierza Wielka, wskazuje się **potencjalne przestrzenie publiczne**, posiadające szczególne znaczenie dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, poprawy jakości ich życia i sprzyjające nawiązywaniu kontaktów społecznych. Potencjalne przestrzenie publiczne, zostały wskazane na terenach stanowiących swoistą wizytówkę miasta, łączących walory historycznej zabudowy z elementami nowoczesnej zabudowy zaspakajającej potrzeby mieszkańców, są to:

- obszar w rejonie ul. Okrężnej, ul. Armii Krajowej i ul. H. Sienkiewicza, obejmujący plac i otoczenie zabytkowego kościoła p.w. Podwyższenia Krzyża Świętego, obiekty handlowo – usługowe, w tym szkołę podstawową, dworzec BUS;
- obszar w rejonie skrzyżowania ul. Armii Krajowej i ul. 1 Maja, przylegający do zbiornika retencyjnego „Kazimierza Wielka”, obejmujący obiekty handlowe i parkingi, położone w otoczeniu powstającego dworca autobusowego;
- obszar u zbiegu ul. T. Kościuszki, ul. 1 Maja i ul. Kolejowej, obejmujący obiekty usługowe, instytucje publiczne wraz z towarzyszącymi im terenami zieleni;
- obszar parku miejskiego, wraz ze zlokalizowanymi w tym rejonie obiektami sportowymi i placówkami oświatowymi dla dzieci;
- obszar obejmujący otoczenie szpitala powiatowego, wraz z otaczającymi go skwerami i terenami usługowymi;
- obszar przy ul. Kolejowej, odznaczający się dużym zgrupowaniem placówek handlowo-usługowych;
- obszar placu i otoczenia współczesnego kościoła p.w. Miłosierdzia Bożego, przy ul. 15 Stycznia.

Ze względu na różnorodny charakter proponowanych potencjalnych przestrzeni publicznych, ich wyraz architektoniczno-przestrzenny, parametry i współczynniki zabudowy, powinny indywidualnie zostać określone w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego w dostosowaniu do specyfiki i rodzaju przestrzeni publicznej.

Zagospodarowanie wraz z zabudową terenów potencjalnych przestrzeni publicznych powinno stanowić atrakcyjną kompozycję architektoniczno – przestrzenną, uzyskaną dzięki zastosowaniu estetycznych nawierzchni placów i ciągów komunikacji, małej architektury, elementów wody, rzeźby. Przestrzenie publiczne powinny odznaczać się atrakcyjnymi formami zieleni niskiej i wysokiej, jednolitym systemem oświetleniowym, ujednoliconym rodzajem pojemników na śmieci, ławek, kiosków usługowo-handlowych, punktów informacyjno-reklamowych.

3.6. Kierunki rozwoju funkcji uzdrowiskowych

Nadanie centralnej części gminy, w granicach miasta Kazimierza Wielka oraz w granicach terenu sołectw Cudzynowice, Donosy i Słonowice, **statusu Obszaru Ochrony Uzdrowiskowej Kazimierza Wielka**, daje szansę na dynamiczny rozwój nowej zabudowy w zakresie **lecznictwa uzdrowiskowego**.

Minister Zdrowia, Decyzją Nr 84 z dnia 31 lipca 2018 r., znak: OZU.533.95.2018.EM, po zapoznaniu się z operatem uzdrowiskowym, sporządzonym przez gminę Kazimierz Wielką, dla obszaru ochrony uzdrowiskowej: **potwierdził możliwość prowadzenia lecznictwa uzdrowiskowego** na obszarze uznanym za obszar ochrony uzdrowiskowej Kazimierza Wielka; **ustalił dla obszaru kierunki lecznicze:** choroby reumatologiczne, osteoporoza, choroby kardiologiczne i nadciśnienie.

Prezes Rady Ministrów, Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 31 maja 2019 r. w sprawie nadania statusu obszaru ochrony uzdrowiskowej miastu Kazimierza Wielka oraz sołectwom: Cudzynowice, Donosy i Słonowice położonych na obszarze gminy Kazimierza Wielka (Dz. U. z 18 czerwca 2019 r., poz. 1132), **nadał miastu Kazimierza Wielka oraz sołectwom: Cudzynowice, Donosy i Słonowice w powiecie kazimierskim, w województwie świętokrzyskim, status Obszaru Ochrony Uzdrowiskowej Kazimierza Wielka.**

W granicach strefy „A” ochrony uzdrowiskowej, niniejsze studium wskazuje:
teren usług lecznictwa uzdrowiskowego i ochrony zdrowia w strefie „A” ochrony uzdrowiskowej

Zasady zabudowy i zagospodarowania Obszaru Ochrony Uzdrowiskowej określa Ustawa z dnia 28 lipca 2005 r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych.

Charakterystyka strefy „A” ochrony uzdrowiskowej

Strefa „A” obejmuje obszar, na którym są planowane zakłady i urządzenia lecznictwa uzdrowiskowego, a także inne obiekty służące lecznictwu uzdrowiskowemu lub obsłudze pacjenta lub turysty (w szczególności: pensjonaty, restauracje lub kawiarnie), dla której procentowy udział terenów zieleni wynosi nie mniej niż 65%. Na niewielkim fragmencie obszaru strefy „A” są zlokalizowane obiekty budowlane.

W strefie „A” ochrony uzdrowiskowej zabrania się:

1. Budowy w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane:
 - a) zakładów przemysłowych,
 - b) budynków mieszkalnych jednorodzinnych i wielorodzinnych,
 - c) garaży wolnostojących,
 - d) obiektów handlowych o powierzchni użytkowania większej niż 400 m²,
 - e) stacji paliw oraz punktów dystrybucji produktów naftowych,
 - f) autostrad i dróg ekspresowych,
 - g) parkingów naziemnych o liczbie miejsc postojowych większej niż 15% miejsc noclegowych w szpitalach uzdrowiskowych, sanatoriach uzdrowiskowych i pensjonatach, nie większej jednak niż 30 miejsc postojowych, oraz parkingów naziemnych przed obiektami usługowymi o liczbie miejsc postojowych nie większej niż 10,
 - h) uchylony (zmiana ustawy Dz.U.2019.1815),

- i) obiektów budowlanych mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, w szczególności takich jak: warsztaty samochodowe, wędzarnie, garbarnie, z wyjątkiem obiektów budowlanych służących poprawie stanu sanitarnego uzdrowiska, w szczególności takich jak: sieć wodno-kanalizacyjna, sieć gazowa, kotłownie gazowe, wiercenia wykonywane w celu ujmowania wód leczniczych,
 - j) zapór piętrzących wodę na rzekach oraz elektrowni wodnych i wiatrowych.
2. Uruchamiania składowisk odpadów stałych i płynnych, punktów skupu złomu i punktów skupu produktów rolnych, składów nawozów sztucznych, środków chemicznych i składów opału;
 3. Uruchamiania pól biwakowych i campingowych, budowy domków turystycznych i campingowych;
 4. Prowadzenia targowisk, z wyjątkiem punktów sprzedaży pamiątek, wyrobów ludowych, produktów regionalnych, w formach i miejscach wyznaczonych przez gminę;
 5. Prowadzenia działalności rolniczej w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług;
 6. Trzymania zwierząt gospodarskich w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 29 czerwca 2007 r. o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich;
 7. Organizacji rajdów samochodowych i motorowych;
 8. Organizowania imprez masowych w rozumieniu ustawy z dnia 20 marca 2009 r. o bezpieczeństwie imprez masowych, zakłócających proces leczenia uzdrowiskowego albo rehabilitacji uzdrowiskowej, i działalności o charakterze rozrywkowym zakłócającej ciszę nocną w godz. 22:00-6:00, z wyjątkiem imprez masowych znajdujących się w harmonogramie imprez gminnych;
 9. Pozyskiwania surowców mineralnych innych niż naturalne surowce lecznicze;
 10. Wyrębu drzew leśnych i parkowych, z wyjątkiem cięć pielęgnacyjnych;
 11. Prowadzenia robót melioracyjnych i innych działań powodujących niekorzystną zmianę istniejących stosunków wodnych;
 12. Prowadzenia działań mających negatywny wpływ na fizjografię uzdrowiska i jego układ urbanistyczny lub właściwości lecznicze klimatu.

Charakterystyka strefy „B” ochrony uzdrowiskowej

Strefa „B” obejmuje obszar przyległy do strefy „A” i stanowiący jej otoczenie, który jest przeznaczony dla niemających negatywnego wpływu na właściwości lecznicze uzdrowiska lub obszaru ochrony uzdrowiskowej oraz nieuciążliwych dla pacjentów obiektów usługowych, turystycznych, w tym hoteli, rekreacyjnych, sportowych i komunalnych, budownictwa mieszkaniowego oraz innych związanych z zaspokajaniem potrzeb osób przebywających na tym obszarze lub objęty granicami parku narodowego lub rezerwatu przyrody albo jest lasem, morzem lub jeziorem, dla której procentowy udział terenów biologicznie czynnych wynosi nie mniej niż 55%.

W strefie „B” ochrony uzdrowiskowej zabrania się:

1. Budowy w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane:
 - a) stacji paliw, bliżej niż 500 m od granicy strefy „A” ochrony uzdrowiskowej,
 - b) uchylony (zmiana ustawy Dz.U.2019.1815),
 - c) parkingów naziemnych o liczbie miejsc postojowych powyżej 50, z wyjątkiem podziemnych i naziemnych parkingów wielopoziomowych.
2. Wyrębu drzew leśnych i parkowych, z wyjątkiem cięć pielęgnacyjnych i wyrębu określonego w planie urządzenia lasu;
3. Budowy lub innych czynności, o których mowa w ust. 1 pkt 1 lit. a, d oraz pkt 2, 9, 11 i 12 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych.

Charakterystyka strefy „C” ochrony uzdrowiskowej

Strefa „C” obejmuje obszar przyległy do strefy „B” i stanowiący jej otoczenie, obejmującą obszar mający wpływ na zachowanie walorów krajobrazowych, klimatycznych oraz ochronę złóż naturalnych surowców leczniczych, dla której procentowy udział terenów biologicznie czynnych wynosi nie mniej niż 45%.

W strefie „C” ochrony uzdrowiskowej zabrania się:

Budowy lub innych czynności, o których mowa w ust. 1 pkt 1 lit. a, pkt 9, 11 i 12 oraz w ust.2 pkt 2 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych.

Rada Miejska w Kazimierzy Wielkiej, Uchwałą Nr XIV/102/2019 z dnia 15 lipca 2019 r. w sprawie uchwalenia Statutu Obszaru Ochrony Uzdrowiskowej „Kazimierza Wielka” (Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego z dnia 19 lipca 2019 r. poz. 2989), **uchwaliła Statut dla „Obszaru Ochrony Uzdrowiskowej Kazimierza Wielka”.**

Statut obowiązuje, w granicach sołectw Cudzynowice, Donosy i Słonowice oraz terenu miasta Kazimierza Wielka. Obszar całkowity Obszaru Ochrony Uzdrowiskowej Kazimierza Wielka wynosi 1952,62 ha, w tym powierzchnia strefy „A” ochrony uzdrowiskowej wynosi 93,82 ha, strefa „B” 474,07 ha, strefa „C” 1384,73 ha.

Statut wydziela strefy „A”, „B” i „C” ochrony uzdrowiskowej, określa zasady zagospodarowania poszczególnych stref, wyznacza szczegółowy przebieg granicy poszczególnych stref, określa szczegółowe czynności zabronione w strefach, przyjmuje wskaźniki terenów zieleni oraz powierzchnię wydzielonych działek, w celu zapewnienia prawidłowej działalności lecznictwa uzdrowiskowego i zachowania walorów uzdrowiskowych.

Ponadto, zaleca się wznoszenie nowych obiektów: lecznictwa uzdrowiskowego, mieszkalnych, mieszkalno-usługowych, usługowych, hotelowych, pensjonatowych i innych na obszarze strefy „B” i „C” ochrony uzdrowiskowej z zachowaniem historycznego charakteru zabudowy

gminy, w tym proporcji, materiału, kolorystyki i detalu architektonicznego, występujących w sąsiedztwie wznoszonego obiektu.

Rada Miejska w Kazimierzy Wielkiej Uchwałą Nr XXX/225/2020 z dnia 17 czerwca 2020 r., **uchwaliła „Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obszaru strefy „A” ochrony uzdrowskiej Kazimierza Wielka”**.

W granicach planu miejscowego strefy „A” ochrony uzdrowskiej, zostały zaplanowane:

- tereny zabudowy usług lecznictwa uzdrowskiego i ochrony zdrowia,
- tereny zabudowy usług sanatoryjnych i turystyki,
- tereny usług sportu i rekreacji,
- tereny zieleni parku uzdrowskiego w obszarze zabytku archeologicznego,
- tereny strefy zdrojowo-wypoczynkowej parku,
- tereny: dróg, ciągów pieszo-jezdných, infrastruktury technicznej.

Plan miejscowy ustala zasady ochrony i kształtowania ładu przestrzennego oraz parametry i wskaźniki kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenu; najważniejsze z pośród nich stanowią:

- Lokalizowane w granicach planu budynki i obiekty budowlane stanowiące zabudowę i zagospodarowanie terenu strefy „A” ochrony uzdrowskiej, należy zaprojektować i zrealizować wg spójnej koncepcji programowo-przestrzennej gwarantującej lokalizację prestiżowej zabudowy uzdrowskiej Kazimierza Wielka, uwzględniającej naturalne ukształtowanie i rzeźbę terenu oraz potrzebę ochrony zasobów archeologicznych występujących na terenie.
- Projektowane obiekty należy lokalizować wzdłuż wyznaczonych głównych ciągów komunikacyjnych, w sposób tworzący spójną całość pod względem urbanistycznym, przestrzennym, krajobrazowym, z uwzględnieniem naturalnego ukształtowania i rzeźby terenu.
- Skala, bryła i wyraz architektoniczny budynków, powinny być spójne dla całej zabudowy uzdrowskiej, kształty i forma budynków, nawiązująca do ukształtowania terenu, powinna charakteryzować się miękką formą bryły i elewacji.
- Wysokość budynków na terenach zabudowy usługowej lecznictwa uzdrowskiego i ochrony zdrowia, usług sanatoryjnych i turystyki należy ograniczyć do pięciu kondygnacji nadziemnych, z możliwością zastosowania użytkowych poddaszy w piątej kondygnacji, o wysokości do 20,0 m.
- Wysokość budynków na terenach zabudowy usług sportu i rekreacji należy ograniczyć do dwóch kondygnacji nadziemnych, z możliwością zastosowania użytkowych poddaszy w drugiej kondygnacji, o wysokości do 10,0 m.
- Wysokość budynków na terenach zieleni parku uzdrowskiego należy ograniczyć do jednej kondygnacji nadziemnej, o wysokości do 5,5 m.
- Wysokość innych obiektów i urządzeń budowlanych nie wymienionych wyżej, do wysokości wynikającej z funkcji i technologii, o wysokości do 12,0 m.

- Zastosowanie podpiwniczeń budynków w wysokości definiowanej w obowiązujących przepisach odrębnych, uzależnione jest warunkami gruntowo-wodnymi terenu.
- Dopuszcza się zastosowanie zadaszeń budynków wynikających z nowoczesnej formy przestrzennej projektowanych obiektów bez ograniczeń formalnych.
- Należy zapewnić dbałość o estetykę wykończenia elewacji, stosowanie materiałów wykończeniowych naturalnych (tynk, kamień, klinkier, cegła naturalna, drewno), rodzimego pochodzenia, lub nowoczesnych materiałów wykończeniowych (szkło, metal, mozaika, panele ścienne dekoracyjne, ściany zielone, okładziny strukturalne) zarówno w bryłach budynków, ogrodzeniach i elementach małej architektury towarzyszącej zabudowie oraz stosowanie stonowanej kolorystyki zabudowy preferującej barwy pastelowe: biel, beże, brązy, rudości, zieleń, z dopuszczeniem pojedynczych elementów kontrastowych wynikających z barw lub logo obiektów lecznictwa uzdrowiskowego, sanatoriów czy obiektów turystycznych.
- Wydzielanie działek pod zabudowę musi uwzględniać potrzebę zapewnienia dojazdów i powstawanie działek o parametrach umożliwiających lokalizację pełnego programu inwestycji, oraz powierzchni biologicznie czynnej.

W zagospodarowaniu działek lub terenów inwestycji należy stosować minimalne powierzchnie biologicznie czynne, określone poniżej:

- w strefie „A” ochrony uzdrowiskowej nie mniej niż 65%;
- w strefie „B” ochrony uzdrowiskowej nie mniej niż 50%;
- w strefie „C” ochrony uzdrowiskowej nie mniej niż 45%.

oraz wskaźniki powierzchni zabudowy:

- w strefie „A” ochrony uzdrowiskowej nie więcej niż 30%;
- w strefie „B” ochrony uzdrowiskowej nie więcej niż 40%;
- w strefie „C” ochrony uzdrowiskowej nie więcej niż 50%;

bilansowane w obrębie poszczególnych stref ochrony uzdrowiskowej.

Realizacja uzdrowiska pozwoli na pełne wykorzystanie wód termalnych i leczniczych ze złoża „Cudzynowice” (ID: 17805 WL), wydobywanych otworem „Cudzynowice GT-1”, posiadających Świadectwo potwierdzające właściwości lecznicze wody z tego odwiertu, wydane przez Państwowy Zakład Higieny w Warszawie w 2016 r.

Realizacja uzdrowiska, w tym wszystkich terenów zieleni parku uzdrowiskowego oraz strefy zdrojowo – wypoczynkowej parku, pozwoli na pełne wykorzystanie lokalnego klimatu, posiadającego Świadectwo potwierdzające właściwości lecznicze klimatu miasta Kazimierzy Wielkiej, wydane przez Polską Akademię Nauk w Warszawie 2015 r.

3.7. Kierunki rozwoju turystyki i rekreacji

Gmina Kazimierza Wielka nie wyróżnia się szczególnymi walorami turystyczno-wypoczynkowymi na tle województwa świętokrzyskiego. Środowisko przyrodnicze gminy, charakteryzuje się małą powierzchnią lasów oraz niewielkim nasyceniem obiektami zabytkowymi, co nie sprzyja rozwojowi turystyki w granicach gminy.

Niewątpliwą atrakcyjność gminy podnoszą malownicze łąki z ciekami i zbiornikami wodnymi, ciągi wzniesień z charakterystycznymi lessowymi wąwozami, niewielkie kompleksy leśne urozmaicające łagodne wyżynne krajobrazy rolnicze, co sprzyja rozwojowi agroturystyki, opartej na pobytach w gospodarstwach oferujących zdrową żywność, kontakt ze zwierzętami, przy równoczesnym wykorzystaniu terenów wokół istniejących oczek wodnych oraz zbiorników wodnych, zlokalizowanych:

- w dolinie rzeki Małoszówki, w centrum miasta - zbiornik „Kazimierza Wielka”,
- w dolinie rzeki Małoszówki, tuż przy granicy miasta - zbiornik „Donosy – Słonowice”,
- w dolinie rzeki Nidzicy zbiornik-staw w Kazimierzy Małej,

które stanowią uatrakcyjnienie pobytu weekendowego i agroturystycznego na terenie gminy.

Na terenie gminy istnieje możliwość rozwoju agroturystyki, prowadzonej na bazie istniejących siedlisk rolniczych, posiadających korzystne, dla takiej formy rekreacji, położenie w pobliżu kompleksów leśnych, w oddaleniu od zwartej zabudowy wsi, w pobliżu istniejących rzek, cieków i zbiorników wodnych. Tak więc, istniejące zabudowania w gospodarstwach rolniczych mogą być wykorzystane dla celów rekreacji indywidualnej i agroturystyki.

Utworzony „Obszar Ochrony Uzdrowiskowej Kazimierza Wielka”, na terenie gminy, nadaje gminie wiodącą funkcję rozwoju społeczno - gospodarczego, dla którego należy przyjąć nowy kierunek rozwoju – pn. „turystyka uzdrowiskowa” – uzupełniający przewidywaną funkcję uzdrowiskową o charakterze stacjonarnym.

Rozwój turystyki i wypoczynku na terenie gminy, a w szczególności na terenie miasta i jego sąsiednich sołectw, daje szerokie możliwości realizacji nowych obiektów budowlanych bądź wykorzystania i adaptacji istniejących budynków - przy spełnieniu wymogów określonych w przepisach prawa - dla potrzeb wypoczynku i turystyki, a w szczególności turystyki uzdrowiskowej (obektów: noclegowych, gastronomicznych, świadczących usługi z zakresu rozrywki i wypoczynku).

Funkcjonujące na terenie miasta i w sołectwach:

- obiekty sportowe (dwa kluby piłkarskie „Sparta” Kazimierza Wielka i LZS Jawornik w Gorzkowie; hala sportowa i kryta pływalnia „Wodny Raj” na terenie miasta; korty tenisowe na terenie miasta Kazimierza Wielka i na terenie sołectwa Cło; boiska sportowe funkcjonujące na terenach poszczególnych szkół; stadnina koni w sołectwie Cło),

- obiekty związane z turystyką, noclegami i gastronomią („Dworek Niedzieli”; restauracje „Bajka” i „Basztowa”; bary „Fuks” i „U Kargula”. Na terenie gminy działają pensjonat „Grelland” w Paśmiechach; „Dwór” w Odonowie; zajazd „Słoneczny” w Donosach; domy weselne w Stradlicach i w Kazimierzy Małej; agroturystyczne gospodarstwo w Krzyszkowicach),
- przewiduje się do zachowania, z możliwością ich modernizacji i rozbudowy.

Obecne zbiorniki i oczka wodne, w przyszłości staną się realną przesłanką do lokalizowania w ich otoczeniu małych pensjonatów gwarantujących wypoczynek nad wodą oraz umożliwią wzbogacenie oferty wypoczynkowej i turystycznej dla kuracjuszy przybywających do uzdrowiska.

Zbiorniki wodne, posiadają predyspozycje do lokalizacji w ich otoczeniu ogólnodostępnych form rekreacji i wypoczynku, powiązanych z wypoczynkiem nad wodą.

Szczególne predyspozycje posiada teren wokół zbiornika retencyjnego „Donosy – Słonowice” położonego w otoczeniu terenu przysłego uzdrowiska Kazimierza Wielka, zagospodarowany ogólnodostępną plażą i pomostem – molo, zlokalizowanym a na lustrze wody dla małych jednostek pływających.

W studium w otoczeniu zbiornika „Donosy – Słonowice”, wyznacza się:

- **teren rekreacji i wypoczynku – ogólnodostępny**

Na terenie rekreacji i wypoczynku ogólnodostępnego, przewiduje się kontynuację istniejącego zagospodarowania w postaci plaż trawiastych i piaszczystych, oraz dopuszcza się możliwość budowy mola, przystani kajakowej, altanek wypoczynkowych, miejsc do grillowania, plac zabaw dla dzieci; małych siłowni na wolnym powietrzu oraz innych urządzeń rekreacyjnych o charakterze czasowym; małych, sezonowych obiektów gastronomicznych i miejsc sprzedaży pamiątek; na zasadach określonych w przepisach odrębnych.

Na terenie miasta Kazimierza Wielka, tuż obok zbiornika wodnego, znajduje się istniejący:

- **teren ogródków działkowych**

W granicach ogródków działkowych przewiduje się kontynuację istniejącej funkcji. Ogródki są formą wypoczynku i rekreacji indywidualnej mieszkańców oraz miejscem upraw ogrodniczych. Istniejące obiekty budowlane na terenie ogródków działkowych przewiduje się do utrzymania z możliwością lokalizacji nowych budynków rekreacyjno-gospodarczych/altan, związanych z obsługą terenu, na zasadach określonych w przepisach odrębnych.

Na drugim brzegu zbiornika, na terenie sołectwa Donosy, w niniejszym studium wyznacza się nowy, projektowany:

- **teren potencjalnej zabudowy pensjonatowo- wypoczynkowej z usługami podstawowymi**

W granicach analizowanego terenu, przewiduje się możliwość budowy budynków pensjonatowych, przeznaczonych do obsługi turystów i kuracjuszy przybywających na teren gminy,

planujących odpoczynek i pobyt leczniczy w przyszłym uzdrowisku. Na analizowanym terenie mogą również powstać domy z pokojami przeznaczonymi na wynajem, budynki agroturystyki pobytowej, towarzyszące budynki gospodarcze, miejsca usługowo-gastronomiczne, altanki, place zabaw itp.. Dopuszcza się wysokość budynków pensjonatowych do trzech kondygnacji nadziemnych z możliwością wykorzystania poddaszy na cele mieszkalne w trzeciej kondygnacji; a budynków gospodarczych, garaży do jednej kondygnacji nadziemnej.

Na terenie gminy, istnieje też możliwość wskazania miejsc do biwakowania i wyznaczenia tras spacerowych, wzbogaconych o małą architekturę.

W niedługim czasie oferta sportowo-rekreacyjno-lecznicza miasta Kazimierza Wielka, powiększy się o całoroczne baseny termalne z leczniczą wodą, budowane obecnie na terenie przylegającym do pływalni „Wodny Raj” na terenie miasta oraz o ogólnodostępne tężnie solankowe, które zostaną wybudowane na terenie parku miejskiego w Kazimierzy Wielkiej.

Ciekawym obiektem turystycznym i jednocześnie komunikacyjnym, jest trawiaste lotnisko sportowe w Kazimierzy Małej, położone tuż obok stawu rekreacyjno-wędkarskiego, oferujące przeloty niewielkimi samolotami. Na terenie lotniska znajduje się hangar na samoloty. Istniejący obiekt przewiduje się do utrzymania z możliwością modernizacji.

Na terenie gminy, możliwa jest też rekreacja indywidualna z budynkami letniskowymi, realizowanymi na terenach zabudowy wielofunkcyjnej, bądź w budynkach zabudowy zagrodowej, zmieniających sposób użytkowania, po ich dostosowaniu do nowej funkcji, jaki i w całkiem nowych budynków, specjalnie zaprojektowanych na ten cel. Na terenie zabudowy wielofunkcyjnej możliwa jest też realizacja zabudowy agroturystycznej. Przy wyborze terenu pod zabudowę wypoczynkową i rekreacyjną, należy uwzględnić oddalenie od dużych, wysokotowarowych gospodarstw rolnych, w celu eliminacji późniejszych konfliktów wynikających z sąsiedztwa tak różnych funkcji. Warto również wypromować typ zabudowy rekreacyjnej, który będzie charakterystyczny dla rejonu kazimierskiego.

W zagospodarowaniu tych terenów należy uwzględnić potrzebę zachowania powierzchni biologicznie czynnej do 50% powierzchni działki oraz ograniczenie wielkości powierzchni zabudowy potencjalnych terenów rekreacyjnych do 30% ich powierzchni, z możliwością zweryfikowania zalecanych parametrów w dostosowaniu do specyfiki poszczególnych lokalizacji.

Obecnie najważniejszymi ograniczeniami dla pełnego rozwoju turystyki i wypoczynku w gminie, jest niepełna infrastruktura techniczna gminy i małe rozpropagowanie walorów uzdrowiskowych i krajobrazowych terenu tej typowo rolniczej gminy.

Przez teren gminy przebiega część ścieżki edukacyjno – przyrodniczej (po śladzie nasypu dawnej kolejki wąskotorowej), o łącznej długości 37,9 km, łączącej tereny gmin Kazimierza Wielka, Czarnocin, Opatowiec i Wiślicka. Jej celem jest zwiększenie edukacji ekologicznej oraz ograniczenie

negatywnego oddziaływania turystyki na obszary cenne przyrodniczo na terenie powiatu kazimierskiego i powiatu buskiego. W atrakcyjnych miejscach na trasie powstały Miejsca Obsługi Rowerzystów (MOR), wyposażone w obiekty małej architektury (wiaty, ławki, stoły, kosze na śmieci, stojaki na rowery) i toalety przenośne.

W celu podniesienia atrakcyjności terenu gminy Kazimierza Wielka, proponuje się wzbogacić ofertę rekreacyjno - turystyczną poprzez wykonanie innych ścieżek rowerowych, łączących atrakcyjne miejsca na terenie gminy, takie jak tereny uzdrowiska i tereny większych kompleksów leśnych. Proponuje się również sukcesywną realizację wydzielonych dróg pieszych i rowerowych wzdłuż pasów dróg głównych, w pierwszej kolejności na obszarach zabudowanych. W planach miejscowych należy przewidywać odpowiednie szerokości pasów drogowych, umożliwiającą realizację ciągów pieszych i rowerowych.

W celu właściwego wykorzystania uwarunkowań gminy oraz istniejącej i planowanej do realizacji bazy uzdrowiskowo – turystyczno – wypoczynkowej, należy poszerzyć ofertę promocyjną gminy poprzez:

- poszerzenie oferty wypoczynku w okresie letnim (nauka jazdy konnej, wędrowniki konne, szkółki rękodzieła ludowego, garncarstwa, plenerowe imprezy sportowo-rekreacyjne);
- wyznaczenie miejsc biwakowania, palenia ognisk, boisk do gier i zabaw terenowych;
- oznakowanie nowych szlaków (pieszych, rowerowych, narciarskich) w formie zamkniętych pętli z możliwością dogodnego dojścia i dojazdu;
- wyznaczenie i oznakowanie ścieżek rowerowych o ukierunkowaniu dydaktyczno – wypoczynkowym, spełniających jednocześnie funkcje komunikacyjne dla mieszkańców (ścieżki rowerowe i trasy ruchu pieszego);
- zorganizowanie pól karawaningowych, campingowych, pól namiotowych z zapleciami socjalnymi, taniej bazy noclegowej np. jako schroniska młodzieżowe;
- wykorzystanie istniejących zasobów obiektów usługowych lub budowę obiektów konferencyjno-szkoleniowych, związanych z opieką społeczną i rehabilitacją, rekreacyjno-sportowo-wypoczynkowych, służących pobytowi i rekreacji indywidualnej i zorganizowanej;
- budowę kolejnych małych zbiorników wodnych oraz urządzeń turystyczno – rekreacyjnych, służących funkcji rekreacyjnej;
- wspieranie rozwoju agroturystyki, z równoczesnym dostosowaniem do lokalnych warunków środowiska;
- opracowanie oferty terenów rekreacyjnych, ogólnodostępnych oraz działek letniskowych;
- wzbogacenie oferty gastronomicznej i kulturowej,
- wyposażenie terenów w infrastrukturę techniczną i zapewnienie dogodnego dojazdu do potencjalnych terenów rekreacji i wypoczynku;

- szeroką akcją promocyjną walorów uzdrowiskowych, kulturowych i wypoczynkowo– rekreacyjno – turystycznych gminy.

Rozwój funkcji uzdrowiskowo - wypoczynkowo– rekreacyjno – turystycznej gminy, umożliwi uzyskanie realnych korzyści gospodarczych i społecznych dla wszystkich mieszkańców gminy. Perspektywa stworzenia bazy całorocznego wypoczynku, rekreacji i pobytów leczniczych w obiektach sanatoryjnych i turystyki leczniczej – weekendowej, wymaga zapewnienia odpowiedniej promocji całego przedsięwzięcia.

Realizacja przedsięwzięć związanych z lecznictwem, turystyką i wypoczynkiem ukierunkowanych na działalność pozarolniczą, wzbogacających atrakcyjność gminy z równoczesnym rozwojem gospodarczym społeczności lokalnej, możliwa jest przy wykorzystaniu wsparcia finansowego programów pomocowych Unii Europejskiej oraz innych funduszy wspierających ten dział gospodarki, mających na celu poprawę jakości życia.

3.8. Kierunki rozwoju działalności gospodarczej i przemysłu

Na obszarze **miasta**, wskazuje się następujące tereny/strefy zainwestowania:

- tereny istniejącej działalności gospodarczej nieuciążliwej w zakresie produkcji, handlu, magazynów, składów itp. związanych z usługami, z wyłączeniem lokalizacji obiektów określonych w ustawie o lecznictwie uzdrowiskowym,
- tereny potencjalnej działalności gospodarczej nieuciążliwej w zakresie produkcji, handlu, magazynów, składów itp. związanych z usługami, z wyłączeniem lokalizacji obiektów określonych w ustawie o lecznictwie uzdrowiskowym.

Przy wyznaczaniu powyższych terenów w granicach miasta uwzględniono: uwarunkowania wynikające z uzbrojenia terenów w infrastrukturę techniczną; uwarunkowania dotyczące ochrony środowiska przyrodniczego i kulturowego; warunków fizjograficznych; oraz w szczególności istniejące zainwestowanie terenów.

Na obszarze **sołectw gminy**, wskazuje się następujące tereny/strefy zainwestowania:

- tereny istniejącej działalności gospodarczej nieuciążliwej w zakresie produkcji, handlu, magazynów, składów itp. związanych z usługami, z wyłączeniem lokalizacji obiektów określonych w ustawie o lecznictwie uzdrowiskowym,
- tereny istniejącej działalności gospodarczej w zakresie produkcji, handlu, magazynów, składów itp. związanych z usługami,
- teren potencjalnej działalności gospodarczej wyznaczony w m.p.z.p. w sołectwie Broniszów,
- tereny potencjalnej działalności gospodarczej w zakresie produkcji, handlu, magazynów, składów itp. związanych z usługami,

- tereny rozwoju przemysłu wydobywczego na udokumentowanych złożach: „Odonów”, „Odonów 1”, „Góry Sieradzkie”.

Przy wyznaczaniu powyższych terenów w granicach poszczególnych sołectw, uwzględniono: uwarunkowania wynikające z ochrony środowiska przyrodniczego i kulturowego; ochrony gruntów rolnych i warunków fizjograficznych; oraz istniejące zainwestowanie terenów.

Obszar określony w studium jako „teren potencjalnej działalności gospodarczej” w granicach sołectwa Broniszów, został wyznaczony w uchwalonym Uchwałą Nr XXXII/306/2005 Rady Miejskiej w Kazimierzy Wielkiej z dnia 24 listopada 2005 r. miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego jako teren instalacji i urządzeń do unieszkodliwiania i odzysku odpadów komunalnych. Skonkretyzowane przeznaczenie terenu w uchwalonym miejscowym planie może ulec zmianie na szeroko rozumianą działalność gospodarczą pod warunkiem, że nastąpi zmiana ustaleń planu, zgodnie z procedurą określoną w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Istniejące, liczne obiekty działalności gospodarczej, w tym magazynowo – składowo-produkcyjne, mające znaczący wpływ na zatrudnienie mieszkańców gminy oraz liczne obiekty i urządzenia usługowe i rzemieślnicze, świadczące usługi dla potrzeb ludności i rolnictwa, pozostawia się również do adaptacji trwałej, z możliwością ich modernizacji, rozbudowy, przebudowy lub zmiany sposobu użytkowania obiektów oraz budowy nowych obiektów budowlanych, nie powodujących zwiększenia uciążliwości dla otoczenia i środowiska przyrodniczego.

W granicach miasta Kazimierza Wielka i sołectw: Cudzynowice, Donosy i Słonowice, położonych w granicach Obszaru Ochrony Uzdrawiskowej Kazimierza Wielka, obowiązują ograniczenia lokalizacyjne obiektów wynikające z obowiązujących przepisów prawa, w szczególności ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz gminach uzdrowiskowych.

Lokalizacja nowych obiektów budowlanych na terenie gminy, wymaga uwzględnienia ograniczeń lokalizacyjnych wynikających z położenia centralnej części gminy w granicach Obszaru Ochrony Uzdrawiskowej „Kazimierza Wielka”. Uwzględnienie ograniczeń jest niezbędne dla zachowania istniejących walorów uzdrowiskowych gminy.

Projektowane obiekty powinny spełniać następujące wymogi przestrzenne:

- wysokość budynków działalności gospodarczej i magazynowo-składowych ograniczyć do wysokości wynikającej z funkcji i technologii budynków, budynków socjalno-biurowych do trzech kondygnacji nadziemnych;
- zastosowanie podpiwniczeń budynków w wysokości definiowanej w obowiązujących przepisach, uzależnione jest warunkami gruntowo-wodnymi terenu;
- dla zabudowy związanej z przedsiębiorczością komercyjną, wielkości działek należy dostosować do programu inwestycji, uwzględniającego obowiązek zapewnienia miejsc parkingowych dla potencjalnych klientów i dostawców, w tym posiadających kartę parkingową oraz zapewnienia

- dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, w wielkości dostosowanej do programu inwestycji,
- nakazuje się uwzględnienie powierzchni biologicznie czynnej w granicach działki/terenu, o charakterze zieleni urządzonej (dekoracyjno-ozdobnej lub izolacyjnej);
 - w granicach obszaru ochrony uzdrowiskowej nakazuje się zachowanie minimum procentowego udziału zieleni o charakterze zieleni dekoracyjno-izolacyjnej w granicach działki wynosi 50 % (w strefie „B”) i 45% (w strefie „C”), bilansowane w obrębie poszczególnych stref ochrony uzdrowiskowej.
 - poza granicami obszaru ochrony uzdrowiskowej, nakazuje się zachowanie udziału zieleni o charakterze zieleni urządzonej (dekoracyjno-ozdobnej lub izolacyjnej) w granicach terenów działalności gospodarczej - min. 20% pow. działki, dla innych obiektów i działalności (związanych np. z przemysłem, wydobywaniem surowców, infrastrukturą techniczną) w dostosowaniu do programu inwestycji oraz potrzeb obsługi obiektu;
 - powierzchnia zabudowy, na poszczególnych działkach wykorzystywanych na cele działalności gospodarczej, powinna być uzależniona od funkcji terenu;
 - w granicach obszaru ochrony uzdrowiskowej, powierzchnia zabudowy terenów działalności gospodarczej - max 50 % (w strefie „B”) i 55% (w strefie „C”),
 - poza granicami obszaru ochrony uzdrowiskowej, powierzchnia zabudowy terenów działalności gospodarczej, max. 70% pow. działki, dla innych obiektów i działalności (związanych np. z przemysłem, wydobywaniem surowców, infrastrukturą techniczną) – w dostosowaniu do programu inwestycji oraz potrzeb obsługi obiektu.

W granicach terenów działalności gospodarczej należy lokalizować obiekty produkcyjne bazujące na nowoczesnych, dostępnych rozwiązaniach technicznych, technologicznych i organizacyjnych, umożliwiających eliminowanie niekorzystnego oddziaływania inwestycji na poszczególne elementy środowiska, zapewniające ograniczenie wpływu prowadzonej działalności do granic władania poszczególnych inwestycji, umożliwiające właściwe i bezpieczne warunki pracy dla zatrudnionych osób.

Usługi rzemiosła nieuciążliwego mogą być lokalizowane na obszarach przeznaczonych pod rozwój osadnictwa oraz na nowych obszarach przeznaczonych pod tereny rozwoju przedsiębiorczości o charakterze wielofunkcyjnym.

Dopuszcza się lokalizację obiektów przetwórstwa rolniczego po uprzednim zbadaniu możliwości zapewnienia odpowiedniej ilości wody dla celów produkcyjnych, z uwagi na niezwodociągowany cały teren gminy; obiekty te, w zależności od wielkości produkcyjnych i stopnia uciążliwości dla otoczenia i środowiska, mogą być lokalizowane na obszarach wyznaczonych pod rozwój działalności gospodarczej lub na nieruchomościach rozbudowanych w głąb działek.

Ewentualna lokalizacja nowych zakładów przemysłowych i rzemiosła uciążliwego, wymaga spełnienia wymogów określonych w przepisach odrębnych, w szczególności przy zachowaniu wymogów ochrony: ustanowionego Obszaru Ochrony Uzdrawiskowej „Kazimierza Wielka”, wysokiej bonitacji gleb oraz ochrony środowiska i krajobrazu.

Na terenie gminy, obecnie są eksploatowane złoża:

- **złoże ropy naftowej „Pławowice”** (ID: 4764);
- **i złoże wód termalnych i leczniczych „Cudzynowice”** (ID: 17805).

Eksploatacja złoża ropy naftowej „Pławowice” (ID złoża 4764), prowadzona jest na podstawie Koncesji Nr 212/94, na wydobywanie ropy naftowej ze złoża „Pławowice”, udzielonej przez Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa, decyzją z dnia 26.08.1994 r. wraz z późniejszymi zmianami. Koncesja (wraz ze zmianami) ustanowiła obszar górniczy „Pławowice” i teren górniczy „Pławowice”, o równych powierzchniach 28 362 498 m². Koncesja została udzielona do dnia 31.12.2037 r. Podczas eksploatacji złoża, wraz z ropą naftową, wydobywana jest woda złożowa. Zgodnie z koncesją, oczyszczone wody złożowe, ponownie są zataczane do warstwy chłonnej złoża.

W granicach gminy Kazimierza Wielka znajduje się fragment ustanowionego terenu i obszaru górniczego „Pławowice”, który obejmuje: pole złożowe w sołectwie Gunów Wilków, fragment pola złożowego na granicy sołectw Góry Sieradzkie i Sieradzice, czynny odwiert ropy naftowej „Pławowice-111” położony na terenie sołectwa Sieradzice, zabudowę technologiczną kopalni na terenie wsi Marcinkowice oraz liczne zlikwidowane odwierty ropy naftowej na terenie i obszarze górniczym.

Ponadto, na terenie gminy Kazimierza Wielka, poza wyznaczonym obszarem i terenem górniczym „Pławowice”, znajdują się liczne zlikwidowane odwierty ropy naftowej, wskazane na rysunku studium.

W zachodniej części sołectwa Marcinkowice, zlokalizowany jest Centralny Ośrodek Zbioru Ropy Kopalni Ropy Naftowej Pławowice. Występujące na terenie Zakładu Górniczego obiekty i urządzenia budowlane pozostawia się do użytkowania, z możliwością ich modernizacji, rozbudowy lub zmiany ich sposobu użytkowania oraz budowy nowych obiektów budowlanych niezbędnych do funkcjonowania Zakładu.

Na obszarze gminy Kazimierza Wielka dopuszcza się budowę infrastruktury technicznej związanej z poszukiwaniem oraz eksploatacją złóż ropy naftowej i gazu ziemnego.

Należy zachować strefy wolne od zabudowy:

- od odwiertów (czynnych – strefa o promieniu $r = 50,0$ m, od odwiertów zlikwidowanych – strefa o promieniu $r = 5,0$ m),
- od urządzeń technologicznych znajdujących się na terenie Ośrodka Zbioru Ropy – strefa o promieniu $r = 50,0$ m,

- od ropociągów kopalnianych – zgodnie z przepisami odrębnymi.

Eksploatacja wód termalnych i leczniczych ze złoża „Cudzynowice” (ID złoża WL 17805), prowadzona jest na podstawie Koncesji na wydobywanie wód termalnych ze złoża „Cudzynowice”, udzielonej przez Marszałka Województwa Świętokrzyskiego decyzją z dnia 01.03.2016 r., znak OWŚ-V.7422.7.2016. Koncesja ustanowiła obszar górniczy „Cudzynowice” i teren górniczy „Cudzynowice” o równych powierzchniach wynoszących 8 892 484 m² (8,89 km²). Koncesji udzielono do dnia 28.02.2031 roku.

W granicach terenu górniczego zlokalizowane są:

- otwór „Cudzynowice GT-1”, wykonany na terenie sołectwa Cudzynowice – ujęcie do poboru wód termalnych;
- otwór „Cudzynowice GT-2” , wykonany na terenie miasta Kazimierza Wielka – reiniekcyjny (chłonny) do zatłaczania schłodzonych wód termalnych;
- rurociąg tłoczny do przesyłania wody termalnej z terenu sołectwa Cudzynowice na teren miasta Kazimierza Wielka.

W granicach terenu ujęcia wód termalnych i leczniczych „Cudzynowice GT-1”, przewiduje się lokalizację obiektów i urządzeń ściśle związanych z pracą ujęcia. Zakazuje się wprowadzania zabudowy niezwiązanej z pracą ujęcia wód termalnych i leczniczych.

W granicach gminy przewiduje się wykonanie kolejnych otworów czerpiących wodę termalną i leczniczą: „Odonów GT-1”(na terenie sołectwa Łyczaków), „Kazimierza Wielka GT-1” (na terenie sołectwa Słonowice). Warunkiem ich eksploatacji będzie uzyskanie koncesji.

Aktualnie, na terenie gminy, **zaniechano eksploatacji udokumentowanych złóż surowców ilastych ceramiki budowlanej: Odonów”** (ID: 2190), **„Odonów 1”** (ID: 15432), **„Góry Sieradzkie”** (ID:3057).

W granicach tych złóż, wyznacza się: **tereny rozwoju przemysłu wydobywczego**, dopuszczające wznowienie w przyszłości ich eksploatacji, po powrocie rentowności wydobywania i zapotrzebowania na wyroby ceramiczne. Aktualnie z rynku wyroby ceramiczne zostały wyparte przez tańsze wyroby z tworzyw sztucznych i metalu. Wyroby ceramiczne, po wznowieniu wydobywania i zmianie charakteru produkcji np. na dekoracyjne naczynia, pamiątki i rękodzieła miejscowych artystów, mogłyby zostać produktem regionalnym ziemi kazimierskiej, promujących teren nowego uzdrowiska i całego rejonu.

Warunkiem ich ewentualnej eksploatacji będzie uzyskanie nowych koncesji na wydobywanie (w tym: opracowanie nowych granic obszarów i terenów górniczych). Prowadzenie wydobywania i przerobu surowca ilastego wiąże się z niewielką ingerencją w środowisko i nie stwarza większego zagrożenia dla zdrowia i bezpieczeństwa ludności. W celu ochrony wartości krajobrazowych obszaru, na obrzeżach terenów kopalni, wymaga wprowadzenia zieleni izolacyjno-osłonowej, w szczególności

na styku z istniejącym układem komunikacji publicznej.

Złoże „Skorczów” (ID:3058) nigdy nie podlegało eksploatacji, w związku z tym w granicach złoża **nie wyznacza się terenu rozwoju przemysłu wydobywczego**. Teren złoża podlega ochronie przed zainwestowaniem na inne cele niż rolnicze, bez możliwości zabudowy w granicach złoża; dzięki czemu surowiec ilasty, w razie wystąpienia zwiększonego zapotrzebowania na tę kopalinę, będzie mógł być eksploatowany w przyszłości, po spełnieniu wymogów określonych w przepisach odrębnych.

Działalność gospodarcza, związana z produkcją energii ze źródeł odnawialnych (OZE), o mocy przekraczającej 100 kW, na terenie gminy, to:

- istniejąca elektrownia wiatrowa w miejscowości Wymysłów (dwie turbiny), która do produkcji energii wykorzystuje energię wiatru;
- istniejące ujęcie wód termalnych w Cudzynowicach, wykorzystujące wodę z otworu „Cudzynowice GT-1”, dla celów grzewczych, w Zespole Szkół w Cudzynowicach;
- planowana do realizacji ciepłownia w granicach miasta Kazimierza Wielka, która do produkcji ciepła, będzie wykorzystywać energię geotermalną z wody z otworu „Cudzynowice GT-1”, transportowanej rurociągiem tocznym na teren miasta, a po schodzeniu zatłaczanej do otworu „Cudzynowice GT-2”;
- planowane do wykonania otwory: „Odonów GT-1” (na terenie sołectwa Łyczaków) oraz „Kazimierza Wielka GT-1” (na terenie sołectwa Słonowice), przewidywane do poboru wody geotermalnej, w celu późniejszego ich wykorzystania dla celów grzewczych, balneoterapeutycznych i rekreacyjnych;
- planowana do budowy farma fotowoltaiczna w sołectwie Hołodowice, do produkcji związanej z przetwarzaniem energii słonecznej w energię elektryczną.

Granice wskazanych obszarów na rysunku niniejszego studium, stanowią tereny, na których są/lub będą rozmieszczone urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW. Ograniczenia w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenów, obowiązują w granicach wyznaczonych na rysunku studium terenów OZE i w granicach wyznaczonej strefy oddziaływania turbin wiatrowych.

Zagospodarowanie terenu w ramach gminy Kazimierza Wielka ma również związek z lokalizacją odnawialnych źródeł energii poza jej granicami. W obszarze objętym zmianą Nr 1 studium, usytuowanym w obrębie Wojcieszycze, planuje się realizację Głównego Punktu Odbiorczego (GPO) związanego z wprowadzeniem do sieci elektroenergetycznej energii wyprodukowanej w ramach elektrowni wiatrowych projektowanych na terenie gminy Bejsce.

3.9. Kierunki rozwoju komunikacji

Sieć drogowa

Podstawowy układ komunikacyjny obsługujący ruch tranzytowy i lokalny na terenie gminy Kazimierza Wielka tworzyć będą:

- **drogi wojewódzkie** utrzymywane na parametrach klasy technicznej dróg głównych;
- **niektóre drogi powiatowe**, utrzymywane na parametrach klasy technicznej dróg zbiorczych.

Do klasy dróg głównych zaliczono drogi wojewódzkie:

- Nr 768 Jędrzejów – Kazimierza Wielka – Koszyce – Brzesko,
- Nr 776 Kraków – Kazimierza Wielka – Busko Zdrój.

Drogi te łączyć będą obszar gminy z najbliższymi ośrodkami usługowymi stopnia wojewódzkiego (Kielce, Kraków), powiatowego (Miechów, Busko Zdrój, Pińczów, Proszowice) oraz z trasami tranzytowymi (A4, S-7, Nr 78).

Obecnie, realizowana jest północno-wschodnia obwodnica miasta Kazimierza Wielka na podstawie Decyzji Nr 9/19 Wojewody Świętokrzyskiego z dnia 1 lipca 2019 r., znak: SPN.III.7820.1.2.2019 o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej, polegającej na budowie obwodnicy miejscowości Kazimierza Wielka, w ciągu drogi wojewódzkiej Nr 768 o długości 2,8 km (wraz z budową mostu na rzece Małoszówce w km ok. 1,9 projektowanej obwodnicy) oraz w ciągu drogi wojewódzkiej Nr 776 o długości ok. 2,4 km wraz z budową lub przebudową sieci uzbrojenia terenu, innych dróg publicznych i zjazdów, na terenie miasta i gminy Kazimierza Wielka, powiat kazimierski.

Następnym etapem będzie realizacja południowo – wschodniej części obwodnicy miasta Kazimierza Wielka. Docelowo, obwodnica przejmie ruch tranzytowy z dróg wojewódzkich Nr 768 i Nr 776, co pozwoli na oddzielenie ruchu tranzytowego od lokalnego, dzięki czemu znacząco zmniejszy natężenie ruchu w centrum miasta Kazimierza Wielka oraz usprawni ruch na trasach głównych co wiązać się będzie z poprawą bezpieczeństwa. Wykonanie obwodnicy zwiększy rezerwy przepustowości dla ruchu docelowego i lokalnego - miejskiego.

Zakłada się dalszą, etapową przebudowę układu **dróg głównych** polegającą na:

- modernizacji odcinków dróg na obszarze gminy do pełnych parametrów technicznych,
- realizacji ciągów pieszo-rowerowych na obszarach zabudowy we wsiach: Cudzynowice, Donosy, Skorczów, Kamieńczyce, Broniszów, Jakuszowice, Wojciechów, Stradlice i Podolany,
- zagwarantowaniu bezpieczeństwa ruchu komunikacyjnego na obszarach zabudowanych i zagospodarowanych terenów w sołectwach: Cudzynowice, Donosy, Gabułów, Jakuszowice i Stradlice.

Szerokość powyższych głównych ciągów drogowych w liniach rozgraniczających poza terenem zabudowy i nie przeznaczonym pod zabudowę, nie powinna być mniejsza niż min 25,0 m (określa się na 25,0 - 30,0 m).

Odległość lokalizacji nowych budynków przeznaczonych na pobyt ludzi na nowych terenach budowlanych nie powinna być mniejsza niż 40,0 m, licząc od krawędzi istniejącej lub projektowanej jezdni. Drogi te powinny być chronione przed lokalizacją nowej zabudowy mieszkaniowej w ich sąsiedztwie.

Odległość nowej zabudowy w granicach terenów już zainwestowanych powinna wynikać z analizy zmierzającej do właściwego kształtowania ładu przestrzennego w obrębie terenów sąsiadujących z pasem drogowym oraz potrzeby ochrony mieszkańców przed skutkami wzmożonego ruchu komunikacyjnego przy zachowaniu wymogów określonych w przepisach odrębnych.

Na odcinkach dróg zabudowanych przewiduje się realizację chodników dla pieszych połączonych ruchem rowerowym, zlokalizowanych poza rowem odwadniającym. W przypadkach braku możliwości lokalizacji chodników i ścieżek rowerowych poza rowem odwadniającym, dopuszcza się budowę ciągów pieszo-rowerowych przyległych do jezdni (w koronie drogi).

Układ połączeń drogowych wewnętrznych, po usunięciu z niego ruchu tranzytowego, będzie wystarczający dla spodziewanego maksymalnego ruchu docelowego wewnętrznego i zewnętrznego.

Do kategorii dróg zbiorczych zaliczono ciągi drogowe łączące gminę z sąsiednimi ośrodkami gminnymi oraz drogami głównymi.

Wyróżniono następujące **drogi powiatowe i ich części**, ważne dla połączeń ponadlokalnych:

- Nr 0529 T Topola – Kamyszów – Broniszów
- Część drogi Nr 0530 T – na odcinku Wielgus – Łękawa – Marcinkowice – gr. województwa świętokrzyskiego;
- Nr 0533 T – Kazimierza Mała – Wojciechów;
- Część drogi Nr 0534 T – na odcinku Stardlice – Plechówka – Nagórzanki – Wielgus;
- Nr 0543 T – gr. woj. małopolskiego – Podkamieńczyce – Kamieńczyce;
- Nr 0546 T – Jakuszowice – Kazimierza Mała – Cło.

Drogi powiatowe są jednocześnie trasami doprowadzającymi ruch komunikacyjny z obszaru sołectw do miasta. Drogi te wymagają doprowadzenia do jednolitych, normatywnych, parametrów dróg klasy zbiorczej.

Szerokość dróg zbiorczych w liniach rozgraniczających poza terenem zabudowy i nie przeznaczonym pod zabudowę, nie powinna być mniejsza niż min 20,0 m (określa się na 20 - 25 m).

Odległość lokalizacji nowych budynków przeznaczonych na pobyt ludzi na nowych terenach budowlanych nie powinna być mniejsza niż 20,0 m, licząc od krawędzi istniejącej lub projektowanej jezdni.

Odległość nowej zabudowy w granicach terenów już zainwestowanych powinna wynikać z analizy zmierzającej do właściwego kształtowania ładu przestrzennego w obrębie terenów sąsiadujących z pasem drogowym oraz potrzeby ochrony mieszkańców przed skutkami wzmożonego ruchu komunikacyjnego przy zachowaniu wymogów określonych w przepisach odrębnych.

Sieć dróg lokalnych tworzą odcinki wybranych **dróg gminnych, ulic lokalnych miejskich** i pozostałe nie wymienione powyżej odcinki **dróg powiatowych**. Wybór tych dróg dostosowany został do istniejącego i planowanego zagospodarowania terenu.

Szerokość w liniach rozgraniczających dróg lokalnych określa się na 12,0 – 17,0 m. Mniejsza z tych wielkości może mieć zastosowanie w przypadku przekrojów ulicznych oraz przekrojów drogowych bez rowów odwadniających.

Układ komunikacyjny strategicznych dróg na terenie gminy Kazimierza Wielka, został przedstawiony na rys. 2.

Pozostałe drogi gminne oraz drogi obsługujące istniejącą i projektowaną zabudowę mieszkaniową oraz tereny działalności gospodarczej będą drogami dojazdowymi.

Szerokość w liniach rozgraniczających dróg dojazdowych określa się na 10 – 15 m. Minimalne szerokości mogą być stosowane w przypadku krótkich odcinków dojazdowych do niewielkich zespołów zabudowy mieszkaniowej lub zagrodowej niewymagających rowów odwadniających i w przypadkach wymuszonych istniejącą zabudową w dobrym stanie technicznym.

Odległość lokalizacji nowych budynków przeznaczonych na pobyt ludzi na nowych terenach budowlanych nie powinna być mniejsza niż 8,0 m, licząc od krawędzi istniejącej lub projektowanej jezdni dróg lokalnych i dojazdowych.

Odległość nowej zabudowy w granicach terenów już zainwestowanych powinna wynikać z analizy zmierzającej do właściwego kształtowania ładu przestrzennego w obrębie terenów sąsiadujących z pasem drogowym oraz potrzeby ochrony mieszkańców przed skutkami wzmożonego ruchu komunikacyjnego przy zachowaniu wymogów określonych w przepisach odrębnych.

Pasy drogowe dróg dojazdowych powinny umożliwiać lokalizację infrastruktury technicznej obsługującej tereny.

W przypadkach podyktowanych trudnymi warunkami terenowymi odległość tę można zmniejszyć po uzyskaniu zgody zarządu drogi.

Ostateczne określenie parametrów technicznych w zakresie szerokości w liniach rozgraniczających dla dróg wszystkich klas, powinno nastąpić na etapie sporządzania planów miejscowych zagospodarowania przestrzennego, po uwzględnieniu rozwiązań wysokościowych, sposobu odwodnienia i uwzględnienia urządzeń dodatkowych (ciągów pieszych, rowerowych, sieci infrastruktury technicznej), z założeniem możliwości etapowania realizacji infrastruktury drogowej.

Komunikacja publiczna

Przewiduje się, że podstawowym środkiem transportu publicznego pozostanie autobus, bus i mikrobus, obsługiwane przez przewoźników prywatnych. Sieć połączeń transportu zbiorowego zasadniczo pokrywa się z siecią dróg głównych i zbiorczych. Połączenia dalekobieżne obsługują trasy łączące miasto Kazimierz Wielką z sąsiednimi ośrodkami powiatowymi i miastami wojewódzkimi.

Wyłączenie ruchu tranzytowego z ulicy Armii Krajowej oraz budowa nowego obiektu dworcowego na dotychczasowej lokalizacji powinna zapewnić odpowiedni standard obsługi pasażerów.

Połączenia lokalne zapewniają dowóz dzieci i młodzieży do szkół oraz połączenia poszczególnych sołectw z ośrodkiem gminnym- miastem Kazimierza Wielka.

Dla poprawy standardu obsługi i bezpieczeństwa ruchu wszystkie przystanki autobusowe powinny być wyposażone w zatoki autobusowe i zadaszenia, a te położone na obszarach zabudowanych w małe punkty handlowe.

Drogi piesze i rowerowe

Stale rosnący ruch kołowy pojazdów samochodowych zwiększa potencjalne zagrożenie wypadkami z udziałem pieszych i rowerzystów. Dlatego też proponuje się sukcesywną realizację wydzielonych dróg pieszych i rowerowych wzdłuż pasów dróg głównych – w pierwszej kolejności na obszarach zabudowanych. W planach miejscowych należy przewidzieć odpowiednie szerokości pasów drogowych umożliwiające realizację wydzielonych ciągów pieszych i rowerowych.

Obecnie na terenie gminy została zrealizowana ścieżka edukacyjno – przyrodnicza, w ramach inwestycji pod nazwą „Zwiększenie edukacji ekologicznej oraz ograniczenie negatywnego oddziaływania turystyki na obszary cenne przyrodniczo na terenie powiatu kazimierskiego i powiatu buskiego”, zlokalizowana po trasie dawnej kolejki wąskotorowej.

Parkowanie i zaplecze motoryzacji

Na terenie miasta i gminy wskazuje się: **tereny obsługi komunikacji i transportu.**

Na terenie miasta, większe parkingi zrealizowane są przy ul. Armii Krajowej. Powstanie kolejnego większego parkingu na terenie miasta jest planowane w sąsiedztwie ul. Armii Krajowej (naprzeciwko stacji paliw), tuż przy granicy z sołectwem Donosy.

Mniejsze parkingi są zlokalizowane na terenie poszczególnych działek stanowiących w szczególności działalność: instytucji, firm, handlowo-usługową, itd.

Na terenie poszczególnych sołectw nie występują większe obiekty parkingowe. Małe parkingi stanowią część obiektów prowadzących działalność gospodarczą (produkcyjnych, usługowych).

Miejsca parkingowe niezbędne dla obsługi projektowanego programu działalności gospodarczej, w tym - w szczególności - usług, powinny być realizowane w granicach działek przeznaczonych na te inwestycje, a ilość miejsc powinna być dostosowana do zaplanowanych potrzeb.

W programach inwestycji należy przyjmować jako minimum wskaźniki wynoszące:

- 1 miejsce parkingowe na 10 osób zatrudnionych czy użytkowników;
- 1 miejsce na 50 m² powierzchni użytkowej obiektu;
- 1 miejsce na 5 miejsc konsumpcyjnych;
- 1 miejsce na 1 pokój noclegowy;

z możliwością dostosowania do specyfiki i programu inwestycji, w sposób wykluczający zwielokrotnione naliczanie niezbędnych miejsc parkingowych w przypadku obiektów łączących kilka funkcji np. hotelową, gastronomiczną i rekreacyjną.

W zabudowie mieszkaniowej miejsca postojowe dla samochodów osobowych i gości powinny być lokalizowane w granicach działek lub warunkowo w granicach pasów drogowych dróg lokalnych i dojazdowych w zależności od natężenia ruchu i specyfiki układu komunikacyjnego (np. w ramach szerokich pasów drogowych). Dla zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej miejsca parkingowe lub zabudowa garażowa powinna stanowić element programowy zespołu mieszkaniowego. Minimalny wskaźnik ilości miejsc parkingowych dla zabudowy mieszkaniowej to 1 miejsce na 1 mieszkanie.

W granicach terenów planowanych inwestycji należy przewidzieć lokalizację miejsc postojowych dla osób ze szczególnymi potrzebami (niepełnosprawnych), wyposażonych w kartę parkingową, zgodnie z przepisami odrębnymi.

Funkcjonujące stacje paliw, myjnie, warsztaty samochodowe, sklepy motoryzacyjne i usługi transportowe zabezpieczają potrzeby odbiorców. Lokalizacja nowych obiektów zaplecza motoryzacji na terenie gminy i miasta, w tym stacji paliw i parkingów, jest możliwa po spełnieniu wymogów ochrony środowiska, uwarunkowań i ograniczeń wynikających z ustanowienia obszar ochrony uzdrowiskowej i uwarunkowań ruchowych niezbędnych dla zachowania bezpieczeństwa ruchu drogowego.

3.10. Kierunki rozwoju infrastruktury technicznej

3.10.1. Gospodarka wodna

Gmina Kazimierza Wielka nie posiada zasobów wód możliwych do zagospodarowania i wykorzystania dla potrzeb bytowych ludności. Woda dla terenu gminy, oprócz lokalnego ujęcia „**Lękawa**”, dostarczana jest z ujęć wód zlokalizowanych poza terenem gminy. Teren gminy jest zasilany w wodę doprowadzoną siecią wodociągową z **ujęć wody podziemnej: „Płużki”, „Mękarzowice”, „Pałecznicza”** oraz z **ujęć wody powierzchniowej „Nida 2000” i „Opatkowice”**, położonych poza granicami gminy Kazimierza Wielka.

Obecnie, dostępu do wody czerpanej z sieci wodociągowej pozbawione są południowo-zachodnie rejony gminy. Tereny te korzystają z indywidualnych studni, czerpiących wodę z lokalnych pokładów wody gruntowej, narażonych na zmiany wydajności i zwykle dostarczających wodę niskiej jakości.

Miasto Kazimierza Wielka posiada na całym obszarze sieć wodociągową, która wraz z przyłączami jest sukcesywnie rozbudowywana według potrzeb inwestycyjnych na terenie miasta.

Woda z ujęcia „Płużki”, dostarczana jest siecią wodociągową dla zabezpieczenia potrzeb odbiorców na terenie miasta Kazimierza Wielka i sołectw: Cudzynowice, Donosy, Głuchów, Gunów-Wilków, Hołdowiec, Kamieńczyce, Kamyszów, Odonów, Słonowice, Skorczów, Stradlice, Wojciechów i część sołectwa Podolany (Osiedle po PGR). Woda z ujęcia „Mękarzowice” zasila odbiorców na terenie sołectw Broniszów, Gabułów, Jakuszowice, Kazimierza Mała, Zagórzyce i Ziębllice oraz kilka nieruchomości w sołectwie Wymysłów. Woda z ujęcia „Pałecznicza” zaspokaja potrzeby sołectwa Gunów-Kolonia. Woda z ujęcia w Opatkowicach zasila sołectwa Lekszyce, Marcinkowice i część sołectwa Sieradzice. Woda z ujęcia „Łękawa” zasila jedynie osiedle po dawnym PGR Łękawa.

Woda pochodząca z najmłodszego ujęcia – „Nida 2000” zasila sołectwa Gorzków, Donatkowice, Krzyszkowice, Łyczaków, Plechówka, Plechów, Wojślawice, Zysławice. Na etapie projektów są sieci wodociągowe w sołectwach: Chruszczyna Wielka, Dalechowice, Nagórzanki, Wielgus. Przewiduje się, dołączenie do tego wodociągu, pozostałych niezwodociągowanych miejscowości z terenu gminy oraz miejscowości obecnie zasilane z ujęcia w Opatkowicach (ze względu na spadki wydajności ujęcia i brak pewności dostaw wody).

Zapewnienie stabilnego zasilania w wodę pitną, jest warunkiem rozwoju gminy, w tym priorytetowej dla województwa inwestycji lecznictwa uzdrowiskowego. Dostarczenie wody z sieci wodociągowej warunkuje zaspokojenie potrzeb odbiorców indywidualnych, instytucji publicznych i obiektów produkcyjno – usługowych. Po zwodociągowaniu sołectw, wskazane jest połączenia wszystkich wodociągów pracujących na obszarze gminy, w jedną sieć, co zapewni nieprzerwaną dostawę wody do odbiorców, na wypadek awarii, czy wzrostu zapotrzebowania na wodę.

Funkcjonujące na terenie gminy indywidualne studnie głębinowe i kopane, stanowią alternatywne źródło wody do wykorzystania w sytuacjach szczególnych, tj. zagrożenia skażeniem systemu wodociągowego.

3.10.2. Gospodarka ściekowa

Obecnie, sieć kanalizacji sanitarnej obsługuje jedynie centralne rejony gminy. Większość mieszkańców z terenu gminy korzysta z bezodpływowych zbiorników na ścieki sanitarne i w niewielkim zakresie z indywidualnych, przydomowych oczyszczalni ścieków.

Sieć kanalizacji sanitarnej wykonana jest na terenie miasta Kazimierza Wielka oraz na terenach sołectw: Cudzynowice, Donosy, Hołdowiec, Jakuszowice, Kamyszów, Kazimierza Mała, Odonów, Słonowice, Stradlice i Wojciechów. Miejscowości te przynależą do terenu objętego granicami „Aglomeracji Kazimierza Wielka”, przyjętej Uchwałą Nr XXXVII/290/2020 Rady Miejskiej w Kazimierzy Wielkiej z dnia 29 grudnia 2020 r. w sprawie wyznaczenia obszaru i granic aglomeracji Kazimierza Wielka.

Ścieki z terenu aglomeracji są odprowadzane do funkcjonującej na terenie miasta Kazimierza Wielka, mechaniczno – biologicznej oczyszczalni ścieków.

Oczyszczalnia przyjmuje również ścieki spoza terenu aglomeracji, dowożone taborem asenizacyjnym. Ścieki z oczyszczalni po oczyszczeniu, odprowadzane są do Cieku od Budzyna, będącego lewym dopływem rzeki Małoszówki.

Na terenie gminy działają również dwie lokalne sieci kanalizacyjne, wykonane na małych częściach sołectw Podolany i Łękawa (osiedlach dawnych PGR), odprowadzające ścieki do lokalnych, mechaniczno-biologicznych oczyszczalni w Podolanach i Łękawie. Ścieki po oczyszczeniu, z oczyszczalni w Podolanach, odprowadzane są do cieku „Dopływ spod Lolina; a z oczyszczalni Łękawie, odprowadzane są do ziemi (rowu).

Dla pozostałej części gminy, obecnie nie objętej siecią kanalizacji sanitarnej, gmina nie posiada ostatecznej koncepcji na rozwiązanie gospodarki ściekowej. Trudność budowy sieci kanalizacyjnej wynika ze znacznego urozmaicenia rzeźby terenu gminy, znacznego rozproszenia zabudowy w południowej części gminy, warunkujących duże koszty budowy zbiorczego systemu odprowadzania i oczyszczania ścieków sanitarnych.

Rozważane są **warianty z grupowym lub indywidualnym systemem odprowadzania i oczyszczania ścieków**, obejmującym obszary poszczególnych nieruchomości, zabudowanych i planowanych do zabudowy lub obejmujących poszczególne miejscowości, czy grupy miejscowości, położonych w granicach zlewni jednej rzeki. Odprowadzenie ścieków sanitarnych za pomocą kanalizacji sanitarnej z terenów obejmujących obszar w granicach jednej zlewni, najczęściej obejmuje kilka lub kilkanaście miejscowości, z której ścieki kierowane będą do oczyszczalni położonej w najniższej części zlewni, z odprowadzeniem oczyszczonych ścieków do rzek.

Propozycję rozwiązania gospodarki ściekowej opracowano na podstawie oceny: ukształtowania terenu, występowania wododziałów między poszczególnymi zlewniami, dostępność do naturalnych cieków oraz po rozważeniu przepustowości istniejącej miejskiej oczyszczalni ścieków.

Proponowane **warianty zbiorczego odprowadzania ścieków** przewidują odprowadzenie, do funkcjonującej oczyszczalni w Kazimierzy Wielkiej, za pomocą sieci kanalizacji sanitarnej pracującej w systemie grawitacyjno – pompowym, ścieków z północno – wschodniej i północno – zachodniej części gminy. Rozwiązanie to wymaga modernizacji i rozbudowy istniejącej oczyszczalni ścieków.

Rozważany jest **wariant wybudowania odrębnych oczyszczalni ścieków** dla północno – wschodnich i północno – zachodnich rejonów gminy, z odrębnymi oczyszczalniami obejmującymi zlewnię rzeki Małoszówki i dolny bieg rzeki Nidzicy.

W południowej części gminy, rozpatrywany jest **wariant grupowego odprowadzenia ścieków, do odrębnych oczyszczalni**, obejmujących następujące zlewnie: zlewnię rzeki Jawornik (południowo-wschodnia część gminy), zlewnię rzeki Łękawy (południowo – centralna część gminy)

oraz z małej zlewni (rzeki Strugi, cieków lokalnego) obejmującej południowo – zachodnie krańce gminy. Ścieki po oczyszczeniu zostałyby odprowadzone do rzek (cieków).

Pojedyncze budynki lub grupy zabudowań (zagród), mogą korzystać z indywidualnych przydomowych oczyszczalni ścieków lub bezodpływowych zbiorników na ścieki sanitarne, objętych obowiązkiem opróżniania i wywozu nieczystości do punktu zlewnego na czynnej oczyszczalni ścieków.

3.10.3. Kanalizacja deszczowa

Na terenie miasta Kazimierza Wielka brakuje zbiorczego systemu kanalizacji deszczowej. Kanalizacja deszczowa występuje tylko w rejonie poszczególnych ulic.

Docelowo, ścieki deszczowe, odprowadzane z zabudowanej części miasta i z terenu uzdrowiska, należy odprowadzić do istniejącej i projektowanej sieci kanalizacji deszczowej, na warunkach określonych w przepisach odrębnych. Na okres przejściowy i z niezabudowanych terenów miasta, ścieki deszczowe należy odprowadzić powierzchniowo.

Docelowo, ścieki deszczowe odprowadzane ze szczelnej powierzchni terenów składowych, baz transportowych, stacji dystrybucji paliw, terenów działalności gospodarczej, centrum miasta, dróg wojewódzkich oraz dróg powiatowych, a także parkingów o powierzchni ponad 0,1 ha, należy oczyścić przed wprowadzeniem do wód lub urządzeń wodnych, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 12 lipca 2019r. w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oraz warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu do wód lub ziemi ścieków, a także przy odprowadzaniu wód opadowych lub roztopowych do wód lub do urządzeń wodnych.

Zaleca się opracowanie koncepcji kanalizacji deszczowej dla terenów o znacznym stopniu zanieczyszczenia powierzchni miasta i gminy, która będzie podstawą do dalszych działań inwestycyjnych zmierzających do realizacji systemów kanalizacji odprowadzającej ścieki deszczowe.

3.10.4. Ciepłownictwo

Na terenie miasta, nie ma centralnej, zbiorczej ciepłowni obsługującej teren miasta. Działają lokalne kotłownie, obsługujące zabudowę wielorodzinną występującą w centrum miasta oraz indywidualne kotłownie ogrzewające pozostałe budynki mieszkalne i usługowe, położone w granicach miasta.

Na terenie gminy (poszczególnych sołectw), wszystkie obiekty ogrzewane są w oparciu o indywidualne źródła ciepła.

W celu ograniczenia uciążliwości dla środowiska wynikającej ze spalania paliw, zaleca się stosowanie „ekologicznych źródeł ciepła”.

Zapewnienie sprawnego, ekologicznego, sposobu ogrzewania obiektów, lokalizowanych w granicach stref ochrony uzdrowiskowej jest priorytetem dla gminy, mającym na celu zachowania walorów środowiska, kwalifikujących obszar ochrony uzdrowiskowej Kazimierza Wielka, do rozwoju funkcji lecznictwa uzdrowiskowego. Udokumentowanie na terenie gminy zasobów wód termalnych, oprócz ich planowanego zastosowania na potrzeby funkcjonowania lecznictwa uzdrowiskowego, daje możliwość pozyskania z jej zasobów energii cieplnej, służącej ogrzewaniu istniejących i projektowanych obiektów budowlanych.

Na terenie sołectwa Cudzynowice, znajduje się istniejący **obszar OZE**, stanowiący miejsce lokalizacji urządzeń wytwarzających energię ze źródeł odnawialnych o mocy przekraczającej 100 kW, wraz ze strefą ochronną związaną z ograniczeniami w zabudowie oraz gospodarowaniu i użytkowaniu terenu. W granicach terenu OZE, znajduje się kotłownia szkoły, dla której źródłem ciepła jest woda pochodząca z odwiertu „Cudzynowice GT-1”. Odbiór ciepła następuje poprzez zastosowanie wymienników ciepła. Dach kotłowni dodatkowo pokrywają panele fotowoltaiczne o mocy 5 kW, służące ogrzewaniu obiektów szkoły. Do kotłowni planowane jest dołączenie obiektów drugiej szkoły, zlokalizowanej po przeciwnej stronie drogi.

Na terenie miasta, przy ul. T. Kościuszki, wskazuje się projektowane miejsce lokalizacji **terenu OZE**, stanowiącego teren potencjalnej lokalizacji urządzeń wytwarzających energię ze źródeł odnawialnych o mocy przekraczającej 100 kW, wykorzystujących energię geotermalną do produkcji ciepła, wraz ze strefą ochronną związaną z ograniczeniami w zabudowie oraz gospodarowaniu i użytkowaniu terenu. Teren ten wskazany jest w pobliżu otworu chłonnego „Cudzynowice GT-2”. W granicach terenu OZE, planowana jest budowa urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy ok. 2 MW. Źródło ciepła będzie stanowić woda pochodząca z odwiertów. Odbiór ciepła planowany jest poprzez zastosowanie wymienników płytowych usytuowanych szeregowo (układ kaskadowego odbioru ciepła). Schłodzona woda, będzie ponownie zatłaczana, za pomocą otworu chłonnego, do tej samej warstwy wodonośnej, z której została wydobyta.

Wskazuje się dwa projektowane otwory „Kazimierza Wielka GT-1” i „Odonów GT-1”, stanowiące potencjalne tereny lokalizacji urządzeń wytwarzających energię ze źródeł odnawialnych o mocy przekraczającej 100 kW, stanowiące potencjalne tereny OZE, wraz ze strefą ochronną związaną z ograniczeniami w zabudowie oraz gospodarowaniu i użytkowaniu terenu. Otwory te w przyszłości mogą zostać wykorzystane do pozyskiwania energii cieplnej.

Na obecnym etapie gmina nie planuje budowy zbiorczej ciepłowni. Będą funkcjonować lokalne ciepłownie pracujące dla potrzeb pojedynczych budynków lub ich grup.

Ze względu na istniejącą na terenie gminy sieć gazociągu wysokiego ciśnienia, zaleca się budowę stacji redukcyjnej gazu I^o, z siecią rozdzielczą gazu średniego ciśnienia w celu zaopatrzenia

zabudowy w gaz, oraz zmianę kotłowni z paliwa stałego na gazowe, dzięki czemu ulegnie poprawie stan atmosfery w gminie.

3.10.5. Gospodarka odpadami stałymi

Gospodarowanie odpadami stałymi na terenie gminy Kazimierza Wielka, reguluje m.in. Uchwała Nr XXVII/292/2020 Rady Miejskiej w Kazimierzy Wielkiej z dnia 29 grudnia 2020 r., w sprawie uchwalenia „Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Kazimierza Wielka” (Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego z 4 stycznia 2021 r., poz. 67).

Obecnie, miasto i gmina Kazimierza Wielka, korzystają ze składowiska odpadów w Sielcu Biskupim w gminie Skalbmierz.

Na terenie miasta, przy ul. Budzyńskiej, wybudowana jest sortownia do segregacji odpadów komunalnych. Realizacja kolejnego punktu do segregacji odpadów, związanego z realizacją instalacji i urządzeń do unieszkodliwiania i odzysku odpadów komunalnych, planowana jest w granicach sołectwa Broniszów, dla którego obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, uchwalony w 2005 r.

Właściciele nieruchomości, zobowiązani są do prowadzenia selektywnej zbiórki odpadów, zgodnie z zasadami obowiązującymi na terenie gminy, określonymi w „Regulaminie utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Kazimierza Wielka”.

3.10.6. Gazyfikacja

Przez północną część gminy Kazimierza Wielka przebiega fragment tranzytowego gazociągu wysokiego ciśnienia DN 1000 MOP 8,4 MPa od tłoczni Pogórska Wola do węzła Tworzeń. Gazociąg przebiega przez teren sołectw: Cudzynowice, Gabułów, Hołdowiec, Jakuszowice, Kazimierza Mała, Kazimierza Wielka, Wymysłów i Zagórzyce.

Gazociąg przebiega w środku strefy kontrolowanej o szerokości 12,0 m (po 6,0 m od osi gazociągu w obie strony). W granicach strefy kontrolowanej obowiązują ograniczenia wyznaczone w Rozporządzeniu Ministra Gospodarki z dnia 26 kwietnia 2013 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać sieci gazowe i ich usytuowanie.

Teren strefy kontrolowanej wymaga kontroli wszelkich działań, które mogłyby spowodować uszkodzenia gazociągu lub mieć inny negatywny wpływ na jego użytkowanie i funkcjonowanie. W strefie nie należy wznosić obiektów budowlanych, urządzać stałych składów i magazynów oraz podejmować działań mogących spowodować uszkodzenia gazociągu podczas jego użytkowania. W strefie nie mogą rosnąć drzewa w odległości mniejszej niż 3,0 m, licząc od osi gazociągu do pni drzew. Wszelkie prace w strefie kontrolowanej mogą być prowadzone tylko po wcześniejszym uzgodnieniu sposobu ich wykonania z właściwym operatorem sieci gazowej.

Gazyfikacja gminy gazem przewodowym wymaga budowy gazociągów. Przewiduje się, zasilanie terenu miasta i gminy, w gaz przewodowy, z projektowanej sieci gazu średniego ciśnienia i/lub niskiego ciśnienia, po wykonaniu stacji redukcyjno – pomiarowej gazu I° i/lub II°.

Aktualnie przewiduje się zasilenie terenu miasta i gminy Kazimierza Wielka oraz miasta i gminy Skalbmierz ze wspólnej stacji redukcyjno-pomiarowej gazu, proponowanej na terenie sołectwa Topola w gminie Skalbmierz.

Dla projektowanego przebiegu sieci gazowej średniego ciśnienia, obowiązuje strefa kontrolowana o szerokości pasa terenu – 1,0 m.

3.10.7. Elektroenergetyka

Podstawowym zadaniem w zakresie zaopatrzenia w energię elektroenergetyczną, jest zagwarantowanie ciągłości dostawy energii elektrycznej o właściwych parametrach zasilania oraz w ilości zapewniającej pokrycie wszechstronnych potrzeb miasta i gminy.

Zasilanie terenu miasta i gminy odbywa się za pośrednictwem linii średniego napięcia 15 kV, wyprowadzonych ze stacji transformatorowo – rozdzielczej GPZ 110/15 kV, zlokalizowanej na terenie miasta Kazimierza Wielka. Zasilanie stacji odbywa się z napowietrznej linii wysokiego napięcia 110 kV, relacji Pińczów – Proszowice.

Na terenie miasta, zalecana jest poprawa zasilania. Obecny układ zasilania miasta, z „pierścieniem” okalającym teren miasta, nie jest przeciążony, ale stwarza obawy o pewność zasilania i niebezpieczeństwo wyłączenia zasilania w energię elektryczną znacznego obszaru miasta, z powodu awarii niewielkiego odcinka „pierścienia”.

Stan techniczny sieci i warunki zasilania odbiorców są stale kontrolowane przez zarządzających sieciami, a sytuacje wadliwe, ujmowane w planach inwestycyjnych, które są systematycznie realizowane.

PGE Dystrybucja S.A. Oddział Skarżysko – Kamienna, obsługująca większość terenu gminy, przewiduje w najbliższych latach budowę i przebudowę niektórych linii 15 kV, w tym przeprowadzenia kablownia pierścienia linii SN okalających miasto. Planowana jest też modernizacja i przebudowa niektórych linii niskiego napięcia i stacji transformatorowych zlokalizowanych w granicach miasta i gminy.

Planowane przez PGE Dystrybucja S.A. Oddział Skarżysko – Kamienna, na terenie miasta i gminy nowe stacje transformatorowe, linie elektroenergetyczne kablone średniego i niskiego napięcia, wymagają uszczegółowienia ich lokalizacji w projekcie budowlanym.

TAURON Dystrybucja S.A. Oddział w Krakowie, obsługujący zachodnie fragmenty gminy, nie planuje w najbliższych latach większych inwestycji zlokalizowanych na terenie gminy Kazimierza Wielka.

Komercyjną inwestycję w zakresie elektroenergetyki stanowi natomiast projektowany Główny Punkt Odbioru (GPO) wyznaczony w ramach obszaru zmiany Nr 1 studium. Przedmiotowe

przedsięwzięcie stanowi konsekwencję projektowanych na terenie gminy Bejsce elektrowni wiatrowych a jego celem jest wprowadzenie wyprodukowanej energii do systemu elektroenergetycznego.

W ramach terenu Głównego Punktu Odbiorczego zakłada się lokalizację obiektów budowlanych i urządzeń związanych z elektroenergetyką oraz niezbędnej infrastruktury towarzyszącej. Ponadto przedmiotowe przeznaczenie dopuszcza lokalizację dróg wewnętrznych oraz pozostałego zagospodarowania związanego z obsługą terenu.

Rozgraniczenie funkcjonalne w ramach określonych funkcji nastąpi na etapie opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

W kwestii parametrów i wskaźników urbanistycznych przynależnych terenowi GPO ustala się:

- intensywność zabudowy: 0-0,7,
- minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej: 10%,
- maksymalna wysokość zabudowy: 6 m dla budynków, wysokość pozostałych obiektów budowlanych: zależna od przyjętej technologii, do ustalenia na poziomie planu miejscowego,
- forma architektoniczna zabudowy, w tym geometria dachów: zależna od przyjętej technologii, do ustalenia na poziomie planu miejscowego.

Lokalizacja nowych terenów zabudowy mieszkaniowej, uzdrowskiej, rekreacyjnej, usługowej, gospodarczej i wielofunkcyjnej, wymagać będzie dostosowania istniejącej sieci średniego i niskiego napięcia do nowych potrzeb zasilania obiektów budowlanych, poprzez odpowiednią ich przebudowę lub rozbudowę dostosowaną do nowego zapotrzebowania na energię elektryczną.

Dopuszcza się zasilanie terenu gminy alternatywnymi technologiami bazującymi na odnawialnych źródłach energii, w szczególności mikroinstalacjami, realizowanych zgodnie z przepisami odrębnymi.

Dla zapewnienia bezpieczeństwa ludności obowiązują ograniczenia lokalizacyjne dla budynków przeznaczonych na pobyt ludności, wynikające z obowiązujących przepisów prawa i dotyczą przestrzegania poniższych minimalnych odległości od istniejących i projektowanych linii elektroenergetycznych i stacji transformatorowych:

- od linii 110 kV – w odległości 20,0 m po obu stronach od osi linii; (14,5 m od każdego skrajnego przewodu linii),
- od linii 15 kV – w odległości 7,5 m po obu stronach od osi linii (5,0 m licząc od skrajnego przewodu przy przewodach gołych i 1,5 m przy przewodach izolowanych);
- od stacji transformatorowych: 15/0,4 kV – wewnętrznych 15,0 m, słupowych – 5,0 m.

Z uwagi na wysoki poziom zurbanizowania terenu (miasta i części sołectw), alternatywą dla wskazanych odległości od istniejących i projektowanych stacji transformatorowych, będzie właściwy dobór konstrukcji budynku stacji o wymaganej prawem odporności ogniowej, które szczegółowo określają przepisy o ochronie przeciwpożarowej.

Powyższe odległości istniejących i projektowanych linii elektroenergetycznych i stacji transformatorowych od budynków przeznaczonych na pobyt ludzi, wymagają zgodności z obowiązującymi przepisami prawa i normami polskimi.

Przy zagospodarowaniu terenów należy zachować wymagane odległości terenów zielonych - drzew, krzewów, porostów, itp. – względem istniejących i projektowanych napowietrznych linii elektroenergetycznych, w celu zapewnienia bezpieczeństwa i prawidłowej pracy sieci elektroenergetycznych.

3.10.8. Energetyka odnawialna

Zgodnie, z obowiązującymi zasadami sukcesywnego zwiększania pozyskiwania energii ze źródeł odnawialnych, gmina Kazimierza Wielka jest otwarta na nowe technologie związane z produkcją energii odnawialnej, z wykluczeniem instalacji agresywnych dla krajobrazu i zagrażających zdrowiu ludzi. Warunkiem lokalizacji urządzeń służących pozyskiwaniu energii ze źródeł odnawialnych jest występowanie na terenie gminy potencjalnych źródeł energotwórczych oraz nieznaczny zakres oddziaływania na środowisko urządzeń służących do jej pozyskiwania.

Preferowane formy pozyskiwania energii ze źródeł naturalnych na terenie gminy to: energia geotermalna, energia promieniowania słonecznego, energia aerotermalna, energia otrzymywana z biomasy, biogazu rolniczego i z biopłynów, energia wiatru.

Zgodnie z wymaganiami ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, określonymi w art. 10 ust. 2a, jeżeli na obszarze gminy przewiduje się wyznaczenie obszarów, na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW, a także ich stref ochronnych związanych z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu, niniejsze studium ustala ich rozmieszczenie.

Wskazuje się następujące **tereny stanowiące istniejące obszary OZE**, na których rozmieszczone są urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW, wraz ze strefą ochronną związaną z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu:

- obszar na terenie szkoły w Cudzynowicach, położony obok istniejącego ujęcia „Cudzynowice GT-1”, stanowiący miejsce wykorzystania wód termalnych do celów grzewczych w Zespole Szkół Rolniczych; planowane jest wykorzystanie pozyskanego ciepła dla innych obiektów edukacyjnych na terenie Cudzynowic; sprawność systemu pozyskiwania energii jest dodatkowo wspomagana przez panele fotowoltaiczne, zlokalizowane na terenie obiektu;
- obszar posadowienia turbin wiatrowych w miejscowości Wymysłów, moc istniejącej elektrowni wiatrowej wynosi 330,0 kW = 0,33 MW, całkowita wysokość elektrowni wiatrowych wynosi ok. 43,00 m.

Ograniczenia w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenów, obowiązują w

granicach wyznaczonych na rysunku studium terenów OZE i w granicach wyznaczonej strefy oddziaływania turbin wiatrowych.

Pośrednio z energetyką odnawialną związane jest również przeznaczenie terenu określone w ramach obszaru objętego zmianą Nr 1 studium - Główny Punkt Odbioru (GPO) wraz z infrastrukturą towarzyszącą. Celem projektowanego przedsięwzięcia jest wprowadzenie energii wyprodukowanej w ramach elektrowni wiatrowych planowanych na terenie gminy Bejsce do systemu elektroenergetycznego.

Uwzględniając, iż w ramach przedmiotowego terenu nie zostaną rozmieszczone odnawialne źródła energii wymagające oznaczenia w studium wskazuje się na brak konieczności wskazania przynależnych stref ochronnych związanych z ograniczeniami w zabudowie oraz oddziaływaniem na środowisko.

Wskazuje się następujące **tereny stanowiące projektowane obszary OZE**, na których będą rozmieszczone urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW, wraz ze strefą ochronną związaną z ograniczeniami w zabudowie oraz gospodarowaniu i użytkowaniu terenu:

- obszar na terenie miasta Kazimierza Wielka, przy ul. T. Kościuszki, położony obok istniejącego otworu chłonnego „Cudzynowice GT-2”, planowany pod budowę ciepłowni o mocy ok. 2 MW; źródło ciepła będzie stanowić woda pochodząca z odwiertu „Cudzynowice GT-1”, doprowadzona rurociągiem tocznym; schłodzona woda, będzie ponownie zatłaczana, za pomocą otworu chłonnego, do tej samej warstwy wodonośnej z której została wydobyta;
- obszary wokół planowanych lokalizacji kolejnych otworów hydrogeologiczno-rozpoznawczych „Odonów GT-1” (na terenie sołectwa Łyczaków) oraz „Kazimierza Wielka GT-1” (na terenie sołectwa Słonowice), przewidywanych do poboru wody geotermalnej, w celu rozpoznania zasobów wód i późniejszego ich wykorzystania dla celów rekreacyjnych, balneoterapeutycznych i grzewczych;
- teren w sołectwie Hołdowiec, na którym planowana jest lokalizacja farmy fotowoltaicznej.

Ograniczenia w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenów, obowiązują w granicach wyznaczonych na rysunku studium projektowanych terenów OZE.

Woda wydobyta z otworu „Cudzynowice GT-1”, oprócz korzystnych warunków termicznych, posiada potwierdzone właściwości lecznicze. Woda ta, dostarczona rurociągiem na teren miasta, posłuży do zasilenia w wodę termalną i leczniczą odkrytych basenów termalnych, realizowanych przy ul. T. Kościuszki, na terenie istniejącej krytej pływalni „Wodny Raj”, zasili wodą tężnie solankowe planowane na terenie parku miejskiego oraz posłuży do celów leczniczych w obiektach przyszłego uzdrowiska Kazimierza Wielka.

Dopuszcza się na terenie gminy potencjalną lokalizację innych turbin wiatrowych, obiektów fotowoltaicznych, o mocy nie przekraczającej 100 kW, lokalizowanych w terenach spełniających odpowiednie warunki realizacji i dostępności do źródeł energii, zgodnie z przepisami odrębnymi.

Ze względu na znaczne rozproszenie terenów zabudowy mieszkaniowej oraz ze względu na ochronę doskonałych gruntów rolnych, nawet przy spełnieniu wymogów środowiskowych, na terenie gminy nie ma warunków przestrzennych, dla realizacji rozległych obszarowo obiektów produkujących energię ze źródeł odnawialnych. Praktycznie, obiekty te, mogą dotyczyć tylko pojedynczych nieruchomości. Na terenie gminy jest też możliwa budowa biogazowni rolniczej.

Wskazanie lokalizacji powyższych obiektów wytwarzających energię, powinno być poprzedzone kompleksową analizą uwzględniającą nie tylko techniczno-ekonomiczną stronę inwestycji, ale również stopień jej ingerencji w środowisko i krajobraz, co wynika z obowiązujących przepisów. Większe obiekty powinny być również lokalizowane w oddaleniu od terenów zabudowy mieszkaniowej. Szczególnie dotyczy to obiektów i urządzeń mogących pogorszyć standardy zamieszkiwania (np. biogazownie). Zalecana odległość biogazowni od terenów przeznaczonych na pobyt ludzi to min. 300 m, z uwzględnieniem występowania przeważających kierunków wiatrów w skali roku.

Urządzeń produkujących energię, z odnawialnej energii wiatru oraz biogazowni, nie należy lokalizować w obszarze ochrony uzdrowiskowej. Produkcja energii w strefach wglądu widokowego na teren przyszłego uzdrowiska oraz mogąca potencjalnie oddziaływać na teren uzdrowiska, wymaga przeprowadzenia oceny wpływu jej realizacji na teren uzdrowiska. Obiektów wytwarzających energię nie można lokalizować na terenach o szczególnych walorach przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych.

Realizacja na terenie gminy innych obiektów, wytwarzających energię ze źródeł odnawialnych, o mocy przekraczającej 100 kW, wymaga zmiany studium tj. wprowadzenia takich obiektów wraz z granicami ich stref ochronnych.

3.10.9. Telekomunikacja

Przewiduje się dalszą rozbudowę sieci i urządzeń telekomunikacyjnych, zarówno tradycyjnych, jak i wykorzystujących nowoczesne technologie, stosownie do wzrostu zapotrzebowania na usługi telekomunikacyjne i teleinformatyczne w gminie i regionie, z zachowaniem obowiązujących przepisów w tym zakresie.

W granicach miasta i gminy Kazimierza Wielka, funkcjonują bazowe stacje telefonii komórkowej, umożliwiające realizację usług telekomunikacyjnych w granicach całej gminy Kazimierza Wielka. W granicach gminy Kazimierza Wielka zlokalizowanych jest osiem stacji telefonii komórkowej, z czego sześć na terenie miasta oraz po jednej stacji w sołectwach Odonów i Dalechowice.

Ewentualna lokalizacja nowych stacji telefonii komórkowej wymagać będzie spełnienia wymogów określonych w obowiązujących przepisach prawa, ze szczególnym uwzględnieniem ochrony przed polami elektromagnetycznymi. Obiekty te pod względem konstrukcji i kolorystyki, powinny być zharmonizowane z otoczeniem, w celu ochrony walorów krajobrazowych otoczenia.

W celu zapewnienia mieszkańcom, podmiotom publicznym oraz przedsiębiorstwom, możliwość korzystania z usług teleinformatycznych oraz multimedialnych zasobów informacji i usług świadczonych elektronicznie, przez teren gminy Kazimierza Wielka przebiega fragment ponadregionalnej Sieci Szerokopasmowej Polski Wschodniej – Województwo Świętokrzyskie, powiat kazimierski (SSPW).

W granicach gminy Kazimierza Wielka sieć szerokopasmowa (światłowodowa) wykonana jest na terenie miasta Kazimierza Wielka i na terenach sołectw: Cudzynowice, Wojciechów, Kazimierza Mała, Cło, Gabułów i Zięblice.

Sieć prowadzona jest w postaci kanalizacji teletechnicznej w pasach drogowych istniejących dróg oraz w korytarzu dawnej kolejki wąskotorowej.

3.11. Kierunki rozwoju cmentarzy

Przewiduje się dalsze utrzymanie istniejących cmentarzy zlokalizowanych na terenie miasta i gminy. Na terenie miasta znajduje się jeden cmentarz, położony przy ul. H. Sienkiewicza. Przewiduje się powiększenie terenu cmentarza o część terenów przylegających do cmentarza, w części północno – wschodniej.

Na terenie gminy funkcjonują cmentarze w miejscowościach: Cudzynowice, Gorzków i Kazimierza Mała. Cmentarz w Kazimierzy Małej planowany jest do rozbudowy/powiększenia o część terenów przylegających do cmentarza w części zachodniej. Pozostałe cmentarze nie są planowane do powiększenia.

Wokół cmentarzy obowiązują strefy ochrony sanitarnej wynikające z § 3 Rozporządzenia Ministra Gospodarki Komunalnej z dnia 25 sierpnia 1959 r. w sprawie określenia, jakie tereny pod względem sanitarnym są odpowiednie na cmentarze.

3.12. Kierunki z zakresu obrony cywilnej

Przy zagospodarowaniu terenu i lokalizacji wszelkich obiektów budowlanych należy uwzględnić wymagania z zakresu obrony cywilnej, dotyczące w szczególności:

1. Dla obiektów użyteczności publicznej określonych w planie obrony cywilnej gminy, należy przewidzieć pomieszczenia dla ewakuacji ludności cywilnej w okresie zagrożenia.
2. Należy dążyć do pokrycia terenu gminy syrenami elektrycznymi w celu alarmowania i powiadomienia mieszkańców w przypadku zagrożeń. Syreny w miarę możliwości włączyć do systemu jednoczesnego powiadamiania.

3. Należy dostosować oświetlenie zewnętrzne: ulic, zakładów pracy, obiektów użyteczności publicznej do zaciemniania i wygaszania w ramach prowadzonej ich modernizacji lub budowy.
4. Istniejące studnie głębinowe spełniające wymogi studni awaryjnych w miarę możliwości należy przysposabiać do sprawnego uruchomienia eksploatacyjnego w sytuacjach kryzysowych. Należy dążyć do wyposażenia istniejących ujęć wody w rezerwowe źródła energii.
5. Przy projektowaniu nowych lub modernizacji istniejących dróg i ulic należy zachować odpowiednie odległości od projektowanej zabudowy.
6. Jezdnie nie powinny być zagrożone zagruzowaniem od istniejącej i projektowanej zabudowy oraz nie powinny utrudniać ewakuacji ludności w wyniku zagrożenia.
7. Obiekty socjalne (łazienki, pralnie i myjnie samochodów) należy tak projektować aby można było przystosować obiekty na punkty zabiegów specjalnych do prowadzenia odkażania i dezaktywacji w okresie zagrożenia.
8. Zabrania się wydzielania terenów pod zabudowę mieszkaniową na terenach szczególnie zagrożonych powodzią.

4. Obszary na których będą rozmieszczone inwestycje celu publicznego

Zgodnie z art. 10 ust. 2 pkt 6 i 7 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, w studium określa się w szczególności:

- obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym;
- obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, zgodnie z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego województwa i ustaleniami programów, o których mowa w art. 48 ust. 1.

Inwestycje celu publicznego zostały zdefiniowane w ustawie z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami.

Do inwestycji stanowiących **cele publiczne o znaczeniu lokalnym**, zlokalizowanych lub przewidywanych do lokalizacji w granicach terenu gminy należy zaliczyć:

- wydzielanie gruntów pod drogi publiczne - budowę, rozbudowę, przebudowę i utrzymanie układu komunikacyjnego dróg gminnych, w tym dróg rowerowych, realizowanych, utrzymywanych i zarządzanych przez gminę Kazimierza Wielka;
- budowę i utrzymanie systemu zaopatrzenia w energię elektryczną stanowiącego bezpośrednio zaopatrzenie mieszkańców i instytucji w energię elektryczną – linie elektroenergetyczne 15 kV wyprowadzone do stacji transformatorowych 15/0,4 kV; stacje transformatorowe oraz linie niskich napięć, realizowane i utrzymywane przez operatora sieci;

- projektowany w ramach obszaru objętego zmianą studium Nr 1 Główny Punkt Odbiorczy – stacja transformatorowa SN/WN wraz z towarzyszącą infrastrukturą towarzyszącą,
- budowę i utrzymanie systemu zaopatrzenia w wodę z sieci wodociągowej zabudowy mieszkaniowej, usługowej, gospodarczej, realizowanego, utrzymywanego i zarządzanego przez gminę Kazimierza Wielka i związki celowe (np. międzygminne);
- budowę i utrzymanie systemu kanalizacji sanitarnej miasta i gminy wraz z oczyszczalnią ścieków, realizowanego i zarządzanego przez gminę Kazimierza Wielka;
- opiekę nad nieruchomościami stanowiącymi zabytki w rozumieniu przepisów o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, określonymi w rozdziale środowisko kulturowe;
- budowę i utrzymanie pomieszczeń urzędów i organów władzy, administracji, bezpieczeństwa, urzędów pocztowych, szkół publicznych, publicznych obiektów ochrony zdrowia, przedszkoli, domów opieki społecznej, placówek opiekuńczo-wychowawczych i publicznych obiektów sportowych, utrzymywanych przez gminę Kazimierza Wielka;
- zakładanie i utrzymywanie cmentarzy grzebalnych, utrzymywanych i zarządzanych przez Parafie;
- ustanawianie i ochrona miejsc pamięci narodowej, wykonywane przez Gminę;

Do inwestycji stanowiących **cele publiczne o znaczeniu ponadlokalnym**, zlokalizowanych lub przewidywanych do lokalizacji w granicach gminy Kazimierza Wielka należy zaliczyć:

- wydzielanie gruntów pod drogi publiczne - przebudowa i utrzymanie układu komunikacyjnego drogi wojewódzkiej wraz z budową jej przełożenia w rejonie miejscowości Kazimierza Wielka oraz zespołu dróg powiatowych oraz ścieżki rowerowej, realizowanych, utrzymywanych i zarządzanych przez ponadgminne zarządy dróg;
- budowę i utrzymanie przewodów i urządzeń służących do przesyłania lub dystrybucji wód termalnych, realizowaną i utrzymywaną przez operatora sieci;
- utrzymanie gazociągu wysokiego ciśnienia Pogórska Wola – Tworzeń, przez operatora sieci;
- przebudowę i utrzymanie linii elektroenergetycznej wysokich napięć 110 kV zasilającej GPZ w Kazimierzy Wielkiej, realizowaną i utrzymywaną przez operatora sieci;
- budowę i utrzymanie sieci światłowodowej realizowanej w ramach programu Sieć Szerokopasmowa Polski Wschodniej, realizowaną i utrzymywaną przez operatora sieci;
- budowę i utrzymanie obiektów i urządzeń służących ochronie środowiska, zbiorników i innych urządzeń wodnych służących regulacji przepływów i ochronie przed powodzią, a także regulacja i utrzymanie wód oraz urządzeń melioracji wodnych, będących własnością Skarbu Państwa lub jednostek samorządu terytorialnego, realizowane i utrzymywane przez zarządzającego obiektami i urządzeniami;
- poszukiwanie, rozpoznanie i wydobywanie złóż kopalin objętych własnością górnictwem.

5. Obszary zdegradowane i obszary rewitalizacji

Część terenu objętego studium znajduje się w granicach obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji, ustanowionego na podstawie Uchwały Nr LII/370/2017 Rady Miejskiej w Kazimierzy Wielkiej z dnia 8 sierpnia 2017 r., w sprawie przyjęcia aktualizacji „Programu rewitalizacji dla Gminy Kazimierza Wielka na lata 2017-2023”.

Obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji został wyznaczony w oparciu o przeprowadzoną diagnozę miasta i gminy Kazimierza Wielka, konsultacje z mieszkańcami terenu, liderami lokalnymi oraz władzami miasta.

~~Obszar zdegradowany to obszar gminy znajdujący się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym.~~

Obszar gminy można wyznaczyć jako obszar zdegradowany w przypadku występowania na nim ponadto co najmniej jednego z następujących negatywnych zjawisk:

- ~~— gospodarczych — w szczególności niskiego stopnia przedsiębiorczości, słabej kondycji lokalnych przedsiębiorstw lub~~
- ~~— środowiskowych — w szczególności przekroczenia standardów jakości środowiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska, lub~~
- ~~— przestrzenno-funkcjonalnych — w szczególności niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej złego stanu technicznego, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niskiej jakości, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, niedoboru lub niskiej jakości terenów publicznych, lub~~
- ~~— technicznych — w szczególności degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym, oraz niefunkcjonowaniu rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska.~~

W powyższym Programie zidentyfikowano następujące jednostki administracyjne stanowiące obszar zdegradowany: miasto Kazimierza Wielka, oraz sołectwa: Chruszczyna Wielka, Cudzynowice, Donosy, Wojciechów, spełniające powyższe kryteria.

Obszar zdegradowany obejmuje powierzchnię 2 208,0 ha co stanowi 15,78% powierzchni miasta i gminy Kazimierza Wielka i jest zamieszkały przez 7443 osoby t.j. 46,57% ogółu mieszkańców miasta i gminy.

W granicach obszaru zdegradowanego wyznaczono obszar rewitalizacji.

~~**Obszar rewitalizacji** to obszar gminy obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechującego się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk. Obszar rewitalizacji nie może być większy niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkały przez więcej niż 30% mieszkańców gminy.~~

~~**Rewitalizacja** to proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie gminnego programu rewitalizacji.~~

~~Wyznaczony obszar rewitalizacji zajmuje powierzchnię 76,30 ha co stanowi 0,55% powierzchni miasta i gminy Kazimierza Wielka. Na obszarze tym zamieszkuje 1116 osób, t.j. 6,98% mieszkańców miasta i gminy Kazimierza Wielka.~~

~~Idea rewitalizacji polega na pobudzeniu rozwoju gospodarczego, zwiększeniu atrakcyjności inwestycyjnej zdegradowanego obszaru jak również na przeprowadzeniu inicjatyw na rzecz społeczności lokalnej w oparciu o projekty i przedsięwzięcia rewitalizacyjne, koordynowane przez Gminę, wykonywane przez wielu interesariuszy programu rewitalizacji.~~

~~Rewitalizacja jest procesem wieloletnim a osiągnięcie zakładanego efektu końcowego znacznie poprawi warunki życia mieszkańców oraz potencjalnych inwestorów, turystów i kuracjuszy planowanego uzdrowiska w Kazimierzy Wielkiej.~~

~~Szczegóły działań i przedsięwzięć przewidywanych do wykonania w granicach terenu rewitalizacji określa „Programu rewitalizacji dla Gminy Kazimierza Wielka na lata 2017-2023”.¹~~

6. Tereny wskazane do sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego

Tereny, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, zostały określone na rysunku Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Kazimierza Wielka - „Kierunki zagospodarowania przestrzennego”, w skali 1:10 000, oznaczone graficznie z kolejnymi numerami konturu:

Nr 1

teren potencjalnej zabudowy wielofunkcyjnej (zagrodowej lub/i mieszkaniowej jednorodzinnej), z usługami podstawowymi, fragment terenu położony w sołectwie Donosy;

Nr 2

¹ W stosunku do przedmiotowych ustaleń stwierdzono nieważność – Rozstrzygnięcie Nadzorcze Wojewody Świętokrzyskiego znak: SPN.III.4131.3.2022 z dnia 15 marca 2022 r.

teren zabudowy wielofunkcyjnej (zagrodowej lub/i mieszkaniowej jednorodzinnej), z usługami podstawowymi, fragment terenu położony w sołectwie Odonów;

Nr 3

teren potencjalnej zabudowy wielofunkcyjnej (zagrodowej lub/i mieszkaniowej jednorodzinnej), z usługami podstawowymi, fragment terenu położony w sołectwie Wojciechów.

Nr 4

teren Głównego Punktu Odbiorczego wyznaczony w ramach obszaru objętego zmianą Nr 1 studium w obrębie Wojciechów

Potrzeba opracowania powyższych planów (za wyjątkiem konturu Nr 2) wynika głównie z potrzeby uzyskania dla części terenów zgody na zmianę przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne.

7. Uzasadnienie przyjętych rozwiązań wraz z syntezą ustaleń studium

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy jest jedynym dokumentem planistycznym określającym politykę przestrzenną gminy, w tym lokalne zasady zagospodarowania przestrzennego dla obszaru całej gminy. **Studium nie jest aktem prawa miejscowego.**

Obowiązek sporządzania studium, wprowadziła ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym. Pierwsze studium, dla miasta i gminy Kazimierza Wielka, zostało uchwalone Uchwałą Nr XIX/135/2000 Rady Miejskiej w Kazimierzy Wielkiej z dnia 28 września 2000 r. w sprawie uchwalenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Kazimierza Wielka. Studium, zostało wykonane w Biurze Planowania Przestrzennego Związku Międzygminnego z siedzibą w Kielcach, przez zespół projektowy, którego głównym projektantem był mgr inż. arch. Zbigniew Janus.

Aktualnie obowiązujące przepisy t.j. ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, dezaktualizacja części planowanych rozwiązań gospodarczych, lokalne potrzeby zmian w sposobie zagospodarowania terenu gminy, zgłaszane przez mieszkańców oraz właścicieli gruntów spowodowały, że Rada Miejska w Kazimierzy Wielkiej, podjęła Uchwałę Nr VII/43/2019 z dnia 18 marca 2019 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Kazimierza Wielka.

Podjęta i przeprowadzona procedura planistyczna dotyczyła opracowania pod tytułem: **Zmiana Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy**

Kazimierza Wielka, ze względu na potrzebę odróżnienia niniejszej zmiany studium od dokumentu obowiązującego w trakcie trwania procedury. Jednak w związku z tym, że **zmiana studium stanowi kompleksową zmianę poprzedniej edycji studium**, w dalszej części niniejszego tekstu oraz w części graficznej opracowania funkcjonuje jako nowa edycja studium pod nazwą – **Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Kazimierza Wielka** (lub w wersji skróconej pod nazwą – studium).

Studium zostało wykonane na podstawie zawartych Warunków Wykonania Zlecenia, znak: II.6720.9.02.2019, z dnia 4 czerwca 2019 r., zawartych w dniu 6 czerwca 2019 r. w Kielcach z późn. zm., pomiędzy Gminą Kazimierza Wielka a Biurem Planowania Przestrzennego Związku Międzygminnego Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Kielcach.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Kazimierza Wielka, zostało opracowane w Biurze Planowania Przestrzennego Związku Międzygminnego Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Kielcach, przez zespół autorski w składzie: mgr Bożena Rumas – główny projektant, mgr Halina Piersiala, mgr inż. Małgorzata Bogdał.

Część tekstowa studium składa się z następujących załączników:

- tekstu: „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Kazimierza Wielka, województwo świętokrzyskie. Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego”,
- tekstu: „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Kazimierza Wielka, województwo świętokrzyskie. Kierunki zagospodarowania przestrzennego”.

Część graficzna studium składa się z następujących załączników:

rysunku: „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Kazimierza Wielka. Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego”, w skali 1:10 000;

rysunku: „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Kazimierza Wielka. Kierunki zagospodarowania przestrzennego”, w skali 1:10 000.

Studium obejmuje obszar gminy Kazimierza Wielka, w jej granicach administracyjnych. Projekt studium, został poddany procedurze strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, określonej w Ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Prace związane z opracowaniem nowej edycji studium zakończono w 2022 r., przyjmując dokument uchwałą Nr LIV/421/2022 Rady Miejskiej w Kazimierzy Wielkiej z dnia 28 stycznia 2022 r.

Uwzględniając potrzebę miejscowego skorygowania polityki przestrzennej uchwałą Nr LXVI/508/2022 z dnia 28 października 2022 roku Rada Miejska w Kazimierzy Wielkiej przystąpiła do sporządzenia zmiany Nr 1 Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego

Miasta i Gminy Kazimierza Wielka – obejmującej fragment obrębu ewidencyjnego Wojciechów.

Celem przedmiotowej zmiany było wyznaczenie Głównego Punktu Odbiorczego (GPO) wraz z infrastrukturą towarzyszącą umożliwiającą wprowadzenie do sieci elektroenergetycznej energii wyprodukowanej w ramach elektrowni wiatrowych projektowanych na terenie gminy Bejsce.

Uwzględniając przedmiot zmiany, jej kwalifikację funkcjonalną oraz niewielki zasięg wskazuje się, iż zmiana Nr 1 studium:

- zachowuje dotychczasowy kształt opracowania,
- wprowadza korektę w zakresie przeznaczenia terenu wyłącznie w granicach obszaru objętego zmianą,
- z uwagi na określony uchwałą intencyjną zakres, nie aktualizuje danych demograficznych, społecznych i infrastrukturalnych odnoszących się w założeniu do całego obszaru gminy,
- z uwagi na kwalifikację projektowanego przeznaczenia terenu – infrastruktura techniczna, nie ma wpływu na dotychczasowe ustalenia odnoszące się zapotrzebowania na nową zabudowę oraz bilansu terenów,

Ponadto uwzględniając, iż obszar objęty zmianą Nr 1 studium położony jest:

- poza obszarem ochrony uzdrowiskowej Kazimierza Wielka,
- poza obszarami występowania udokumentowanych złóż kopalin i wód podziemnych,
- poza terenami zagrożonymi osuwaniem się mas ziemnych,
- poza obszarami podlegającymi ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
- poza obszarami i terenami górniczymi,
- poza obszarami objętymi formami ochrony zabytków oraz ujętymi w gminnej ewidencji zabytków,
- poza obszarami szczególnego zagrożenia powodzią,

w celu zachowania ciągłości tekstu oraz spójności jego ustaleń stanowiących de facto ujednoliconą charakterystykę oraz zbiór ustaleń dla całego obszaru gminy, pominięto przedmiotowe wskazania w odniesieniu do obszaru objętego zmianą, ograniczając się wyłącznie do adnotacji informujących o strukturach lub zjawiskach występujących w granicach rozpatrywanego obszaru lub mających na niego bezpośredni wpływ. W przypadku braku szczegółowego wyodrębnienia oznaczeń lub treści właściwych dla obszaru objętego zmianą studium ich charakterystykę, opis i zakres ustaleń należy odczytywać z podstawowej części opracowania.

Wyróżnienie wprowadzonych zmian wskazano zarówno w części tekstowej opracowania, jak i na przynależnych mu załącznikach graficznych.

Diagnoza stanu gminy

Podstawowe dane. Studium wskazuje lokalizację gminy Kazimierza Wielka w odniesieniu do granic województwa, powiatu. Wskazuje granice gminy i jednostki administracyjne z którymi gmina

graniczy. Przedstawia wewnętrzny podział gminy na miasto Kazimierzę Wielką oraz 42 sołectwa. Studium podaje ogólną powierzchnię gminy wynoszącą 140,59 km².

Z dniem 1 stycznia 2021 r., na podstawie § 3 pkt 7 ppkt c, Rozporządzenia Rady Ministrów dnia 31 lipca 2020 r. w sprawie ustalenia granic niektórych gmin i miast, nadania niektórym miejscowościom statusu miasta, zmiany nazwy gminy oraz siedziby władz gminy, obszar miasta Kazimierza Wielka został powiększony o część obszaru sołectwa Słonowice, o powierzchni 81,33 ha. **Po zmianie granic obszar miasta posiada powierzchnię 6,15 km², a obszar sołectw 134,44 km².**

Uwarunkowania zewnętrzne gminy tworzą dokumenty strategiczne dla rozwoju województwa, (tj. Strategia rozwoju województwa świętokrzyskiego, Plan zagospodarowania przestrzennego województwa świętokrzyskiego, Plan gospodarki odpadami dla województwa świętokrzyskiego, Program ochrony powietrza dla województwa świętokrzyskiego wraz z planem działań krótkoterminowych); powiązania gospodarcze, administracyjne, społeczne, powiązania infrastruktury technicznej i komunikacyjnej.

Środowisko przyrodnicze. Gmina położona jest w obrębie Niecki Nidziańskiej, na Płaskowyżu Proszowickim, odznaczającego się bardzo urozmaiconą rzeźbę terenu, wytworzoną z morskich osadów miocenu, pokrytych lessem. Na terenie gminy Kazimierza Wielka nie występują prawne formy ochrony przyrody. W granicach gminy, najcenniejsze pod względem przyrodniczym tereny zgrupowane są w granicach dolin rzek i mniejszych cieków, tworzących ciągi ekologiczne. Najważniejszy ciąg przyrodniczy tworzy dolina rzeki Nidzicy.

Kopaliny mineralne. Na terenie gminy znajdują się złoża:

- Złóża surowców ilastych ceramiki budowlanej: „**Odonów**” ID: 2190, „**Odonów 1**” ID: 15432, (w granicach sołectwa Łyczaków), „**Góry Sieradzkie**” ID:3057 (w granicach sołectwa Góry Sieradzkie); dawniej eksploatowane, obecnie nieeksploatowane, stanowią bazę surowca dla wyrobów tj.: cegła, rurki drenarskie i dachówka ceramiczna. Wydobywania zaniechano z powodu nieopłacalności produkcji. Studium wskazuje w granicach tych złóż możliwość eksploatacji w przyszłości.
- Złóże surowców ilastych ceramiki budowlanej: „**Skorców**” ID:3058 (w granicach sołectwa Skorców) nigdy nie podlegało wydobywaniu. Aktualna edycja studium nie wskazuje terenu złoża „Skorców” jako terenu planowanego do wydobywania.
- Część złoża ropy naftowej „**Pławowice**” ID złoża 4764, dla którego wyznaczono teren i obszar górniczy; eksploatowane. W granicy gminy znajdują się tylko fragmenty złoża położone na terenach sołectw Gunów Wilków, Góry Sieradzkie i Sieradzice. Złóże zalega na głębokości 500 – 696 m. Wydobywana ropa naftowa, jest ropą parafinową, siarkową. Wraz z ropą wydobywana jest woda złożowa (silnie zmineralizowane solanki i wody siarkowodorowe). Woda złożowa po oddzieleniu ropy naftowej jest ponownie zatłaczana do górotworu. Eksploatacja ropy odbywa się na podstawie koncesji, która ustanowiła teren i obszar górniczy „Pławowice”, o takich samych powierzchniach: 2 836 ha. Koncesji udzielono do 31.12.2037 r. Maksymalna ilość wód

złożowych, która może być zatłoczona wynosić ok. 9 tys. m³/rok . W 2019 r., wydobycie ropy naftowej wyniosło 4,40 tys.t.

- Złoże wód termalnych i leczniczych „Cudzynowice” WL 17805, dla którego wyznaczono teren i obszar górniczy; eksploatowane. Jest to złoże wody chlorkowo – siarczanowo – sodowego, siarczkowej i jodkowej (słona, siarkowa, wysokozmineralizowana), woda na wypływie ma temperaturę 28,5⁰C. Pobiera jest z otworu „Cudzynowice GT-1” o głębokości 750,0 m. Wykonany jest też otwór „Cudzynowice GT-2”, o głębokości 750,0 m, położony na terenie miasta Kazimierza Wielka, służący do ponownego zatłaczania do górotworu wykorzystanej wody termalnej. Obydwa otwory znajdują się w granicach ustanowionego terenu i obszaru górniczego „Cudzynowice” obejmującego część terenu sołectw: Cudzynowice, Hołdowiec, Słonowice, Jakuszowice i Donosy oraz części terenu miasta Kazimierza Wielka. Teren i obszar górniczy mają taką samą powierzchnię wynoszącą 889 ha. Koncesja zezwala na pobór wody w ilości 5 m³/h (120 m³/d i 43.800 m³/rok) i jest ważna do 28.02.2031 r. W przyszłości planuje się powstanie otworów „Odonów GT-1”, na terenie sołectwa Łyczaków i otworu „Kazimierza Wielka GT-1” na terenie sołectwa Słonowice.

Gleby. Na większości obszaru gminy dominują gleby wytworzone z lessów. Są to przede wszystkim czarnoziemy oraz gleby brunatne. W północno-wschodniej części gminy występują też gleby wytworzone z glin zwałowych i utworów wodnolodowcowych tj. czarne ziemie (właściwe i zdegradowane). W dolinach oprócz czarnoziemów deluwialnych i czarnych ziem zdegradowanych występują mady, gleby glejowe, gleby murszowo – mineralne i murszowate oraz organiczne torfowe.

Degradacji gleb w granicach gminy wynika głównie z zagrożeniem powierzchniową erozją wodną, powodującą zmywanie gleby ze zboczy i osadzanie się jej u podnóża stoków. Nasilenie erozji gleb zależy od wielkości i natężenia opadów atmosferycznych, spływów roztopowych, rodzaju gleb, spadków terenu. Na terenie gminy nie obserwuje się gromadzenia się metali ciężkich w glebach.

Szata roślinna. Pierwotną szatę roślinną zniszczono już wiele wieków temu, zamieniając urodzajną glebę w wielkie połacie gruntów rolnych i użytków zielonych. W krajobrazie gminy dominują agrofitycenozy związane z uprawami rolniczymi. Ciekawymi zbiorowiskami roślinnymi, spotykanymi głównie w południowej części gminy, są murawy kserotermiczne i wielogatunkowe zarośla krzewów, wykształcone na niewykorzystywanych rolniczo, ciepłych południowych zboczach, na skarpach wąwozów. W takich zbiorowiskach, czasem występuje zawilec wielokwiatowy, rojnik pospolity, sasanka łąkowa, wilżyna ciernista, pierwiosnka lekarska, kalina koralowa, kruszyna pospolita, oman wąskolistny, głowienka wielokwiatowa, czosnek skalny, pszeniec różowaty, zagorzałek żółty i inne.

Do szaty roślinnej gminy należą także zbiorowiska łągu olszowo – jesionowego oraz wilgotne łąki, które skupiają się w dolinach rzek i mniejszych cieków wodnych. Łąki w obrębie doliny rzeki Nidzicy, z uwagi na istniejące tam zmeliorowanie oraz intensywne użytkowanie wykazują niskie wartości geobotaniczne. Siedliska leśne, na terenie gminy stanowią jedynie 3,03% ogólnej

powierzchni gminy. Na terenie gminy występują siedliska lasów: wyżynnego świeżego, mieszanego świeżego, wyżynnego wilgotnego, wilgotnego oraz boru mieszanego świeżego.

Świat zwierząt. Z występującą roślinnością związany jest spotykany rodzaj fauny. Ze względu na mało urozmaicone tereny, ubogi jest też świat zwierząt. Na terenach rolnych można spotkać gryzonie, zającowate, dziki, sarny; tereny łąk obfitują w owady; na terenach nadwodnych zaobserwujemy płazy, w rzekach ryby. Najłatwiej jest zaobserwować ptaki, wśród których przeważają ptaki wróblowate, tj.: wróble, szpaki, sroki, sikory, skowronki, jaskółki, gawrony. Występują: bociany białe, bażanty, czajki. Z ptaków drapieżnych występuje myszołów.

Wody powierzchniowe. Teren gminy, położony jest w dorzeczu rzeki Wisły, w zlewniach rzek Nidzicy i Szreniawy, będących lewobrzeżnymi dopływami Wisły. Zlewnia rzeki Nidzicy obejmuje większość terenu gminy. Zlewnia rzeki Szreniawy obejmuje jedynie południowo-zachodnią część gminy. Teren gminy znajduje się w Regionie wodnym Górnej-Zachodniej Wisły.

Stan wód rzecznych oceniono w opracowaniu „Stan środowiska w województwie małopolskim. Raport 2020”. Czystości wód rzeki Nidzicy oceniono jako zły, ze względu na 2 klasę badanych parametrów i umiarkowany potencjał ekologiczny. Stan czystości rzeki Łękawy oceniono jako zły, ze względu na 4 i 2 klasę badanych parametrów i słaby stan ekologiczny. Stan czystości rzeki Szreniawy oceniono jako zły, ze względu na 2 klasę badanych parametrów i stan chemiczny poniżej dobrego.

Ochrona przed powodzią. Niewielka część terenu gminy, w granicach części sołectwa Podolany, znajduje się w **obszarze szczególnego zagrożenia powodzią** wyznaczonego zgodnie z obowiązującymi mapami zagrożenia powodziowego, obejmujący obszar na którym na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi Q 1 % (raz na 100 lat). Pozostały teren zlewni rzeki Nidzicy, objęty jest **informacją o zagrożeniu powodziowym**, o prawdopodobieństwie powodzi, wynoszącym raz na 100 lat, pochodzącym z opracowania „Analiza zagrożenia powodziowego i programu inwestycyjnego w zlewni Nidzicy”.

Retencja wodna. Na obszarze gminy zlokalizowane są zbiorniki małej retencji wód powierzchniowych, „Kazimierza Wielka” i „Donosy – Słonowice”, wybudowane w zlewni rzeki Małoszówki oraz zbiornik wodny – staw w Kazimierzy Małej, wybudowany w dolinie rzeki Nidzicy. Wykonane są również niewielkie stawy-oczka wodne w Cle, Chruszczynie Wielkiej, Donosach, Kazimierzy Małej, Odonowie, Plechowie, Podolanach, Sieradzicach, Wymysłowie i Zagórzycach.

Wody podziemne. Obszar charakteryzuje się ubogimi zasobami zwykłych (słodkich) wód podziemnych. W rejonie opracowania woda pitna występuje jedynie lokalnie pod lessami w czwartorzędowych piaskach i żwirach, nietworzących ciągłego i użytkowego poziomu wodonośnego z miejscowymi wodami gruntowymi, często złej jakości.

W granicach Niecki Miechowskiej, najlepsze warunki hydrogeologiczne dla pozyskiwania wód, wykazują utwory występujące w górnokredowym poziomie wodonośnym. Poziom ten, a zwłaszcza piaskowce piętra cenomanu, są perspektywiczny pod kątem i pozyskiwania wód geotermalnych, siarczkowych.

W sołectwie Cudzynowice, wykonano otwór wiertniczy o głębokości 750 m. Miąższość (grubość) utworów cenomanu w rejonie dokumentowanego otworu wynosi ok. 120 m. Stwierdzono, że woda z ujęcia „**Cudzynowice GT-1**” stanowi wodę termalną, mineralną, słoną. Zasoby eksploatacyjne otworu ustalono na $Q = 82 \text{ m}^3/\text{h}$ i $Q = 1968 \text{ m}^3/\text{d}$.

Dokładne zasoby wód termalnych, są w chwili obecnej niemożliwe do określenia. Jest to spowodowane brakiem kompleksowego rozpoznania w tym także brakiem informacji z innych wierceń. Można jednak przyjąć, iż zasoby te mogą być wysokie. Poziom wód cenomanu, jest bardzo dobrze chroniony przed przenikaniem zanieczyszczeń z powierzchni terenu.

Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego – Państwowy Zakład Higieny w Warszawie, wydał **Świadectwo potwierdzające właściwości lecznicze wody z odwiertu „GT-1” w Cudzynowicach, gmina Kazimierza Wielka, województwo świętokrzyskie**. Świadectwo stwierdza, że woda spełnia wymagania określone dla **wody leczniczej mineralnej, swoistej chlorkowo – sodowej, siarczkowej, jodkowej, hipotermalnej**. Woda może być wykorzystywana w leczeniu uzdrowiskowym do kąpieli i płukania jam ciała, wg wskazań lekarskich.

Kolejny otwór, „**Cudzynowice GT-2**”, prowadzący do poziomu wodonośnego cenomanu, wybudowano na terenie miasta Kazimierza Wielka. Jest to otwór chłonny, wykonany do głębokości 775,0 m, służący do ponownego zatłaczania wykorzystanych wód termalnych. Równoległe z budową otworu wybudowano rurociąg tłoczny, łączący otwory „Cudzynowice GT-1” i „Cudzynowice GT-2”.

W granicach gminy, planowane jest wykonanie kolejnych otworów: „Odonów GT-1” i „Kazimierza Wielka GT-2”, celem rozpoznania, udokumentowania i wykorzystania zasobów wód geotermalnych do celów balneoterapeutycznych, rekreacyjnych i grzewczych (ciepłowniczych).

Warunki klimatyczne i higieny atmosfery. W 2015 r., zespół specjalistów Polskiej Akademii Nauk w Warszawie, przeprowadził badania klimatyczne. Ich efektem jest wydanie **Świadectwa potwierdzającego właściwości lecznicze klimatu**. Stwierdzono, że klimat Kazimierzy Wielkiej ma właściwości lecznicze w odniesieniu do: chorób narządu ruchu, chorób reumatycznych oraz choroby nadcisnieniowej; a poprzez zróżnicowane bodźce klimatyczne posiada także walory hartujące układ termoregulacyjny. Leczenie chorób reumatycznych powinno się odbywać na terenach wyniesionych ponad dno doliny Małuszówki. Przeciwwskazania dotyczą osób chorych na astmę oraz przewlekłe choroby układu oddechowego i płuc.

W opracowaniu „Właściwości lecznicze klimatu Kazimierzy Wielkiej”, stwierdzono, że w Kazimierzy Wielkiej zachowana jest norma średniego stężenia pyłu zawieszonego. Jednak w okresie grzewczym, ponadnormatywna może być liczba przekroczeń dopuszczalnego średniego dobowego stężenia dla pyłu w centrum miasta oraz może dochodzić do przekroczeń poziomu dopuszczalnego stężenia szkodliwego benzo(a)pirenu.

Zagrożenie hałasem. W granicach miasta i gminy, nie ma większych zakładów przemysłowych, stanowiących istotne źródło hałasu, ale występują zagrożenia pochodzące od komunikacji samochodowej oraz obserwuje się wzrost hałasu wzdłuż linii elektroenergetycznych.

Ostatnie pomiary hałasu komunikacyjnego na terenie miasta Kazimierza Wielka, zestawione są w „Ocenie stanu akustycznego środowiska na terenie woj. świętokrzyskiego w 2018 r”. Pomiary obejmowały dwa punkty, przy ul. 1 Maja, (pkt 1. od ronda do ul. Głowackiego, pkt 2 od ul. Łabędź do ul. Kolejowej). Badania te wskazują na brak przekroczeń hałasu w pkt nr 1. W punkcie nr 2 zaobserwowano przekroczenie normy o 3,1 dB, co wskazuje na niewielkie zagrożenie hałasem na analizowanym terenie.

Ochrona na podstawie ustawy o ochronie przyrody. Na terenie miasta i gminy nie występują ustanowione formy ochrony przyrody. Z fragmentami terenu gminy graniczy Koszycko – Opatowiecki Obszar Chronionego Krajobrazu i Koszycki Obszar Chronionego Krajobrazu.

Przyrodnicze walory gminy. Dolina rzeki Nidzicy stanowi ciąg ekologiczny główny, a doliny rzek Małoszówki, Jawornika i Łękawy oraz doliny innych niewielkich cieków wodnych stanowią wspomagające ciągi ekologiczne. Ciągi ekologiczne stanowią łączniki między obszarami szczególnie cennymi przyrodniczo, przyczyniając się do migracji świata roślinnego i zwierzęcego.

Ochrona na podstawie ustawy o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej. Centralna część gminy Kazimierza Wielka, w granicach miasta Kazimierza Wielka oraz w granicach terenu sołectw Cudzynowice, Donosy i Słonowice, posiada status **Obszaru Ochrony Uzdrowiskowej Kazimierza Wielka**, nadany przez Prezesa Rady Ministrów, Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 31 maja 2019 r. (Dz. U. z 18 czerwca 2019 r., poz. 1132).

Minister Zdrowia, Decyzją Nr 84 z dnia 31 lipca 2018 r., potwierdził możliwość prowadzenia lecznictwa uzdrowiskowego na obszarze uznanym za obszar ochrony uzdrowiskowej „Kazimierza Wielka”. Ustalił dla obszaru ochrony uzdrowiskowej „Kazimierza Wielka” (w oparciu o świadectwa potwierdzające właściwości lecznicze naturalnych surowców i właściwości lecznicze klimatu), następujące kierunki lecznicze: choroby reumatologiczne, osteoporoza, choroby kardiologiczne i nadciśnienie oraz wyodrębnił 3 strefy ochrony uzdrowiskowej: „A”, „B” i „C”, na obszarze ochrony uzdrowiskowej „Kazimierza Wielka”.

Rada Miejska w Kazimierzy Wielkiej 15 lipca 2019r. przyjęła uchwałę w sprawie uchwalenia Statutu Obszaru Ochrony Uzdrowiskowej „Kazimierza Wielka”. Statut w wydzielonych strefach ochronnych „A”, „B” i „C”, określa zasady zagospodarowania poszczególnych stref, wyznacza szczegółowy przebieg granicy poszczególnych stref, określa szczegółowe czynności zabronione w strefach, przyjmuje wskaźniki terenów zieleni oraz powierzchnię wydzielonych działek.

W granicach strefy „A” ochrony uzdrowiskowej, Rada Miejska w Kazimierzy Wielkiej, Uchwałą Nr XXX/225/2020 z dnia 17 czerwca 2020 r., uchwaliła Miejscowy planu zagospodarowania przestrzennego obszaru strefy „A” ochrony uzdrowiskowej Kazimierza Wielka. Obecnie, po zmianie granic miasta, teren strefy „A”, w całości znajduje się na terenie miasta Kazimierza Wielka.

Obiekty archeologiczne. Gmina Kazimierza Wielka położona jest w strefie bogatego osadnictwa pradziejowego (istniejącego pod powierzchnią ziemi) wymagającego bezwzględnej ochrony. W granicach gminy **do rejestru zabytków archeologicznych** (szczególnie cennych) wpisane są:

- **Kopce pradziejowe** (kurhany): na terenie miasta Kazimierzy Wielkiej (2 obiekty), Chruszczyna Wielka (1 obiekt), Gorzków (1 obiekt), Jakuszowice (1 obiekt), Łękawa (1 obiekt), Zagórzyce (1 obiekt). W granicach obiektów obowiązuje zakaz dokonywania jakichkolwiek zmian w stanie istniejącym na terenie obiektu i w jego strefie ochronnej.
- **Osada obronna i cmentarzysko** z II okresu brązu, o powierzchni ok. 10 ha, o unikatowym charakterze, położone na terenie miasta Kazimierza Wielka (na terenie przyszłego uzdrowiska w strefie „A”). Dwa rejonu zabytku – strefy „F” i „G” są całkowicie wyłączone spod możliwości realizacji zabudowy.
- **Stanowisko archeologiczne osada książe** w Jakuszowicach. W obszarze obowiązuje informowanie Konserwatora Zabytków o wszystkich planowanych pracach ziemnych (wykopach) na terenie osady oraz jej strefy ochronnej.

Inne, rozpoznane **kopce pradziejowe** ujęte są w **ewidencji zabytków**, która obejmuje w sołectwach: Gabułów (1 obiekt), Kamyszów (3 obiekty), Kazimierza Mała (1 obiekt), Łękawa (1 obiekt), Paśmiechy (4 obiekty), Sieradzice (1 obiekt), Zagórzyce (4 obiekty).

Wokół wszystkich powyższych obiektów archeologicznych, zarówno posiadających nr rejestru, jak i ujętych w ewidencji, wyznaczona jest **strefa ochrony zabytku archeologicznego**, w odległości 100,00 m od granic wpisu do rejestru zabytków. Wszelka działalność inwestycyjna w obrębie obiektów archeologicznych (wraz ze strefą ochronną) podlega uzgodnieniu ze Świętokrzyskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.

Oprócz powyższych obiektów archeologicznych, na terenie miasta i gminy Kazimierza Wielka znajdują się liczne **stanowiska archeologiczne**. Wszelka działalność inwestycyjna w ich obrębie podlega uzgodnieniu ze Świętokrzyskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.

Obiekty zabytkowe. W granicach gminy znajduje się szereg zabytkowych obiektów architektury i budownictwa, stanowiących pozostałości historycznie ukształtowanej zabudowy, posiadającej cenne walory kompozycyjno – przestrzenne i architektoniczne. Najcenniejsze spośród z nich zostały wpisane (w całości lub w części) **do rejestru zabytków**, obejmującego:

- obiekty kościoła parafialnego p.w. Podwyższenia Krzyża Św., w Kazimierzy Wielkiej;
- pozostałości parku dworskiego w Kazimierzy Wielkiej – obecnie park miejski;
- parki w Boronicach, Cudzynowicach, Dalechowicach, Łękawie, Odonowie, Pamiechach, Podolanach i Ziębicach;
- obiekty kościoła parafialnego p.w. Wszystkich Świętych w Cudzynowicach;
- obiekty kościoła parafialnego p.w. św. Małgorzaty w Gorzkowie;
- kaplica p.w. Bożego Narodzenia w dawnym ogrodzie dworskim w Skorczowie.

Pozostałe obiekty zabytkowe ujęte są w **ewidencji zabytków**. Obejmują układ przestrzenny miasta Kazimierza Wielka, dawne obiekty przemysłowe z terenu miasta i gminy tj. obiekty dawnej cukrowni „Łubna”, młyny, kolejową wieżę ciśnień; ciekawe budynki tj., dawne dwory i plebanie, liczne domy prywatne, budynek szkoły oraz zabytkowe cmentarze, przydrożne krzyże, kapliczki i

figury św. patronów. Oprócz nieruchomości obiektów zabytkowych w świątyniach znajdują się również tzw. ruchome dobra kultury stanowiące wystrój i wyposażenie kościołów. W granicach gminy znajdują się również lokalne miejsca pamięci.

Wymienione obiekt podlegają ochronie konserwatorskiej. Wszelkie prace podejmowane przy obiektach wymagają uzgodnienia ze Świętokrzyskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.

Rolnictwo jest podstawową formą gospodarowania na terenie gminy Kazimierza Wielka. Gmina odznacza się bardzo korzystnymi warunkami glebowymi. Gleby objęte ścisłą ochroną prawną, w klasach bonitacyjnych I, II, IIIa i IIIb, stanowią aż 82,7 % powierzchni gruntów ornych w gminie. Wskaźnik waloryzacji rolniczej przestrzeni produkcyjnej w gminie Kazimierza Wielka waha się w przedziale 90,0 – 100,0 pkt (w skali 120,0 pkt stosowanej przez Instytut Upraw Nawożenia i Gleboznawstwa w Puławach). Dla województwa świętokrzyskiego, wskaźnik ten wynosi 69,3 pkt, a dla Polski 66,6 pkt.

Pod względem kompleksów rolniczej przydatności gleb, w granicach gminy przeważają kompleksy pszenne: bardzo dobry i dobry oraz kompleks zbożowo-pastewny mocny. W mniejszych arealach występują kompleksy: pszenno-wadliwy i kompleksy żytnie: bardzo dobry, dobry i słaby. Na stromych stokach lessowych występują też gleby zalecane do przeznaczenia pod trwałe użytki zielone. W dolinach rzek i cieków przeważają kompleksy użytków zielonych bardzo dobrych, dobrych i średnich. Sporadycznie występuje kompleks użytków zielonych słabych.

Pod względem klasyfikacji bonitacyjnej gruntów ornych, na terenie gminy Kazimierza Wielka, dominują klasy:

- klasa IIIa, zajmująca 3 143,05 ha terenu, co stanowi 31,86 % ogółu gruntów ornych w gminie;
- klasa II, zajmująca 2 607,04 ha (26,43 %),
- klasa I, zajmująca 1 335,93 ha (13,54 %),
- klasa IIIb, zajmująca 1 076,64 ha (10,91 %),
- klasa IVa, zajmująca 968,15 ha (9,81 %).

Pozostałe klasy bonitacyjne, ze względu na mały areal, posiadają znikome znaczenie dla upraw polowych. Największa ilość gruntów ornych w klasie I występuje na terenie sołectw: Cudzynowice, Podolany i Wojciechów. Gleby w I klasie bonitacyjnej, nie występują jedynie na terenie 4 z 42 sołectw gminy (są to sołectwa: Chruszczyna Wielka, Cło, Nagórzanki i Wielgus).

Możliwość zagospodarowania na cele nierolnicze gleb słabszych klas bonitacyjnych jest niewielka, ze względu na nieznaczny zajmowany areal. Ochroną przed zainwestowaniem, oprócz gleb podlegających prawnej ochronie na cele rolne, powinno objąć się także tereny zmeliorowane i przewidziane do melioracji.

Na terenie gminy, na przestrzeni ostatnich lat, **zauważa się tendencję wzrastania liczby gospodarstw rolnych, przy jednoczesnym spadku średniej powierzchni użytków rolnych przypadających na poszczególne gospodarstwa.** W 2002 r., na terenie gminy znajdowało się 2423

gospodarstw rolnych, a w 2020 r., na terenie gminy znajduje się 4 048 gospodarstw rolnych. Średnia powierzchnia użytków rolnych na terenie gminy w 2002 r. wynosiła 4,47 ha, a obecnie, w roku 2020 r. spadła do 3,47 ha.

Na terenie gminy przeważają gospodarstwa o powierzchniach od 1 do 5 ha, które w granicach poszczególnych sołectw stanowią od około 46% (w Marcinkowicach) do aż 85% (w Nagórzanach) ogółu gospodarstw na terenie poszczególnych sołectw. W granicach miasta Kazimierza Wielka dominują gospodarstwa o areale od 1 do 5 ha, stanowiące 60 % ogółu gospodarstw na terenie miasta.

Najmniejsze gospodarstwa, o powierzchniach poniżej 1 ha, przeważają na terenie sołectwa Odonów, gdzie stanowią aż 50 % ogółu gospodarstw w sołectwie. Dużo niewielkich gospodarstw jest też na terenie sołectwa Jakuszowice (37%) i miasta Kazimierza Wielka (36%), a w granicach większości sołectw ich liczba oscyluje od 25 % do 33 %. Większe gospodarstwa, o powierzchni powyżej 20 ha, terenie gminy są nieliczne. Występują jedynie na terenach sołectw Zięblice, Marcinkowice, Sieradzic, Krzyszkowice i Cudzynowice.

Pod względem struktury własności użytków rolnych, na terenie gminy Kazimierza Wielka, dominuje własność osób fizycznych. Prywatni właściciele posiadają 13 580,27 ha, co stanowi 96,61% ogółu użytków rolnych na terenie miasta i gminy.

Głównym elementem zabudowy rolniczej jest skupiająca się wzdłuż ważniejszych dróg, drobnotowarowa zabudowa zagrodowa, tworząca charakterystyczne układy liniowe związane bezpośrednio z arealem działek rolniczych. Znaczny odsetek w gminie stanowi również rozproszona zabudowa kolonijna i pojedyncze zagrody położone niekiedy w dużym oddaleniu od centrum wsi.

Na terenie gminy największy areal zajmuje uprawa pszenicy i jęczmienia. W gminie istnieje tradycja uprawy roślin przemysłowych, takich jak buraki cukrowe i tytoń oraz licznych odmian warzyw. Uprawie roślin sprzyjają urodzajne gleby, ciepły klimat i właściwy okres wegetacji roślin. Uzupełnieniem tej produkcji jest hodowla zwierząt, głównie trzody chlewnej.

Leśnictwo. Lasy zajmują tylko 3,0 % powierzchni gminy. W 2020 r., Lasy Państwowe zarządzały 260,69 ha lasów i gruntów leśnych, których większe enklawy stanowiły siedliska:

- lasu wyżynnego świeżego, na terenie sołectw Boronice, Dalechowice, Łękawa, Paśmiechy, Plechów i Słonowice;
- lasu mieszanego świeżego, na terenie sołectw Broniszów i Zagórzycy;
- lasu wyżynnego wilgotnego, na terenie sołectw Dalechowice i Paśmiechy;
- boru mieszanego świeżego, na terenie sołectwa Zagórzycy;
- lasu wilgotnego, na terenie sołectwa Zagórzycy.

Lasy stanowiące własność gminy, obejmują tylko 16,67 ha. Największe ich kompleksy znajdują się na terenie sołectwa Łękawa – 10,02 ha i na terenie miasta Kazimierza Wielka – 5,29 ha

Lasy stanowiące własność prywatną są znacznie rozdrobnione, nie stanowią jednorodnych, dobrze wykształconych siedlisk leśnych. Pewne ich areale występują na terenie większości sołectw. Największe ich areale występują na terenie sołectw Zagórzycy (79,03 ha) i Gabułów (17,19 ha).

Ludność. W 2020 r., teren miasta zamieszkiwało 5 109 osób, a ogólna liczba mieszkańców gminy wynosiła 15 545 osób. Większość ludności gminy, skupiona jest na terenie miasta i granicach sołectw bezpośrednio graniczących z terenem miasta. Teren miasta zamieszkuje ok. 1/3 populacji całej gminy, tereny sołectw Cudzynowice, Donosy, Odonów, Wojciechów, w 2020 r., łącznie zamieszkiwało ok. 15 % mieszkańców gminy. Ogólna liczba mieszkańców gminy, w przeciągu wielolecia, ulega systematycznemu zmniejszeniu.

Największą liczbą mieszkańców, w 2020 r., odznaczają się sołectwa: Cudzynowice – 791 osób, Odonów – 517 osób, Donosy – 492 osoby, Wojciechów – 491 osób. Najmniejszą liczbę mieszkańców mają sołectwa Wymysłów – jedynie 46 osób i Plechówka – 64 osoby.

Mieszkalnictwo. W południowej części miasta, na terenie położonym na południe od ul. Armii Krajowej i na zachód od ul. H. Sienkiewicza, znajduje się osiedle zabudowy jednorodzinnej Ogrody. Drugie osiedla zabudowy jednorodzinnej zlokalizowane jest w północno – zachodniej części miasta, wzdłuż ul. W. Broniewskiego i ul. 15 Stycznia.

Osiedle zabudowy wielorodzinnej, zlokalizowane jest w centralnej części miasta, na obszarze pomiędzy ul. Szkolną i ul. Kolejową. Pojedyncze budynki wielorodzinne, zlokalizowane są przy ul. Łąbędź, M. Reja Wesolej, Szkolnej, Głowackiego i przy ul. Partyzantów.

Zabudowa mieszkaniowa w pozostałych rejonach miasta, złożona jest z zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz z zabudowy zagrodowej.

Obszar gminy posiada niekorzystny dla sieci osadniczej, bardzo wysoki stopień rozproszenia zabudowy siedliskowej. Spośród 42 sołectw na terenie gminy, tylko 19 wsi posiada zabudowę skupioną – tzw. ulicówkę obustronną lub jednostronną, lub zabudowę gniazdową. Uporządkowana i wykształcona zabudowa wsi znajduje się jedynie w północnej części gminy.

Na terenach sołectw dominuje mieszana zabudowa, z przewagą zabudowy zagrodowej i mieszkaniowej jednorodzinnej. Budynki wielorodzinne, występują jedynie na terenach dawnych PGR w Podolanach i w Łękawie, na terenie dawnej cegielni w Odonowie oraz na terenie Cudzynowic.

Zasoby mieszkaniowe gminy Kazimierza Wielka, w 2019 r., obejmowały 27 mieszkań na terenie miasta Kazimierza Wielka oraz 9 mieszkań na terenie gminy. Mieszkania zlokalizowane są głównie w budynkach wielorodzinnych. Średnia powierzchnia użytkowa jednego mieszkania z zasobów mieszkaniowych gminy wynosi 42,67 m².

Ogólnie, własność gminy, w 2019 r., stanowiło łącznie 491,65 ha gruntów położonych w granicach administracyjnych gminy Kazimierza Wielka, z tego na terenie miasta 105,79 ha gruntów. Na terenie gminy, najwięcej gruntów komunalnych znajduje się na terenie sołectw: Słonowice – 72,84 ha, Łękawa – 29,84 ha i Donosy – 28,76 ha.

Oświata i wychowanie. Aktualnie, na terenie gminy Kazimierza Wielka, działają 2 żłobki (na terenie miasta), 3 samodzielne przedszkola (na terenie miasta), 5 szkół podstawowych z oddziałami przedszkolnymi (2 na terenie miasta oraz Wielgusie, Kamieńczycach, Cudzynowicach). Szkolnictwo ponadpodstawowe obejmuje: Liceum Ogólnokształcące w Kazimierzy Wielkiej, Niepubliczne Szkoły

Zakładu Doskonalenia Zawodowego w Kazimierzy Wielkiej, Zespół Szkół Zawodowych w Odonowie, Zespół Szkół Rolniczych w Cudzynowicach.

Na terenie miasta działa Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna prowadząca orzecznictwo dla dzieci i młodzieży, a noclegi uczniom zapewnia Bursa Międzyszkolna w Kazimierzy Wielkiej. Kształcenie uczniów niepełnosprawnych prowadzi: Zespół Placówek Szkolno-Wychowawczo-Rewalidacyjnych w Cudzynowicach.

Ochrona zdrowia i opieka społeczna. Na terenie miasta funkcjonuje: Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Kazimierzy Wielkiej, w skład którego wchodzi: szpital powiatowy oraz przychodnia POZ dla dorosłych i dzieci; Centrum Medyczne MAXMED z poradnią lekarza rodzinnego, poradniami specjalistycznymi i hospicjum dla dorosłych; NZOZ RehaMed Centrum Rehabilitacji oraz prywatne gabinety lekarskie i stomatologiczne.

Na terenie miasta funkcjonuje Świętokrzyskie Centrum Ratownictwa Medycznego i Transportu Sanitarnego oddział Kazimierza Wielka; Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej; Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, świetlica opiekuńczo – wychowawcza dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych oraz siedem aptek. Na terenie miasta funkcjonują 4 Placówki Opiekuńczo-Wychowawcza typu specjalistyczno-terapeutycznego Mieszkanie dla Dzieci i Młodzieży, zapewniające dzieciom całkowicie lub częściowo pozbawionym opieki rodziców, całodobową opiekę i wychowanie. Na terenie miasta, funkcjonuje Powiatowy Środowiskowy Dom Samopomocy, zajmujący się osobami przewlekle psychicznie chorymi i niepełnosprawnymi intelektualnie.

Kultura. Teren miasta i gminy obsługuje Kazimierski Ośrodek Kultury (KOK), przy którym działają: Orkiestra Dęta Ochotniczej Straży Pożarnej w Ziębicach; Orkiestra Dęta w parafii Gorzków; świetlice wiejskie w sołectwach: Boronice, Broniszów, Chruszczyna Wielka, Dalechowice, Donatkowice, Donosy, Gabułów, Głuchów, Gunów Kolonia, Kamyszów, Skorczów, Słonowice, Stradlice, Wojciechów, Zięblice, Zysławice.

Na terenie miasta działa Miejsko – Gminna i Powiatowa Biblioteka Publiczna, Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka. Na terenie miasta Kazimierza Wielka działają dwie parafie rzymskokatolickie z kościołami, a na terenie gminy działają cztery kościoły rzymskokatolickie w Cudzynowicach, w Gorzkowie, w Kazimierzy Małej, w Skorczowie. Na terenie miejscowości Jakuszowice znajduje się Sala Królestwa Świadców Jehowy.

Na terenie sołectwa Plechów działa Gminne Centrum Integracji Wiejskiej w Plechowi, a na terenie części sołectw działają Koła Gospodyń Wiejskich.

Sport, turystyka i rekreacja. Na terenie miasta działają: Klub Sportowy „Sparta”; Kazimierski Ośrodek Sportowy; korty tenisowe. Na terenie Gorzkowa działa LZS Jawornik.

Na terenie miasta funkcjonują: pensjonat „Dworek Niedzieli”, „Pałac Lancon”, restauracje „Bajka” i „Basztowa”, bary „Fuks” i „U Kargula”. Na terenie gminy funkcjonują: Dwór w Odonowie, Zajazd „Słoneczny” w Donosach, domy weselne w Streadlicach i Kazimierzy Małej, pensjonat „Grelland” i klub „Undergrund” w Paśmiechach.

Administracja publiczna. Obsługę mieszkańców miasta i gminy Kazimierza Wielka prowadzi: Urząd Miasta i Gminy, Starostwo Powiatowe, Powiatowy Urząd Pracy, Urząd Skarbowy, Sąd Rejonowy w Busku-Zdroju Wydział w Kazimierzy Wielkiej, KRUS, ZUS.

Za bezpieczeństwo i porządek publiczny odpowiada: Komenda Powiatowa Policji i Prokuratura Rejonowa w Pińczowie Ośrodek Zamiejscowy Kazimierza Wielka.

Ochronę przeciwpożarową zapewnia Powiatowa Państwowa Straż Pożarna w Kazimierzy Wielkiej oraz Jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej w sołectwach: Łękawa, Cudzynowice, Dalechowice, Gabułów, Gorzków, Kamińczyce, Podolany, Zagórzyce, Zięblice, Chruszczyna Wielka, Donatkowice, Góry Sieradzkie, Gunów Kolonia, Gunów Wilków, Kamyszów, Krzyszkowice, Słonowice, Wojsławice.

Infrastruktura ekonomiczna. Spośród 16 210 osób zamieszkujących gminę w 2018 r., pracujących na terenie gminy Kazimierza Wielka, było jedynie 2023 osoby, co stanowi tylko 12,48 % ogółu mieszkańców gminy. Zatrudnienie na terenie Kazimierzy Wielkiej, w stosunku do lat poprzednich, systematycznie wzrasta. Zestawienie nie uwzględnia małych pomiotów o liczbie zatrudnionych do 9 osób oraz zatrudnienia w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie.

Na terenie gminy bezrobocie systematycznie maleje. W 2018 r. bezrobotnych było 674 osób, co stanowi 4,16 % ogółu mieszkańców gminy). Dane dotyczą bezrobotnych zarejestrowanych na terenie gminy, poszukujących zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej. Nie obejmują ukrytego bezrobocia agrarnego, często występującego w rolnictwie.

W granicach administracyjnych miasta Kazimierza Wielka, stwierdzono 202 podmioty gospodarcze. Najwięcej, na terenie miasta jest obiektów prowadzących różnorodną działalność handlową (98 obiektów), handlowo-usługową, (około 53). Działalnością produkcyjną, magazynową, składową; naprawą pojazdów mechanicznych; prowadzeniem stacje paliw, myjni samochodowych, zajmuje się 40 obiektów. Produkcją artykułów żywnościowych, zajmują się 4 obiekty.

W granicach 42 sołectw gminy Kazimierza Wielka, stwierdzono 100 podmiotów gospodarczych. Najliczniejszą grupę stanowią sklepy i składy towarów z różnym asortymentem (26 obiektów), kolejną grupą są obiekty zajmujące się mechaniką pojazdową (9 obiektów), i obsługą komunikacji. Z branżą budowlaną związane są 3 obiekty. Żywność produkują 3 obiekty, działa 7 obiektów produkcji z drewna oraz pojedyncze firmy z innych działów gospodarki. Na terenie gminy znajduje się 10 nieczynnych obiektów po zaniechanej działalności gospodarczej.

Komunikacja. Kazimierza Wielka, położona jest na węźle dróg wojewódzkich: Nr 768 Jędrzejów – Kazimierza Wielka – Koszyce – Brzesko i Nr 776 Kraków – Kazimierza Wielka – Busko Zdrój. Za pośrednictwem tych dróg, Kazimierza Wielka uzyskuje połączenie z największymi aglomeracjami miejskimi Krakowa, Górnego Śląska oraz Kielc.

Połączenia z sąsiednimi ośrodkami powiatowymi odbywają się następującymi drogami:

- wojewódzką Nr 776 z Proszowicami (woj. małopolskie) i Buskiem Zdrój,
- wojewódzką Nr 768 z Jędrzejowem i Pińczowem,
- wojewódzkimi Nr 768 i 783 z Miechowem.

Połączenia z sąsiednimi ośrodkami gminnymi i obszarami tych gmin odbywają się poniższymi drogami wojewódzkimi i powiatowymi:

- Nr 776 łącząca Kazimierz Wielką z Czarnocinem i Proszowicami (woj. małopolskie), i Pałecznicą (woj. małopolskie) poprzez drogę Nr 15822 Kamieńczyce – Kadzice,
- Nr 768 stanowiąca powiązanie miasta ze Skalbmierzem, Koszycami (woj. małopolskie) i alternatywne z Bejskami,
- Nr 0546 T Jakuszowice – Bejsce – Rogów, stanowiąca najkrótsze połączenie z Bejskami,
- Nr 0530 T Kazimierza Wielka – Wielgus – Kościelec jako alternatywne powiązanie z Proszowicami.

Obecnie trwają prace przy realizacji północno-wschodniej obwodnicy miasta Kazimierza. Zakończenie prac przewidywane jest na jesień 2021 r. W następnym etapie będzie realizowana południowo – wschodnia obwodnica miasta. Docelowo, obwodnica przejmie ruch tranzytowy z dróg wojewódzkich Nr 768 i Nr 776.

Obsługę komunikacyjną na terenie miasta prowadzą stacje paliw, okręgowe stacje kontroli pojazdów, warsztaty samochodowe, myjnie samochodowe.

Gospodarka wodna. Teren gminy, zaopatrywany jest w wodę pitną z ujęć wody podziemnej: „Płużki”, „Mękarzowice”, „Pałecznicza” oraz z ujęć wody powierzchniowej „Nida 2000” i „Opatkowice”, położonych poza granicami gminy Kazimierza Wielka. Wyjątkiem jest lokalne ujęcie wody podziemnej „Łękawa”, zlokalizowane na terenie gminy Kazimierza Wielka. Na koniec 2018 r., sieć wodociągowa obejmowała 70,2 % ogółu ludności gminy Kazimierza Wielka. Rejony obsługi:

- „Płużki” obsługują: miasto Kazimierza Wielka i sołectwa: Cudzynowice, Donosy, Głuchów, Gunów-Wilków, Hołdowiec, Kamieńczyce, Kamyszów, Odonów, Słonowice, Skorczów, Stradlice, Wojciechów i część Podolan (Osiedle PGR);
- „Mękarzowice” obsługują: Broniszów, Gabułów, Jakuszowice, Kazimierza Mała, Zagórzycy i Zięblice, oraz kilka nieruchomości w sołectwie Wymysłów; przewiduje się dołączenie wsi Cło i Wymysłów;
- „Pałecznicza” obsługuje: Gunów-Kolonię;
- „Nida 2000” obsługuje: Gorzków, Donatkowice, Krzyszkowice, Łyczaków, Plechówka, Plechów, Wojsławice, Zysławice oraz niewielkie części sołectw: Chruszczyna Wielka i Wielgus; na etapie projektów są sieci w sołectwach: Chruszczyna Wielka, Dalechowice, Nagórzanki, Wielgus; przewiduje się dołączenie pozostałych niezwodociągowanych miejscowości z terenu gminy;
- „Opatkowice” obsługuje: Lekszyce, Marcinkowice i część sołectwa Sieradzice, docelowo przewiduje się włączenie tych miejscowości do sieci „Nida 2000”;
- „Łękawa” obsługuje trzy bloki mieszkalne w miejscowości Łękawa (dawny PGR).

Gospodarka ściekowa. Na terenie gminy funkcjonują trzy oczyszczalnie ścieków: zbiorcza oczyszczalnia ścieków komunalnych zlokalizowana w granicach miasta Kazimierza Wielka oraz

lokalne oczyszczalnie ścieków w Łękawie i Podolanach, obsługujące tylko osiedla dawnych PGR. Na koniec 2018 r., z sieci kanalizacyjnej korzystało 51,9 % ogółu ludności gminy Kazimierza Wielka, na terenie gminy znajdowało się 1 911 zbiorników bezodpływowych na ścieki oraz 56 przydomowych oczyszczalni ścieków.

Do zbiorczej oczyszczalni w Kazimierzy Wielkiej kierowane są ścieki z terenu objętego granicami aglomeracji Kazimierza Wielka, obejmującej część terenów gmin Kazimierza Wielka i Skalbmierz. Z terenu gminy Kazimierza Wielka oczyszczalnia obsługuje miasto oraz tereny sołectw: Cudzynowice, Donosy, Hołdowiec, Jakuszowice, Kamyszów, Kazmierzę Małą, Odonów, Słonowice, Stradlice i Wojciechów.

Kanalizacja deszczowa. Na terenie miasta Kazimierza Wielka, aktualnie nie ma zbiorczego systemu kanalizacji deszczowej. Lokalne kanały deszczowe występują na odcinkach niektórych ulic w granicach miasta. Docelowo, ścieki deszczowe, odprowadzane z zabudowanej części miasta i z terenu uzdrowiska, należy odprowadzić do sieci kanalizacji deszczowej.

Na terenach sołectw nie ma kanalizacji deszczowej, nie planuje się budowy systemu kanalizacji deszczowej na terenach wsi.

Ciepłownictwo. Na terenie miasta działają lokalne kotłownie, obsługujące zabudowę w centrum miasta. Kotłownie zlokalizowane są przy ul. Partyzantów 5 (zapewnia centralne ogrzewanie), i ul. Partyzantów 34a (zapewnia centralne ogrzewanie i ciepłą wodę). Pozostałe obiekty usługowe i mieszkalne, zlokalizowane zarówno w granicach miasta, jak i granicach sołectw gminy Kazimierza Wielka, zaopatrywane są w ciepło w oparciu o indywidualne źródła ciepła.

Na terenie szkoły w Cudzynowicach, znajduje się kotłownia, dla której źródłem ciepła jest woda pochodząca z odwiertu „Cudzynowice GT-1”. Na terenie miasta, przy ul. T. Kościuszki, planowana jest budowa kolejnej ciepłowni, dla której źródłem ciepła będzie woda pochodząca z odwiertu „Cudzynowice GT-1”.

Gospodarka odpadami stałymi. Gmina nie ma składowiska odpadów na swoim terenie i odpady wywozi na wysypisko w Sielcu Biskupim w gminie Skalbmierz.

Na terenie miasta, przy ul. Budzyńskiej, funkcjonuje linia do segregacji zmieszanych odpadów, gdzie odzyskiwane są surowce wtórne, a pozostałe odpady są wywożone na składowisko w Sielcu Biskupim oraz punkt zbiórki odpadów niebezpiecznych.

Na terenie gminy, w miejscowości Broniszów, znajduje się teren, na którym gmina planuje utworzenie kolejnego punktu segregacji odpadów, zbierania odpadów oraz ich przeładunku.

Gazyfikacja. Przez północną część gminy, tranzytem, przebiega fragment gazociągu wysokiego ciśnienia DN 1000 MOP 8,4 MPa, pozwalająca na przesył gazu od wschodniej granicy Kraju w kierunku Górnego Śląska i dalej na Dolny Śląsk. Gmina Kazimierza nie korzysta z gazu przesyłanego tą linią. Na terenie gminy nie ma sieci gazu przewodowego.

Elektroenergetyka. Teren miasta i gminy zaopatrywany jest w energię elektryczną, za pośrednictwem linii średniego napięcia 15 kV (wyprowadzonych ze stacji GPZ 110/15 kV w Kazimierzy Wielkiej, zasilanej z napowietrznej linii 110 kV, relacji Pińczów – Proszowice).

GPZ Kazimierza Wielka, linie 15 kV i linie niskiego napięcia 0,4 kV, zlokalizowane na terenie miasta i na większości obszaru gminy, obsługiwane są przez PGE Dystrybucja S.A. Oddział Skarżysko – Kamienna. Zachodnia część gminy, na przygranicznych obszarach na terenie miejscowości Gunów – Kolonia, Gunów – Wilków, Boronice, Sieradzice, Marcinkowice i Lekszyce, obsługiwana jest przez TAURON Dystrybucja S.A. Oddział w Krakowie, posiadająca na tym terenie 4 stacje transformatorowe napowietrzne SN/nn.

Nowym elementem z zakresu infrastruktury elektroenergetycznej jest projektowanych w granicach obszaru objętego zmianą Nr 1 studium Główny Punkt Odbiorczy (GPO) wraz infrastrukturą towarzyszącą mający umożliwić wprowadzenie do sieci energii elektrycznej wyprodukowanej w ramach elektrowni wiatrowych planowanych na terenie gminy Bejsce.

Energetyka odnawialna. Na terenie miasta i gminy Kazimierza Wielka funkcjonują obiekty pozyskujące energię ze źródeł odnawialnych. Zaliczamy do nich: panele fotowoltaiczne i pompy ciepła zlokalizowane na niektórych posesjach prywatnych i obiektach użyteczności publicznej, dwie turbiny wiatrowe w miejscowości Wymysłów oraz ujęcie wód termalnych w Cudzynowicach, wykorzystujące pobraną wodę do celów grzewczych w Zespole Szkół Rolniczych.

Na terenie Cudzynowic (obok istniejącego otworu „Cudzynowice GT-1”) oraz w Wymysłowie (na terenie farmy wiatrowej) studium wskazuje istniejące obiekty **OZE**, stanowiące miejsce lokalizacji urządzeń wytwarzających energię ze źródeł odnawialnych o mocy przekraczającej 100 Kw. Wskazuje się strefę ochronną związaną z ograniczeniami w zabudowie oraz gospodarowaniu i użytkowaniu terenu (OZE Cudzynowice) oraz strefę oddziaływania turbin wiatrowych (OZE Wymysłów).

W najbliższym czasie, w granicach gminy, zostaną zrealizowane kolejne inwestycje, opierające się na odnawialnych źródłach energii.

Element związany z energetyką odnawialną stanowi również projektowany w granicach obszaru objętego zmianą Nr 1 studium Główny Punkt Odbiorczy (GPO) wraz infrastrukturą towarzyszącą mający umożliwić wprowadzenie do sieci energii elektrycznej wyprodukowanej w ramach elektrowni wiatrowych planowanych na terenie gminy Bejsce.

Telekomunikacja. Teren miasta i gminy obsługiwany jest przez: sieć telefonii przewodowej; sieć szerokopasmową (światłowodową) usług teleinformatycznych; stacje telekomunikacyjne nadawczo - odbiorcze telefonii komórkowej (6 obiektów na terenie miasta, 2 na terenie gminy).

Cmentarze. W granicach gminy zlokalizowane są cmentarze: przy ul. Henryka Sienkiewicza w Kazimierzy Wielkiej; przy ul. Topolskiej w Cudzynowicach; w Gorzkowie i w Kazimierzy Małej.

Potrzeby i możliwości rozwoju gminy w kontekście sporządzanej zmiany studium.

Na podstawie wykonanych analiz ekonomicznych, środowiskowych, społecznych, prognozy demograficznej, możliwości finansowych gminy w zakresie realizacji zadań własnych, zawartych w tekście studium oraz uszczegółowionych w opracowanym „Bilansie terenów przeznaczonych pod zabudowę”, **sformułowano maksymalne zapotrzebowanie na nową zabudowę na terenie gminy.**

W celu ustalenia zapotrzebowania na nowe tereny budowlane, w powyższych analizach uwzględniono ruch budowlany na terenie miasta i gminy oraz liczbę wniosków wniesionych do studium w trakcie procedury planistycznej, odzwierciedlających zapotrzebowanie społeczne.

Oceniono możliwość lokalizacji nowej zabudowy (chłonność obszarów) w obszarach o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostek osadniczych i obszarach przeznaczonych w planach miejscowych pod zabudowę, w zestawieniu z maksymalnym zapotrzebowaniem gminy na nową zabudowę o różnych funkcjach.

Z dokonanej analizy i bilansu terenów wynika, że występują potrzeby inwestycyjne związane z wyznaczeniem nowych terenów pod zabudowę, które powinny być zlokalizowane na terenach o wykształconej strukturze funkcjonalno – przestrzennej w ciągach istniejących układów komunikacyjnych (dróg publicznych), wyposażonych w infrastrukturę techniczną.

- Maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na nową zabudowę mieszkaniową przewiduje się w wielkości ok. 69 000,0 m² powierzchni użytkowej zabudowy, przy założeniu prognozowanej sytuacji demograficznej gminy, na okres 30 lat z 30 % zapasem ok. 89 700,0 m² powierzchni użytkowej zabudowy (łącznie dla terenu miasta i sołectw).
- Zapotrzebowanie terenów na nową zabudowę mieszkaniową - ok. 244,40 ha (tj. 748 mieszkań x 0,30 ha średnia pow. działki = 244,40 ha powierzchnia terenów).
- Zapotrzebowanie na tereny związane z innymi funkcjami niż mieszkaniowa - 48,88 ha (244,40 ha + 20 % = 48,88 ha).
- Łączne zapotrzebowanie terenów na nową zabudowę wynosi: 293,28 ha.

Studium przewiduje nowe tereny pod zabudowę z podziałem na poszczególne rodzaje/funkcje zabudowy na terenie miasta i gminy Kazimierza Wielka:

- zabudowa mieszkaniowa wielofunkcyjna (zagrodowa i/lub mieszkaniowa jednorodzinna) – ok. 61,90 ha,
- zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna i/lub pensjonatowo - wypoczynkowa – ok. 18,45 ha,
- zabudowa usługowa – ok. 1,14 ha,
- zabudowa związana z działalnością gospodarczej – ok. 11,0 ha.

W studium przewidziano nowe tereny pod zabudowę o łącznej powierzchni – ok. 92,49 ha, w tym: pod zabudowę mieszkaniową ok. 80,35 ha; zabudowę pozostałą, towarzyszącą funkcji mieszkaniowej ok. 12,14 ha.

Rezerwa terenu dla kolejnych edycji studium lub zmian wynosi ok. 59,59 ha, w tym dla:

- zabudowy mieszkaniowej wielofunkcyjnej (zagrodowej i/lub mieszkaniowej jednorodzinnej) ok. 54,53 ha (134,88 ha – 80,35 ha),

– pozostałych funkcji ok. 5,06 ha (17,20 ha – 12,14 ha).

W studium nie wyznaczono nowych obszarów do zabudowy, które wymagałyby znaczących inwestycji ze strony samorządu gminy w zakresie inwestycji drogowych i infrastruktury technicznej. Wyznaczone w studium, nowe tereny budowlane planowane do zainwestowania na terenie miasta i na terenie poszczególnych sołectw, w większości stanowią uzupełnienie już istniejącej zabudowy i znajdują się przy istniejących drogach oraz posiadają dostęp do infrastruktury technicznej.

W związku z kontynuacją rozwoju gminy, brak jest możliwości rezygnacji ze wskazanych w studium terenów potencjalnej zabudowy, przy założeniu, że rozwój gminy w zakresie realizacji inwestycji będzie utrzymywał dotychczasowe tempo. Niepewność procesów inwestycyjnych nie daje gwarancji, że wskazane tereny do rozwoju zabudowy w studium są i będą wystarczające dla potrzeb rozwoju miasta i gminy Kazimierza Wielka.

Korekta w zagospodarowaniu terenów wprowadzone w ramach zmiany Nr 1 studium z uwagi na istniejące zagospodarowanie obszaru obejmujące tereny gruntów rolnych (klas I-III) i drogę wewnętrzną oraz kwalifikację projektowanego przeznaczenia terenu – infrastruktura techniczna, nie ma wpływu na dotychczasowe ustalenia zawarte w bazowej edycji studium odnoszące się zapotrzebowania na nową zabudowę oraz bilansu terenów.

Głównym celem rozwoju miasta i gminy Kazimierza Wielka, jest: osiągnięcie wszechstronnego, zrównoważonego i stabilnego rozwoju, zaspokajającego bieżące potrzeby mieszkańców, tworzącego warunki wzrostu poziomu życia mieszkańców i przyszłych pokoleń, przy zachowaniu wartości środowiska naturalnego i kulturowego gminy, stanowiącego bazę dla rozwoju gminy jako ośrodka lecznictwa uzdrowiskowego, rekreacji i wypoczynku dla mieszkańców gminy, powiatu i kraju oraz bazę dla produkcji ekologicznej żywności dla mieszkańców regionu i kraju.

Kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy Kazimierza Wielka

W granicach gminy Kazimierza Wielka, studium, wyodrębnia **obszary funkcjonalne**, różniące się funkcją, charakterem i zainwestowaniem.

Strefa I – lecznictwa uzdrowiskowego – obejmuje Obszar Ochrony Uzdrowiskowej Kazimierza Wielka, w granicach miasta Kazimierza Wielka oraz sołectw: Cudzynowice, Słonowice, Donosy. Strefa wskazana jest do rozwoju lecznictwa uzdrowiskowego w granicach strefy „A” oraz do powstania komplementarnej obsługi przyszłego uzdrowiska Kazimierza Wielka, w tym rozwoju turystyki pobytowej i wypoczynkowej. Gospodarczy rozwój strefy, w zakresie funkcji niezwiązanych z obsługą przyszłego uzdrowiska, podlega ograniczeniom lokalizacyjnym, obowiązującym w poszczególnych strefach ochrony uzdrowiskowej „A”, „B” i „C”, niezbędnym dla zachowania walorów uzdrowiskowych tego terenu.

Strefa II – urbanizującego się obszaru wielofunkcyjnego rozwoju, została podzielona na:

- **Strefa II a** – obejmuje tereny sołectw: Odonów, Wojciechów, Kazimierz Małą, Jakuszowice, odznaczające się bliskim położeniem w stosunku do miasta oraz większym nasyceniem aktywności gospodarczej i usług ogólnie dostępnych; strefa przewidywana jest do dalszego powstawania nowych pozarolniczych miejsc pracy, rozwoju mieszkalnictwa, usług i działalności gospodarczej oraz do kontynuowania produkcji rolniczej.
- **Strefa II b** – obejmuje tereny sołectw Kamyszów, Hołdowiec, Gabułów i Cło odznaczające się relatywnie słabszymi warunkami rozwoju rolnictwa, ze względu na przewagę gleb w IV klasie bonitacyjnej. Strefa predysponowana do rozwoju pozarolniczych funkcji gospodarczych, do dalszego intensyfikowania produkcji rolniczej, do rozwoju zabudowy wielofunkcyjnej, w tym do powstawania gospodarstw agroturystycznych.
- **Strefa II c** – obejmuje tereny sołectw Kamieńczyce i Wielgus, stanowiące lokalne centra rozwoju w południowo-zachodniej i południowej części gminy, odznaczające się większym nasyceniem usług i działalności gospodarczej, przewidywane do rozwoju wielofunkcyjnego, w tym powstawania nowych pozarolniczych miejsc pracy, oraz do dalszego intensyfikowania produkcji rolniczej i powstawania zabudowy wielofunkcyjnej.

Strefa III – osadniczo-rolna – obejmuje pozostałe sołectwa gminy, odznaczające się wybitnymi warunkami dla rozwoju i intensyfikacji produkcji rolniczej i rozwoju przetwórstwa rolno-spożywczego, z dopuszczeniem pozarolniczych działalności gospodarczych oraz rozwoju zabudowy wielofunkcyjnej, w tym do powstawania gospodarstw agroturystycznych.

Kierunki ochrony i kształtowania środowiska przyrodniczego, wskazują na konieczność racjonalnego kształtowania środowiska i gospodarowanie zasobami środowiska zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju.

W granicach gminy **nie ma ustanowionych prawnych form ochrony przyrody**. W granicach gminy należy respektować ochronę gatunkową roślin, zwierząt i grzybów, podlegających ochronie z mocy art. 6 ust. 1 pkt 10 ustawy o ochronie przyrody. Z terenem gminy Kazimierza Wielka, graniczy fragment Koszycko – Opatowieckiego Obszaru Chronionego Krajobrazu oraz fragment Koszyckiego Obszaru Chronionego Krajobrazu.

Najwyższą wartość przyrodniczą w granicach gminy, posiada dolina rzeki Nidzicy, stanowiąca **główny ciąg ekologiczny** gminy oraz doliny rzek Małoszówki, Jawornika i Łękawy, stanowiące **wspomagające ciągi ekologiczne**, zapewniające możliwość swobodnej migracji gatunków w granicach dolin rzek.

Studium obejmuje ochroną, **zasoby wód powierzchniowych**, niezbędnych każdemu organizmowi. Występujące w granicach gminy wody powierzchniowe nie stanowią bazy zaopatrzenia w wodę pitną, ale stanowią zasób wód możliwych do zagospodarowania dla potrzeb obecnych i przyszłych pokoleń mieszkańców.

W granicach gminy zlokalizowane są **zbiorniki małej retencji wód** powierzchniowych, „Kazimierza Wielka” i „Donosy – Słonowice”, zbiornik wodny – staw w Kazimierzy Małej oraz inne niewielkie stawy/oczka wodne. Zbiorniki wodne należy zachować i chronić przed zanieczyszczeniem, ponieważ pełnią funkcje retencyjne, gospodarcze, przyrodnicze, krajobrazowe oraz stanowią dopełnienie funkcji uzdrowiskowo – turystycznej regionu. Studium dopuszcza lokalizację potencjalnych nowych zbiorników małej retencji wodnej, stawów hodowlanych, oczek wodnych o charakterze rekreacyjno-wypoczynkowym.

Niewielka część terenu gminy, w przygranicznej części sołectwa Podolany, znajduje się w **obszarze szczególnego zagrożenia powodzią**, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi Q 1 % (raz na 100 lat). Pozostały teren zlewni rzeki Nidzicy, jest zagrożony zalaniem wodą o prawdopodobieństwie Q1% (raz na 100 lat), jednak **niestanowiącym** z mocy Prawa wodnego obszarów szczególnego zagrożenia powodzią.

Teren gminy Kazimierza Wielka, **pozbawiony jest użytkowych poziomów wodonośnych zwykłych wód podziemnych**. Na terenie gminy nie występują Główne Zbiorniki Wód Podziemnych, przydane dla zaopatrzenia w wodę dla celów konsumpcyjnych i bytowych. Woda dla celów bytowych, transportowana jest na teren gminy z ujęć wód położonych poza granicami gminy. Na terenie gminy, funkcjonuje jedynie jedno lokalne ujęcie wód podziemnych oraz wykonane są indywidualne studnie narażone na braki wody. Obecnie centralno – południowa część gminy pozbawiona jest dostępu do sieci wodociągowej. Na terenie gminy nie występują strefy ochronne ujęć wód.

Na terenie Niecki Miechowskiej, w utworach geologicznych, znajduje się **późnokredowy poziom wodonośny** perspektywiczny pod względem **pozyskiwania wód geotermalnych**. Wody poziomu cenomańskiego nawiercono w miejscowości Cudzynowice. **Zasoby statyczne wód termalnych**, są w chwili obecnej **niemożliwe do określenia**. Wynika to z braku informacji o poziomym rozprzestrzenieniu struktur a także brakiem informacji z innych wierceń.

Woda pobierana z ujęcia „Cudzynowice GT-1”, stanowi wodę termalną, 1,5% wodę mineralną typu chlorkowo – siarczanowo – sodowego, siarczkowej i jodkowej. Zasoby eksploatacyjne otworu ustalono na $Q = 82 \text{ m}^3/\text{h}$ i $Q = 1968 \text{ m}^3/\text{d}$. Woda posiada właściwości lecznicze, potwierdzone decyzją Nr HU-2/WL/2016 Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego Państwowego Zakładu Higieny w Warszawie z dnia 19 września 2016 r.

Poziom wód cenomanu, jest bardzo dobrze chroniony przed przenikaniem zanieczyszczeń z powierzchni terenu. Ochronę zapewnia naturalna warstwa, nieprzepuszczalnych margli i iłów, zalegających nad wodami. Studium nie planuje wyznaczenia terenu ochrony pośredniej ujęcia. Zabezpieczenie będzie realizowane poprzez teren ochrony bezpośredniej ujęcia, ogrodzonej, na planie kwadratu o boku 10,0 m.

Kolejny otwór, „**Cudzynowice GT-2**”, prowadzący do poziomu wodonośnego cenomanu, wybudowano na terenie miasta Kazimierza Wielka. Jest to otwór chłonny służący do ponownego zatłaczania wykorzystanych wód termalnych. Wykonano również rurociąg tłoczny, łączący otwory „Cudzynowice GT-1” i „Cudzynowice GT-2”.

Planowane jest również wykonanie kolejnych otworów: Odonów GT-1” (na terenie sołectwa Łyczaków) i Kazimierza Wielka GT-1” (na terenie sołectwa Słonowice).

Kierunki ochrony i kształtowania środowiska kulturowego i krajobrazu. Na terenie gminy zlokalizowanych jest szereg obiektów zabytkowych, stanowiących dorobek poprzednich pokoleń i świadectwo minionych epok, których zachowanie leży w interesie społecznym, ze względu na posiadaną wartość historyczną, artystyczną lub naukową. Studium kontynuuje ochronę wszystkich zabytków nieruchomych, zabytków ruchomych oraz zabytków archeologicznych.

Spośród występujących obiektów zabytkowych, szczególnie cenne i unikatowe są zespoły kościołów parafialnych w Cudzynowicach (p.w. Wszystkich Świętych) i w Gorzkowie (p.w. św. Małgorzaty), obejmujące drewniane kościoły i dzwonnice, kościół p.w. Podwyższenia Krzyża Świętego w Kazimierzy Wielkiej oraz pozostałości zespołów dworskich.

Szczególnie cenne, spośród występujących zabytków archeologicznych, jest Osada obronna z okresu neolitu i cmentarzysko w Słonowicach (po zmianie granic zlokalizowane na terenie miasta Kazimierza Wielka), będące unikatowym w skali Europy obiektem o charakterze kultowo-grobowym. Cenne są również liczne Kopce pradziejowe (kurhany) i Osada Książęca w Jakuszowicach.

Gminna Ewidencja Zabytków, opracowana i przyjęta, Zarządzeniem Nr 120/2019 Burmistrza Miasta i Gminy Kazimierza Wielka z dnia 18 lipca 2019 r., stanowiła podstawę do sporządzania „Programu opieki nad zabytkami gminy Kazimierza Wielka. 2021-2024”, przyjętego Uchwałą Nr XXXIX/313/2021 Rady Miejskiej w Kazimierzy Wielkiej z dnia 12 marca 2021 r.

Zabytki należy racjonalnie udostępniać oraz objąć sukcesywną renowacją, rewitalizacją, przy pełnym wykorzystaniu dostępnych instrumentów prawnych i finansowych, przewidzianych w obowiązujących przepisach prawnych i programach ochrony zabytków.

Podstawowe znaczenie dla kształtowania i ochrony krajobrazu określa ustawa z dnia 24 kwietnia 2015 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze wzmocnieniem narzędzi ochrony krajobrazu. Ustawa ta, do ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym wprowadza pojęcia krajobrazu i krajobrazu priorytetowego. Dla terenu województwa świętokrzyskiego dotychczas nie został opracowany audyt krajobrazowy, w związku z tym w studium nie określa się zasad ochrony i kształtowania krajobrazu wynikających z takiego audytu. W przyszłości, po sporządzeniu przez Zarząd Województwa audytu krajobrazowego, gmina powinna uwzględnić przy kształtowaniu krajobrazu, rekomendacje i wnioski zawarte w tym dokumencie.

Podstawowymi kierunkami ochrony krajobrazu na terenie gminy Kazimierza Wielka są:
ograniczanie wysokości nowych obiektów oraz określanie ich lokalizacji, gabarytów, kształtu dachów i kolorystyki, do wielkości określonych w niniejszym studium;
zachowania w niezmienionej formie krajobrazu w granicach Obszaru Ochrony Uzdrawiskowej Kazimierza Wielka oraz szczególna dbałość o estetykę terenów w granicach obszaru.
zahamowanie oddrzewiania krajobrazu oraz ochrona skupisk roślinności o różnych funkcjach;

zachowanie w obrębie terenów rolnych elementów różnicujących krajobraz np.: zadrzewień, oczek wodnych, skarp, wąwozów;
tworzenie i ochrona w większych miejscowościach systemu terenów zielonych;
przeciwdziałanie nieuzasadnionemu zajmowaniu terenów otwartych pod zabudowę.

Kierunki rozwoju rolnictwa. Rolnictwo jest dominującą funkcją gminy. Głównym kierunkiem zagospodarowania rolnej przestrzeni produkcyjnej będzie doskonalenie i intensyfikacja produkcji rolniczej, z równoczesnym respektowaniem zasad ekorozwoju i ochrony najcenniejszych zasobów gleb z klas bonitacyjnych I – IIIb, predysponowanych do produkcji rolniczej w większych obszarowo gospodarstwach. Obszary te, powinny zostać wyłączone z zabudowy nierolniczej, a także drobnotowarowej zabudowy zagrodowej nie wykazującej tendencji rozwojowej.

Rozwój rolnictwa, wymaga, wprowadzenia na obszary zabudowy zagrodowej rozwoju wielofunkcyjnego, a szczególnie drobnych funkcji gospodarczych o charakterze nierolniczym, które wspomagałyby budżet rodzin wiejskich i umożliwiały zwiększenie miejsc pracy poza rolnictwem. Rozwój wielofunkcyjny powinien być koncentrowany wokół miasta Kazimierza Wielka oraz w północnej części gminy charakteryzującej się nieco słabszymi warunkami glebowymi.

Występujące w granicach terenów rolnych, urządzenia melioracji wodnych podlegają ochronie.

Zasadą lokalizacji ekstensywnych elementów zabudowy produkcyjnej, takich jak: siedliska drobnotowarowych gospodarstw indywidualnych, zabudowy zagrodowej z usługami lub przetwórstwem rolno-spożywczym, będzie koncentracja tych elementów na obszarach przewidywanych w studium pod zabudowę wielofunkcyjną. Obszary te skupiałyby jednocześnie wiejską działalność gospodarczą (o charakterze nieuciążliwym), usługi publiczne oraz towarzyszącą im zabudowę mieszkaniową. Rozwojowe funkcje rolnicze, jak gospodarstwa wysokotowarowe, agroturystyczne oraz gospodarstwa podejmujące usługi lub przetwórstwo rolnicze wymagające izolacji przestrzennej, mogłyby być lokalizowane poza obszarami koncentracji zabudowy wielofunkcyjnej, wśród własnych rozłogów na terenach nie posiadających ograniczeń funkcjonalnych i prawnych. Zabudowa zagrodowa, związana z prowadzeniem gospodarstwa rolno-hodowlanego, może być lokalizowana poza terenami wyznaczonymi w niniejszym studium pod zabudowę wielofunkcyjną, pod warunkiem posiadania gospodarstwa rolnego, którego powierzchnia przekracza średnią powierzchnię gospodarstwa rolnego w gminie. Do rozwojowych funkcji studium zalicza również gospodarstwa rybne, istniejące i planowane.

Zgodnie ze wskazaniem kierunkowym określonym w ramach obszaru objętego zmianą Nr 1 studium również projektowany Główny Punkt Odbiorczy (GPO) usytuowany został w granicach gruntów rolnych klasy I-III. Za dopuszczeniem przedmiotowej inwestycji w ramach gruntów rolnych podlegających ochronie przemawia kwalifikacja infrastrukturalna przedmiotowego przedsięwzięcia oraz lokalizacja napowietrznej linii elektroenergetycznej 110 kV umożliwiająca wpięcie i funkcjonowanie projektowanej struktury w ramach systemu elektroenergetycznego.

Ważnym instrumentem osiągnięcia celów przestrzennych w rolnictwie i jego otoczeniu będzie aktywna polityka samorządu w zakresie **gospodarki gruntami**. Podstawą tej polityki będą zasoby gruntów komunalnych, które powinny być sukcesywnie tworzone w atrakcyjnych miejscach w zasięgu zbiorczych systemów infrastruktury technicznej i komunikacyjnej. Oferta obszarów powinna obejmować także niezagospodarowane tereny dawnych baz usług rolniczych, grunty przekazywane gminie w zarząd lub użytkowanie.

Zagospodarowanie gruntów w granicach sołectw Cudzynowice, Donosy i Słonowice oraz gruntów rolnych położonych w granicach miasta Kazimierza Wielka, ze względu na położenie w granicach Obszaru Ochrony Uzdrawiskowej Kazimierza Wielka, wymaga uwzględnienia ograniczeń lokalizacyjnych związanych z gospodarką rolniczą, wynikających z obowiązujących przepisów prawa w szczególności Ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz gminach uzdrowiskowych.

Żyzne, wykształcone z lessów gleby sprzyjają intensywnej produkcji rolniczej, jednak narażone są na silną erozję wodną. W celu zahamowania procesu degradacji gleb na stromych stokach, należy dążyć do zwiększenia udziału powierzchni zajętych przez roślinność darniową (np. murawy kserotermiczne) i wielogatunkowe zarośla krzewiaste, a w dalszej perspektywie, należy zadbać o odnowienie formacji leśnych.

Kierunki rozwoju leśnictwa. Ze względu na wysoką przydatność rolniczą gleb oraz mały areal terenów jednoznacznie predysponowanych do zalesienia, przewiduje się, że rozwój obszarowy funkcji leśnej będzie stanowił niewielki fragment terenu w sołectwie Gunów Wilków co nie spowoduje istotnych zmian w strukturze funkcjonalno-przestrzennej gminy, z uwagi na jego położenie, na obszarze predysponowanym do wystąpienia ruchów masowych.

Głównym kierunkiem rozwoju przestrzennego lasów będzie powszechna i ciągła ochrona istniejących zasobów leśnych, zmierzająca do ich utrzymania, a także sukcesywnego uzupełniania zasobów, zwłaszcza pod względem jakościowym. Większość lasów położonych w granicach gminy pełni funkcje glebochronne i wodochronne.

Ewentualne przeznaczenie fragmentów lasów na cele inwestycyjne może nastąpić tylko w szczególnie uzasadnionych przypadkach i po spełnieniu wymogów określonych w przepisach odrębnych, w zakresie ochrony gruntów rolnych i leśnych.

Z uwagi na mało korzystne warunki udostępniania lasów na cele turystyczne (niewielki areal, strome stoki) nie przewiduje się szerszego zagospodarowania tych obszarów na cele turystyczne.

Kierunki rozwoju mieszkalnictwa i usług. Na obszarze **miasta**, studium wskazuje:

- tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej z usługami podstawowymi,
- teren potencjalnej zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej lub/i pensjonatowo-wypoczynkowej, z usługami podstawowymi,
- tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z usługami podstawowymi,

- tereny zabudowy wielofunkcyjnej (zagrodowej lub/i mieszkaniowej jednorodzinnej), z usługami podstawowymi,
- tereny koncentracji zabudowy usługowej,
- teren potencjalnego centrum usługowego,
- tereny usług: oświaty, kultury, sportu, rekreacji i wypoczynku,
- teren usług lecznictwa uzdrowiskowego i ochrony zdrowia w strefie „A” ochrony uzdrowiskowej.

Na powyższych obszarach studium przewiduje:

- budowę nowych obiektów budowlanych na działkach nie zainwestowanych a przewidzianych pod zabudowę;
- rozbudowę, przebudowę, modernizację i uzupełnienie nowymi obiektami budowlanymi, na działkach zainwestowanych;
- wymianę istniejących obiektów, będących w złym stanie technicznym, co ma znaczący wpływ na poprawę wartości krajobrazowych oraz na porządkowanie zabudowy;
- uzupełnienie zabudową wolnych działek pomiędzy istniejącą zabudową (zabudowa plombowa i uzupełniająca);
- sukcesywne przenoszenie istniejącej zabudowy zrealizowanej na terenach o niekorzystnych warunkach fizjograficznych na nowe obszary wyznaczone w niniejszym studium.

Na obszarze **sołectw**, studium wskazuje:

- tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej z usługami podstawowymi,
- tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z usługami podstawowymi,
- teren potencjalnej zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej lub/i pensjonatowo-wypoczynkowej, z usługami podstawowymi,
- tereny zabudowy wielofunkcyjnej (zagrodowej lub/i mieszkaniowej jednorodzinnej), z usługami podstawowymi,
- tereny potencjalnego rozwoju zabudowy wielofunkcyjnej (zagrodowej lub/i mieszkaniowej jednorodzinnej), z usługami podstawowymi,
- teren potencjalnej zabudowy pensjonatowo - wypoczynkowej, z usługami podstawowymi,
- tereny zabudowy usługowej,
- tereny zabudowy usługowo - mieszkaniowej,
- tereny potencjalnego rozwoju zabudowy usługowej,
- tereny usług: oświaty, kultury, sportu, rekreacji i wypoczynku.

Na powyższych obszarach studium przewiduje:

- budowę nowych obiektów budowlanych na działkach nie zainwestowanych a przewidzianych pod zabudowę;
- rozbudowę istniejących siedlisk w głąb posiadanych działek;

- wymianę istniejących obiektów budowlanych, będących w złym stanie technicznym, co ma znaczący wpływ na poprawę wartości krajobrazowych;
- rozbudowę, przebudowę, modernizację i uzupełnienia nowymi obiektami budowlanymi istniejących siedlisk;
- uzupełnienie zabudową wolnych działek pomiędzy istniejącą zabudową (zabudowa uzupełniająca);
- sukcesywne przenoszenie istniejących siedlisk zrealizowanych na obszarze o niekorzystnych warunkach fizjograficznych na nowe obszary wyznaczone w niniejszym studium;
- kolejność inwestowania uzależnia się od istniejącego lub projektowanego uzbrojenia terenu.

Zabudowa usługowa wraz z częściami mieszkalnymi, na terenie ustanowionych stref „B” i „C” ochrony uzdrowiskowej, wymaga uwzględnienia ograniczeń lokalizacyjnych, określonych w ustawie z dnia 28 lipca 2005 r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych.

Część zabudowy rozproszonej, może stanowić podstawę do rozwoju funkcji rekreacyjnych/letniskowych, agroturystyki, wykorzystujących istniejące zabudowania.

Dalsza lokalizacja zabudowy na terenie poszczególnych sołectw powinna rozwijać się w pierwszej kolejności w obrębie istniejących zespołów osadniczych. Kolejność lokalizacji zabudowy powinna być uzależniona od stopnia uzbrojenia terenu/działek. Obszary istniejącej zabudowy i potencjalnego rozwoju osadnictwa, należy traktować jako obszary potencjalnego rozwoju usług podstawowych, nieuciążliwych, obsługujących tereny mieszkalnictwa.

Dla zapewnienia ładu przestrzennego, tak istotnego w gminie, której część stanowi Obszar Ochrony Uzdrowiskowej Kazimierza Wielka, studium zaleca stosowanie estetycznej formy architektonicznej dla wszystkich obiektów budownictwa. Studium zaleca wprowadzenie wymagań dotyczących architektury budynków odnoszących się zarówno do terenu miasta jak i terenów wsi, szczegółowo opisanych w tekście studium.

Studium, dla wszystkich terenów, wyznacza maksymalne wskaźniki powierzchni zabudowy. Najniższe wskaźniki powierzchni możliwej do zagospodarowania obowiązują na terenach działek położonych w granicach strefy „A” ochrony uzdrowiskowej, a najwyższe wskaźniki obowiązują na terenie zabudowy zagrodowej, poza strefami ochrony uzdrowiskowej.

Studium, dla wszystkich terenów, wyznacza minimalne powierzchnie biologicznie czynne. Najwyższe wskaźniki powierzchni biologicznie czynnej obowiązują w granicach strefy „A”, maleją w strefach „B” i „C”, a najniższe są wymagane dla terenów zabudowy mieszkaniowej położonej poza granicami stref ochrony uzdrowiskowej.

Na terenie miasta i sołectw gminy Kazimierza Wielka, studium **nie przewiduje lokalizacji obiektów usługowych o powierzchni sprzedaży przekraczającej 2 000 m².**

Kierunki rozwoju funkcji uzdrowiskowych. Nadanie centralnej części gminy, w granicach miasta Kazimierza Wielka oraz w granicach terenu sołectw Cudzynowice, Donosy i Słonowice, statusu Obszaru Ochrony Uzdrowiskowej Kazimierza Wielka, daje szansę na dynamiczny rozwój nowej zabudowy w zakresie **lecznictwa uzdrowiskowego**.

Studium, w granicach strefy „A” ochrony uzdrowiskowej, wskazuje **teren usług lecznictwa uzdrowiskowego i ochrony zdrowia w strefie „A” ochrony uzdrowiskowej**. Zasady zabudowy i zagospodarowania Obszaru Ochrony Uzdrowiskowej określa Ustawa z dnia 28 lipca 2005 r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych.

Minister Zdrowia, Decyzją Nr 84 z dnia 31 lipca 2018 r., potwierdził możliwość prowadzenia lecznictwa uzdrowiskowego na obszarze uznanym za obszar ochrony uzdrowiskowej Kazimierza Wielka; ustalił dla obszaru kierunki lecznicze: choroby reumatologiczne, osteoporoza, choroby kardiologiczne i nadciśnienie.

Prezes Rady Ministrów, Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 31 maja 2019 r., nadał miastu Kazimierza Wielka oraz sołectwom: Cudzynowice, Donosy i Słonowice w powiecie kazimierskim, w województwie świętokrzyskim, status Obszaru Ochrony Uzdrowiskowej Kazimierza Wielka.

Rada Miejska w Kazimierzy Wielkiej, Uchwałą Nr XIV/102/2019 z dnia 15 lipca 2019 r. uchwaliła Statut dla „Obszaru Ochrony Uzdrowiskowej Kazimierza Wielka”. Statut wydziela strefy „A”, „B” i „C” ochrony uzdrowiskowej, określa zasady zagospodarowania poszczególnych stref, wyznacza szczegółowy przebieg granicy poszczególnych stref, określa szczegółowe czynności zabronione w strefach, przyjmuje wskaźniki terenów zieleni oraz powierzchnię wydzielonych działek, w celu zapewnienia prawidłowej działalności lecznictwa uzdrowiskowego i zachowania walorów uzdrowiskowych.

Rada Miejska w Kazimierzy Wielkiej Uchwałą Nr XXX/225/2020 z dnia 17 czerwca 2020 r., uchwaliła „Miejscowy planu zagospodarowania przestrzennego obszaru strefy „A” ochrony uzdrowiskowej Kazimierza Wielka”.

Studium wskazuje minimalne powierzchnie biologicznie czynne oraz wskaźniki powierzchni zabudowy, określone odrębnie dla poszczególnych stref, bilansowane w obrębie poszczególnych stref ochrony uzdrowiskowej.

Kierunki rozwoju turystyki i rekreacji. Obecnie na terenie miasta jak i gminy funkcjonuje stosunkowo niewiele obiektów noclegowych, gastronomicznych i świadczących możliwość rozrywki i wypoczynku. Na terenie gminy jest stosunkowo niewiele znanych i rozpoznawalnych zabytków. Atrakcyjność gminy podnoszą malownicze łąki z ciekami i zbiornikami wodnymi, ciągi wzniesień z charakterystycznymi lessowymi wąwozami i niewielkie kompleksy leśne urozmaicające łagodne wyżynne krajobrazy rolnicze.

Na obszarze miasta i gminy studium wskazuje:

- teren rekreacji i wypoczynku – ogólnodostępny,
- teren ogródków działkowych,
- teren potencjalnej zabudowy pensjonatowo- wypoczynkowej z usługami podstawowymi.

Na terenie gminy istnieje możliwość rozwoju agroturystyki i rekreacji indywidualnej, prowadzonych na bazie istniejących siedlisk rolniczych, posiadających korzystne, położenie w pobliżu kompleksów leśnych, w oddaleniu od zwartej zabudowy wsi, w pobliżu istniejących rzek, cieków i zbiorników wodnych.

Obszar Ochrony Uzdrawiskowej Kazimierza Wielka będzie stanowił wiodącą funkcję rozwoju społeczno- gospodarczego gminy. Uzupełniający dla niej charakter będzie miała turystyka uzdrawiskowa. Na terenie gminy, istnieje też możliwość wskazania miejsc do biwakowania i wyznaczenia tras spacerowych, wzbogaconych o małą architekturę.

W niedługim czasie oferta sportowo-rekreacyjno-lecznicza miasta, powiększy się o całoroczne baseny termalne z leczniczą wodą, budowane obecnie na terenie przylegającym do pływalni „Wodny Raj” na terenie miasta oraz o ogólnodostępne tężnie solankowe, które zostaną wybudowane na terenie parku miejskiego w Kazimierzy Wielkiej.

Ciekawym obiektem turystycznym i jednocześnie komunikacyjnym, jest trawiaste lotnisko sportowe w Kazimierzy Małej, położone tuż obok stawu rekreacyjno-wędkarskiego, oferujące przeloty niewielkimi samolotami.

Obecnie najważniejszymi ograniczeniami dla pełnego rozwoju turystyki i wypoczynku w gminie, jest niepełna infrastruktura techniczna gminy i małe rozpropagowanie walorów uzdrawiskowych i krajobrazowych terenu tej typowo rolniczej gminy.

Kierunki rozwoju działalności gospodarczej i przemysłu. Na terenie gminy nie występują duże obiekty przemysłowe. Funkcjonują niewielkie firmy produkcyjne, nastawione głównie na specjalistyczną produkcję: sprzętu drogowego, materiałów budowlanych, mebli, farb, wyrobów tytoniowych, rolek i napinaczy. Liczne obiekty prowadzą działalność magazynową, sprzedaż hurtową oraz detaliczną.

Na obszarze **miasta**, studium wskazuje:

- tereny istniejącej działalności gospodarczej nieuciążliwej w zakresie produkcji, handlu, magazynów, składów itp. związanych z usługami, z wyłączeniem lokalizacji obiektów określonych w ustawie o lecznictwie uzdrawiskowym,
- tereny potencjalnej działalności gospodarczej nieuciążliwej w zakresie produkcji, handlu, magazynów, składów itp. związanych z usługami, z wyłączeniem lokalizacji obiektów określonych w ustawie o lecznictwie uzdrawiskowym.

Na obszarze **sołectw**, studium wskazuje:

- tereny istniejącej działalności gospodarczej nieuciążliwej w zakresie produkcji, handlu, magazynów, składów itp. związanych z usługami, z wyłączeniem lokalizacji obiektów określonych w ustawie o lecznictwie uzdrowiskowym,
- tereny istniejącej działalności gospodarczej w zakresie produkcji, handlu, magazynów, składów itp. związanych z usługami,
- teren potencjalnej działalności gospodarczej wyznaczony w m.p.z.p. w sołectwie Broniszów,
- tereny potencjalnej działalności gospodarczej w zakresie produkcji, handlu, magazynów, składów itp. związanych z usługami,
- tereny rozwoju przemysłu wydobywczego na udokumentowanych złożach: „Odonów”, „Odonów 1”, „Góry Sieradzkie”.

W granicach miasta Kazimierza Wielka i sołectw: Cudzynowice, Donosy i Słonowice, położonych w granicach Obszaru Ochrony Uzdrowiskowej Kazimierza Wielka, obowiązują ograniczenia lokalizacyjne obiektów wynikające z obowiązujących przepisów prawa, w szczególności ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz gminach uzdrowiskowych.

Dla terenów działalności gospodarczej, studium wyznacza obowiązujące wymogi przestrzenne dotyczące realizowanych budynków, ilość niezbędnej powierzchni biologicznie czynnej, maksymalne powierzchnie zabudowy.

Usługi rzemiosła nieuciążliwego mogą być lokalizowane na obszarach przeznaczonych pod rozwój osadnictwa oraz na nowych obszarach przeznaczonych pod tereny rozwoju przedsiębiorczości o charakterze wielofunkcyjnym. Studium dopuszcza lokalizację małych obiektów przetwórstwa rolniczego po uprzednim zbadaniu możliwości zapewnienia odpowiednich ilości wody dla celów produkcyjnych. Obiekty te, w zależności od wielkości produkcyjnych i stopnia uciążliwości dla otoczenia i środowiska, mogą być lokalizowane na obszarach wyznaczonych pod rozwój przedsiębiorczości lub na rozbudowanych w głąb działkach siedliskowych.

Obecnie, na terenie gminy eksploatowane są złoża:

- ropy naftowej „Pławowice” (ID złoża 4764), koncesja do 31.12.2037 r.; na terenie gminy znajdują się: część obszaru złoża, jeden czynny odwiert ropy naftowej, Centralny Ośrodek Zbioru Ropy Kopalni Ropy Naftowej Pławowice, rurociągi kopalniane oraz liczne zlikwidowane odwierty ropy naftowej; obowiązują strefy wolne od zabudowy od wymienionych obiektów;
- wód termalnych i leczniczych „Cudzynowice” (ID: 17805); koncesja do 28.02.2031 r.; w granicach terenu i obszaru górniczego znajdują się otwory: „Cudzynowice GT-1”, „Cudzynowice GT-2” oraz rurociąg do przesyłania wody termalnej z terenu Cudzynowic na teren miasta.

W granicach gminy przewiduje się wykonanie kolejnych otworów czerpiących wodę termalną i leczniczą: „Odonów GT-1”(na terenie sołectwa Łyczaków), „Kazimierza Wielka GT-1” (na terenie sołectwa Słonowice). Warunkiem ich eksploatacji będzie uzyskanie koncesji.

Aktualnie, na terenie gminy, zaniechano eksploatacji udokumentowanych złóż surowców ilastych ceramiki budowlanej: Odonów” (ID: 2190), „Odonów 1” (ID: 15432), „Góry Sieradzkie” (ID:3057). W granicach tych złóż, studium wyznacza: tereny rozwoju przemysłu wydobywczego, dopuszczające wznowienie w przyszłości ich eksploatacji, po powrocie rentowności wydobycia i zapotrzebowania na wyroby ceramiczne. Warunkiem ich ewentualnej eksploatacji będzie uzyskanie nowych koncesji na wydobywanie.

Złoże „Skorczów” (ID:3058) nigdy nie podlegało eksploatacji. Obecna edycja studium nie przeznaczona do wydobycia.

Kierunki rozwoju komunikacji. Podstawowy układ komunikacyjny obsługujący ruch tranzytowy i lokalny na terenie gminy tworzyć będą **drogi wojewódzkie** (utrzymywane na parametrach klasy technicznej dróg głównych) oraz **niektóre drogi powiatowe** (utrzymywane na parametrach klasy technicznej dróg zbiorczych).

Do klasy dróg głównych zaliczono drogi wojewódzkie Nr 768 Jędrzejów – Kazimierza Wielka Brzesko oraz Nr 776 Kraków – Kazimierza Wielka – Busko Zdrój.

Obecnie realizowana jest północno-wschodnia obwodnica miasta Kazimierza Wielka, a w następnej będzie realizowana południowo – wschodnia części obwodnicy miejskiej. Docelowo, obwodnica przejmie ruch tranzytowy z dróg wojewódzkich Nr 768 i Nr 776. Wykonanie obwodnicy zwiększy rezerwy przepustowości dla ruchu docelowego i lokalnego - miejskiego.

Do kategorii dróg zbiorczych w studium zaliczono ciągi drogowe łączące gminę z sąsiednimi ośrodkami gminnymi oraz drogami głównymi.

Sieć dróg lokalnych tworzą odcinki wybranych dróg gminnych, ulic lokalnych miejskich i pozostałe nie wymienione powyżej odcinki dróg powiatowych. Wybór tych dróg dostosowany został do istniejącego i planowanego zagospodarowania terenu.

Studium proponuje sukcesywną realizację wydzielonych dróg pieszych i rowerowych wzdłuż pasów dróg głównych – w pierwszej kolejności na obszarach zabudowanych.

Na terenie miasta i gminy wskazuje się: **tereny obsługi komunikacji i transportu.**

Na terenie miasta, większe parkingi zrealizowane są przy ul. Armii Krajowej. Mniejsze parkingi zlokalizowane są na terenie działek poszczególnych firm i instytucji.

Funkcjonujące stacje paliw, myjnie, warsztaty samochodowe, sklepy motoryzacyjne i usługi transportowe zabezpieczają potrzeby odbiorców.

Kierunki rozwoju infrastruktury technicznej

Gospodarka wodna. Na terenie gminy nie ma zasobów wód, możliwych do zagospodarowania i wykorzystania dla potrzeb bytowych ludności. Woda dla terenu gminy, oprócz lokalnego ujęcia „**Lękawa**”, dostarczana jest z ujęć wód zlokalizowanych poza terenem gminy. Teren gminy jest zasilany w wodę doprowadzoną siecią wodociągową z **ujęć wody podziemnej: „Płużki**”,

„Mękarzowice”, „Paiecznica” oraz z ujęć wody powierzchniowej „Nida 2000” i „Opatkowice”, położonych poza granicami gminy Kazimierza Wielka.

Obecnie, dostępu do wody czerpanej z sieci wodociągowej, pozbawione są południowe rejony gminy. Tereny te korzystają z indywidualnych studni, narażonych na zmiany wydajności i zwykle dostarczających wodę niskiej jakości.

Gospodarka ściekowa. Obecnie, sieć kanalizacji sanitarnej, obsługująca centralne rejony gminy, odprowadza ścieki do zbiorczej oczyszczalni ścieków, zlokalizowanej na terenie miasta. Oczyszczalnia odbiera ścieki z terenu Aglomeracji Kazimierza Wielka, obejmującej część terenów gmin Kazimierza Wielka i Skalmierz. Na terenie gminy działają również dwie lokalne sieci kanalizacyjne, wykonane na częściach sołectw Podolany i Łękawa (osiedlach dawnych PGR), odprowadzające ścieki do lokalnych oczyszczalni. Większość mieszkańców z terenu gminy korzysta z bezodpływowych zbiorników na ścieki sanitarne i w niewielkim zakresie z indywidualnych, przydomowych oczyszczalni ścieków.

Dla pozostałej części gminy, obecnie nie objętej siecią kanalizacji sanitarnej, gmina nie posiada ostatecznej koncepcji na rozwiązanie gospodarki ściekowej. Trudność budowy sieci kanalizacyjnej wynika ze znacznego urozmaicenia rzeźby terenu gminy, znacznego rozproszenia zabudowy w południowej części gminy, warunkujących duże koszty budowy zbiorczego systemu odprowadzania i oczyszczania ścieków sanitarnych.

Rozważane są warianty z grupowym lub indywidualnym systemem odprowadzania i oczyszczania ścieków, obejmującym obszary poszczególnych zagród rolniczych lub obejmujących poszczególne miejscowości, czy grupy miejscowości.

Kanalizacja deszczowa. Na terenie miasta brakuje zbiorczego systemu kanalizacji deszczowej. Kanalizacja deszczowa występuje tylko w rejonie poszczególnych ulic. Docelowo, ścieki deszczowe, odprowadzane z zabudowanej części miasta i z terenu uzdrowiska, należy odprowadzić do istniejącej i projektowanej sieci kanalizacji deszczowej.

Na terenach sołectw nie ma kanalizacji deszczowej. W najbliższym czasie nie planuje się budowy systemu kanalizacji deszczowej na terenach wsi.

Ciepłownictwo. Na terenie miasta, nie ma centralnej, zbiorczej ciepłowni obsługującej jej teren. Działają lokalne kotłownie, obsługujące zabudowę wielorodzinną w centrum miasta oraz indywidualne kotłownie ogrzewające pozostałe budynki mieszkalne i usługowe. Na terenie sołectw, wszystkie obiekty ogrzewane są w oparciu o indywidualne źródła ciepła.

Udokumentowanie na terenie gminy wód termalnych, oprócz ich planowanego zastosowania w lecznictwie uzdrowiskowym, daje możliwość pozyskania z jej zasobów energii cieplnej, służącej ogrzewaniu budynków. Na terenie szkoły w Cudzynowicach, znajduje się kotłownia, dla której źródłem ciepła jest woda pochodząca z odwiertu „Cudzynowice GT-1”. Na terenie miasta, przy ul. T. Kościuszki, planowana jest budowa kolejnej ciepłowni, dla której źródłem ciepła będzie woda pochodząca z odwiertu „Cudzynowice GT-1”. Schłodzona woda, będzie ponownie zatłaczana (za

pomocą otworu chłonnego „Cudzynowice GT-2”) do tej samej warstwy wodonośnej z której została wydobyta.

Planowane są kolejne odwierty, które mogą posłużyć do poboru wody termalnej.

Studium zaleca też budowę stacji redukcyjnej gazu i wymian paliwa w stosowanych kotłowniach na gazowe.

Gospodarka odpadami stałymi. Obecnie gmina korzysta ze składowiska odpadów w Sielcu Biskupim w gminie Skalbmierz. Na terenie miasta, wybudowana jest sortownia do segregacji odpadów komunalnych. Realizacja kolejnego punktu do segregacji odpadów, związanego z realizacją instalacji i urządzeń do unieszkodliwiania i odzysku odpadów komunalnych, planowana jest w granicach sołectwa Broniszów.

Gospodarowanie odpadami stałymi na terenie gminy, reguluje m.in. Uchwała Nr XXVII/292/2020 Rady Miejskiej w Kazimierzy Wielkiej z dnia 29 grudnia 2020 r., w sprawie uchwalenia „Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Kazimierza Wielka”.

Gazyfikacja. Przez północną część gminy, tranzytem, przebiega fragment gazociągu wysokiego ciśnienia DN 1000 MOP 8,4 MPa, pozwalająca na przesył gazu od wschodniej granicy Kraju w kierunku Górnego Śląska i dalej na Dolny Śląsk. Gmina Kazimierza nie korzysta z gazu przesyłanego tą linią. Na terenie gminy nie ma sieci gazu przewodowego.

Aktualnie przewiduje się zasilenie terenu miasta i gminy Kazimierza Wielka oraz miasta i gminy Skalbmierz ze wspólnej stacji redukcyjno-pomiarowej gazu, proponowanej na terenie sołectwa Topola w gminie Skalbmierz.

Elektroenergetyka. Zasilanie terenu miasta i gminy odbywa się za pośrednictwem linii średniego napięcia 15 kV, wyprowadzonych ze stacji GPZ 110/15 kV, zlokalizowanej na terenie miasta. Zasilanie stacji odbywa się linią wysokiego napięcia 110 kV, relacji Pińczów – Proszowice.

Na terenie miasta, zalecana jest poprawa zasilania. Obecny układ zasilania miasta, z „pierścieniem” okalającym teren miasta, nie jest przeciążony, ale stwarza obawy o pewność zasilania i niebezpieczeństwo wyłączenia zasilania w energię elektryczną znacznego obszaru miasta, z powodu awarii niewielkiego odcinka „pierścienia”.

Nową inwestycję w zakresie elektroenergetyki projektowaną w ramach zmiany Nr 1 studium jest Główny Punkt Odbioru (GPO) wraz z infrastrukturą towarzyszącą. Przedmiotowe przedsięwzięcie stanowi konsekwencję projektowanych na terenie gminy Bejsce elektrowni wiatrowych a jego celem jest wprowadzenie wyprodukowanej energii do systemu elektroenergetycznego.

Studium dopuszcza zasilanie terenu gminy alternatywnymi technologiami bazującymi na odnawialnych źródłach energii, w szczególności mikroinstalacjami.

Energetyka odnawialna. Gmina jest otwarta na nowe technologie związane z produkcją energii odnawialnej, z wykluczeniem instalacji agresywnych dla krajobrazu i zagrażających zdrowiu ludzi. Preferowane formy pozyskiwania energii ze źródeł naturalnych na terenie gminy to: energia geotermalna, energia promieniowania słonecznego, energia aerotermalna, energia otrzymywana z biomasy, biogazu rolniczego i z biopłynów, energia wiatru.

Studium wskazuje tereny stanowiące istniejące obszary OZE, na których rozmieszczone są urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW, wraz ze strefą ochronną związaną z ograniczeniami w zabudowie oraz gospodarowaniu i użytkowaniu terenu:

- obszar na terenie szkoły w Cudzynowicach, położony obok istniejącego ujęcia „Cudzynowice GT-1”, stanowiący miejsce wykorzystania wód termalnych do celów grzewczych w Zespole Szkół Rolniczych; planowane jest wykorzystanie pozyskanego ciepła dla innych obiektów edukacyjnych na terenie Cudzynowic; sprawność systemu pozyskiwania energii jest dodatkowo wspomagana przez panele fotowoltaiczne, zlokalizowane na terenie obiektu;
- obszar posadowienia turbin wiatrowych w miejscowości Wymysłów, moc istniejącej elektrowni wiatrowej wynosi 330,0 kW = 0,33 MW.

Ograniczenia w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenów, obowiązują w granicach wyznaczonych na rysunku studium terenów OZE i w granicach wyznaczonej strefy oddziaływania turbin wiatrowych.

Studium wskazuje tereny stanowiące projektowane obszary OZE, na których będą rozmieszczone urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW, wraz ze strefą ochronną związaną z ograniczeniami w zabudowie oraz gospodarowaniu i użytkowaniu terenu:

- obszar na terenie miasta Kazimierza Wielka, przy ul. T. Kościuszki, położony obok istniejącego otworu chłonnego „Cudzynowice GT-2”, planowany pod budowę ciepłowni o mocy ok. 2 MW; źródło ciepła będzie stanowił woda pochodząca z odwiertu „Cudzynowice GT-1”, doprowadzona rurociągiem tocznym; schłodzona woda, będzie ponownie zatłaczana, za pomocą otworu chłonnego, do tej samej warstwy wodonośnej z której została wydobyta;
- obszary wokół planowanych lokalizacji kolejnych otworów hydrogeologiczno-rozpoznawczych „Odonów GT-1” (na terenie sołectwa Łyczaków) oraz „Kazimierza Wielka GT-1” (na terenie sołectwa Słonowice), przewidywanych do poboru wody geotermalnej, w celu rozpoznania zasobów wód i późniejszego ich wykorzystania dla celów rekreacyjnych, balneoterapeutycznych i grzewczych;
- teren w sołectwie Hołdowice, na którym planowana jest lokalizacja farmy fotowoltaicznej.

Ograniczenia w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenów, obowiązują w granicach wyznaczonych na rysunku studium projektowanych terenów OZE.

Element związany z energetyką odnawialną stanowi również projektowany w granicach obszaru objętego zmianą Nr 1 studium Główny Punkt Odbiorczy (GPO) wraz infrastrukturą towarzyszącą mający umożliwić wprowadzenie do sieci energii elektrycznej wyprodukowanej w ramach elektrowni wiatrowych planowanych na terenie gminy Bejsce.

Woda wydobyta z otworu „Cudzynowice GT-1”, oprócz korzystnych warunków termicznych, posiada potwierdzone właściwości lecznicze. Woda ta, dostarczona rurociągiem na teren miasta,

posłuży do zasilenia w wodę termalną i leczniczą odkrytych basenów termalnych, realizowanych na terenie istniejącej krytej pływalni „Wodny Raj”, zasili wodą tętnie solankowe planowane na terenie parku miejskiego oraz posłuży do celów leczniczych w obiektach przyszłego uzdrowiska Kazimierza Wielka.

Studium dopuszcza potencjalną lokalizację innych turbin wiatrowych, obiektów fotowoltaicznych, o mocy nie przekraczającej 100 kW, lokalizowanych w terenach spełniających odpowiednie warunki realizacji i dostępności do źródeł energii, zgodnie z przepisami odrębnymi.

Wskazanie lokalizacji powyższych obiektów powinno, oprócz analizy techniczno-ekonomicznej, uwzględniać ich stopień ingerencji w środowisko i krajobraz. Większe obiekty powinny być również lokalizowane w oddaleniu od terenów zabudowy mieszkaniowej. Szczególnie dotyczy to obiektów i urządzeń mogących pogorszyć standardy zamieszkiwania (np. biogazownie). Zalecana odległość biogazowni od terenów przeznaczonych na pobyt ludzi to min. 300 m, z uwzględnieniem występowania przeważających kierunków wiatrów w skali roku.

Urządzeń produkujących energię, z odnawialnej energii wiatru oraz biogazowni, nie należy lokalizować w obszarze ochrony uzdrowskiej.

Realizacja na terenie gminy innych obiektów, wytwarzających energię ze źródeł odnawialnych, o mocy przekraczającej 100 kW, wymaga przeprowadzenia zmiany studium.

Telekomunikacja. Studium przewiduje dalszą rozbudowę sieci i urządzeń telekomunikacyjnych, zarówno tradycyjnych, jak i wykorzystujących nowoczesne technologie, stosownie do wzrostu zapotrzebowania na usługi telekomunikacyjne i teleinformatyczne w gminie i regionie. W granicach miasta Kazimierza Wielka, wykonanych jest osiem bazowych stacji telefonii komórkowej (6 obiektów na terenie miasta, 2 na terenie gminy). Przez teren gminy przebiega fragment ponadregionalnej Sieci Szerokopasmowej Polski Wschodniej – Województwo Świętokrzyskie, powiat kazimierski (SSPW).

Kierunki rozwoju cmentarzy. Studium przewiduje dalsze utrzymanie istniejących cmentarzy zlokalizowanych na terenie miasta i gminy. Na terenie miasta znajduje się jeden cmentarz. Przewiduje się powiększenie terenu tego cmentarza o część terenów przylegających do niego, w części północno – wschodniej. Na terenie gminy funkcjonują cmentarze w miejscowościach: Cudzynowice, Gorzków i Kazimierza Mała. Cmentarz w Kazimierzy Małej planowany jest do rozbudowy/powiększenia o część terenów przylegających do cmentarza w części zachodniej. Pozostałe cmentarze nie są planowane do powiększenia.

Studium wskazuje obszary na których **będą rozmieszczone inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym** oraz wskazuje obszary na których **będą rozmieszczone inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym**.

~~Część terenu objętego studium znajduje się w granicach obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji, ustanowionego na podstawie Uchwały Nr LII/370/2017 Rady Miejskiej w Kazimierzy~~

Wielkiej z dnia 8 sierpnia 2017 r., w sprawie przyjęcia aktualizacji „Programu rewitalizacji dla Gminy Kazimierza Wielka na lata 2017-2023”².

Tereny dla których gmina zamierza **sporządzić miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego**:

- teren potencjalnej zabudowy wielofunkcyjnej (zagrodowej lub/i mieszkaniowej jednorodzinnej), z usługami podstawowymi, fragment terenu położony w sołectwie Donosy (kontur Nr 1 -Kierunki),
- teren zabudowy wielofunkcyjnej (zagrodowej lub/i mieszkaniowej jednorodzinnej), z usługami podstawowymi, fragment terenu położony w sołectwie Odonów (kontur Nr 2 -Kierunki);
- teren potencjalnej zabudowy wielofunkcyjnej (zagrodowej lub/i mieszkaniowej jednorodzinnej), z usługami podstawowymi, fragment terenu położony w sołectwie Wojciechów (kontur Nr 3 -Kierunki).

² W stosunku do przedmiotowych ustaleń stwierdzono nieważność – Rozstrzygnięcie Nadzorcze Wojewody Świętokrzyskiego znak: SPN.III.4131.3.2022 z dnia 15 marca 2022 r.